

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE (ÚPN - O)

U D I Č A

N Á V R H

Október 2023

OBSTARÁVATEĽ : O B E C U D I Č A

Adresa : Obec Udiča
Udiča č.302
018 01 Udiča

Starosta obce : Peter Chochlík
e-mail : obecudica@zoznam.sk,
telefón: 042/463 2937
www.obecudica.sk

Kód obce : 513 741
Kód katastra : 839 884 H3
Názov okresu : Považská Bystrica
Kód okresu : 306
Názov kraja : Trenčiansky
Kód kraja : 3

Odborne spôsobilá osoba pre obstaranie ÚPD : Ing. Marta Slámková, ATRAM, s.r.o.
Spracovateľ : URBIZ, s.r.o.
Zodpovedný riešiteľ : Ing. arch. Zdenka Brzá
Riešitelia technickej infraštruktúry : Ing. Anna Koreníková,
Mgr. Ján Harant, MBA
Grafické spracovanie : Marian Měrka

TEXTOVÁ ČASŤ UPN-O UDIČA - N Á V R H

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A. hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši	str. 6
B. vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce	str. 6
C. údaje o súlade riešenia územia so zadaním	str. 7

RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

A. vymedzenie riešeného územia jeho geografický opis	str. 8
B. väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu	str. 11
C. základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	str. 17
D. riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia	str. 21
E. návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	str. 23
F. návrh funkčného využitia územia obce	str. 32
G. návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie	str. 40
H. vymedzenie zastavaného územia obce.....	str. 49
I. vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov	str. 50
J. návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami....	str. 54
K. návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	str. 56
L. návrh verejného dopravného a technického vybavenia	str. 60
M. koncepcia starostlivosti o životné prostredie	str. 69
N. vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	str. 72
O. vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	str. 72
P. vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely	str. 74
R. hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov	str. 78

GRAFICKÁ ČASŤ UPN-O UDIČA - N Á V R H

ČÍSLO VÝKRESU	NÁZOV VÝKRESU	MIERKA
1.	VÝKRES ŠIRŠÍCH VZŤAHOV (Výrez z nadradenej dokumentácie - UPN VUC Trenčianskeho kraja)	1 : 50 000
2.	KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA, S VYZNAČENOU ZÁVÄZNOU ČASŤOU RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝMI STAVBAMI	1 : 10 000
3.	VÝKRES RIEŠENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA	1 : 10 000
4.	VÝKRES RIEŠENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA OBCE	1 : 10 000
5.	VÝKRES BUDÚCEHO MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY - výrez s urbanizovanými časťami obce	1 : 5 000
6.	VÝKRES OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY	1 : 10 000

NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

SAMOSTATNÁ ČASŤ

- a) ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA
- b) URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH, URČENIE REGULÁCIE VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH VYJADRENÝCH VO VŠEOBECNE ZROZUMITELNEJ LEGENDE
- c) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA
- d) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA
- e) ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE
- f) ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
- g) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE
- h) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV
- i) PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCELOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY
- j) URČENIE, NA KTORÉ ČASTI OBCE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ A SCHVÁLIŤ ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY
- k) ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

DOKLADOVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A) HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

Podľa §1 stavebného zákona č.50/1976 Zb., územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

V zmysle §8 územný plán obce je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie obce. Odvetvové koncepcie ústredných orgánov štátnej správy a iné stratégie a programy týkajúce sa hospodárskeho, sociálneho alebo kultúrneho rozvoja musia byť v súlade so záväznými časťami územnoplánovacej dokumentácie.

V súlade so Zadaním pre vypracovanie Územného plánu obce Udiča a Súborným stanoviskom, je ÚPN-O podľa §2 odst.1 a odst.2 stavebného zákona nástrojom pre:

- zabezpečenie podmienok územného rozvoja obce,
- získanie aktuálneho, právne záväzného dokumentu, usmerňujúceho rozvoj obce,
- stanovenie zásad funkčného využitia územia obce,
- stanovenie limitov využitia plôch katastrálnych území v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- stanovenie regulatívov, zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v zastavanom území a vo voľnej krajine,
- vytvorenie podmienok pre vzájomnú koordináciu činností v území, zabezpečujúcu účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na technickú infraštruktúru,
- vytvorenie nových funkčných plôch na zastavanie.

Návrhové obdobie ÚPN obce Udiča je rok 2045.

B) VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

ÚPN-ZÓNY UDIČA

Územný plán obce bol vypracovaný v roku 1987, ktorý bol schválený R-ONV v Považskej Bystrici uznesením č. 9/88 zo dňa 12.1.1988. Jednalo sa o územný plán sídelného útvaru obce Udiča a územný plán zóny Udiča. Tento bol dopracovaný v roku 1994 a schválený Obecným zastupiteľstvom v Udiči uznesením č. 103/94 zo dňa 27.10.1994, v roku 2000 bol prehodnotený doplnkom a schválený Obecným zastupiteľstvom Udiča č. 13/E/2 ako platný územnoplánovací dokument, ÚPN - O Udiča . Následne v rokoch 2003 až 2018 bolo vypracovaných celkom 9 zmien a doplnkov, čím sa stala územnoplánovacia dokumentácia neprehľadnou.

Návrh ÚPN-O Udiča preberá opodstatnené odsúhlasené návrhy na rozšírenie zastavaného územia obce a dopĺňa nové plochy pre výstavbu.

C) ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

Obec Udiča ako obstarávateľ územného plánu zabezpečuje obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie pre obec Udiča a jej miestne časti. Odborne spôsobilá osoba na obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie (v zmysle §2a stavebného zákona č. 50/1976 Zb. a jeho noviel) je Ing. Marta Slámková, reg.č.288, dátum vydania 23.04.2012 a reg. č. 459, ktorá dňa 20. 4. 2022 prevzala odbornú garanciu nad vypracovaním predmetného diela.

Zadanie pre vypracovanie územného plánu obce Udiča bolo spracované v textovej forme, v decembri 2017. Návrh zadania bol v zmysle § 20 ods.2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov verejne prerokovaný.

Následne obec Udiča ako obstarávateľ územnoplánovacej dokumentácie požiadala podľa §20 odst. 5 písm. c) Okresný úrad Trenčín o posúdenie súladu obsahu Zadania so záväznou časťou schválenej územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa a súladu obsahu Zadania a postupu jeho obstarania a prerokovania s príslušnými právnymi predpismi.

Okresný úrad Trenčín, Odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie územného plánovania, listom číslo OU-TN-OVBP1-2017/001108-006/JQ zo dňa 23. februára 2018 vydal stanovisko v zmysle §20 ods.5. Zadanie pre územný plán obce Udiča bolo schválené uznesením OZ obce Udiča číslo 6/2018 zo dňa 22.2.2018 a uznesením č. 4/2019 zo dňa 27. februára 2019.

Koncept Územného plánu obce Udiča bol vypracovaný v dvoch variantoch riešenia a verejne prerokovaný v roku 2022.

Koncept územného plánu obce Udiča podliehal ako strategický dokument posudzovaniu vplyvov na životné prostredie, podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Správa o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Udiča bola vypracovaná v apríli 2023, prerokovaná s verejnosť dňa 29.05.2023.

Ako výsledok posúdenia SEA konceptu ÚPN-O Udiča vydal OU Považská Bystrica č.OU-PB-OSZP-2023/000461-063 zo dňa 25.09.2023 Záverečné stanovisko z posúdenia Strategického dokumentu SEA Územného plánu obce Udiča.

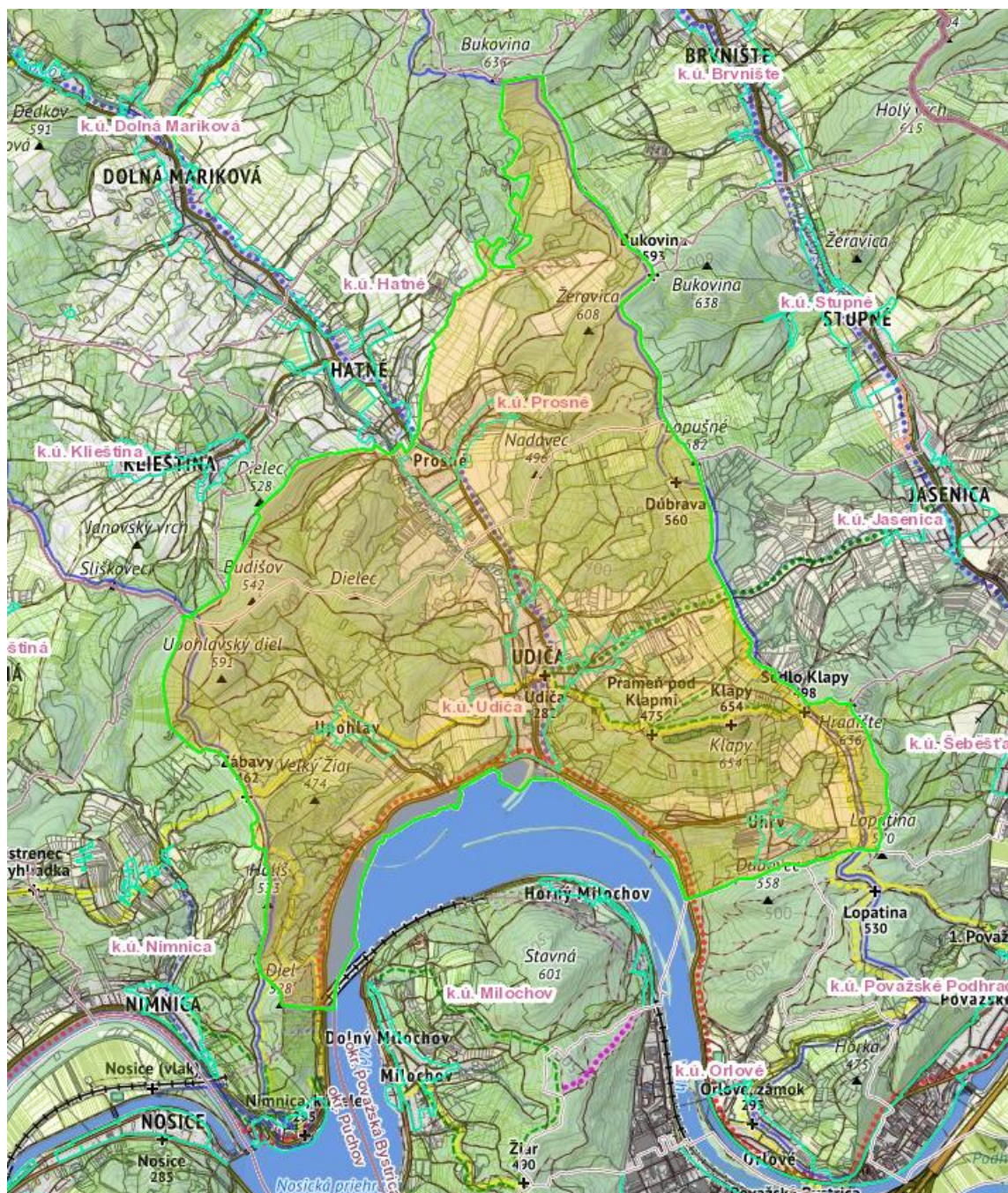
Obec Udiča vydala podľa § 21 ods. 7 zákona č. 50/1976 Zb., o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v súčinnosti s § 14 vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii Súborné stanovisko zo dňa 27.9.2023, na základe ktorého bol vypracovaný návrh Územného plánu obce Udiča.

RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

A) VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

Obec Udiča sa nachádza v Trenčianskom kraji, regióne Horné Považie, v okrese Považská Bystrica, pri ústí Marikovského potoka do rieky Váh v dolnej časti Marikovskej doliny.

Riešeným územím pre spracovanie návrhu územného plánu obce Udiča je administratívno-správne územie obce Udiča, tvorené katastrálnymi územiami Udiča a Prosné.

Zdroj: zbgis.skgeodesy.sk

Katastrálne územie **Udiča** zahŕňa miestne časti Malá Udiča, Veľká Udiča a urbanisticky samostatné sídelné celky Upohlav a Uhry. Uhry boli osadou Veľkej Udiče, Upohlav bol samostatnou obcou. Obyvateľov vstupnej Okrutskej ulice tvoria prevažne presídlení obyvatelia obce Okrut, ktorá zanikla v roku 1955 výstavbou Priehrady mládeže.

Katastrálne územie **Prosné** tvorí severnú časť obce. Zastavané územie miestnej časti Prosné sa rozprestiera okolo Maríkovského potoka, vzdialené od centra Udiče približne 2 km.

Územie obce Udiča, kopcovitého a pahorkatinného rázu má celkovú výmeru 2 214,3394 ha (22,14 km). Z toho katastrálne územie Udiča 1 541,1297 ha a katastrálne územie Prosné 673,2097ha.

Podľa SODB k 1.1. 2021 mala obec Udiča celkom 2247 obyvateľov. Muži s počtom 1127 osôb mali veľmi miernu prevahu (50,16%). Ženy s počtom 1120 osôb predstavovali (49,84 %).

Počtom obyvateľov 2 247 (SODB 2021) je druhou najväčšou obcou okresu Považská Bystrica.

Územie obce Udiča hraničí s nasledovnými obcami a ich katastrálnymi územiami :

- na severe .....s obcou Klieština, Hatné a Brvnište;
- na východe .....s obcami Stupné a Jasenica;
- na juhovýchode s mestom Považská Bystrica (k.ú.: Šebeštanová, Podhradie, Orlové, Milochovej)
- na juhozápade ..... s obcou Nimnica a mestom Púchov.

Okresné mesto Považská Bystrica je od obce vzdialené 8 km. Krajské mesto Trenčín je vzdialené 57,8 km s časovou dostupnosťou po diaľnici D1 - 38 minút. Obec nemá priame pripojenie na diaľnicu D1. Dostupnosť diaľničných privádzačov je 8 km (Považská Bystrica - Stred) a 21,5 km (Púchov - Beluša-Juh).

GEOGRAFIA

Katastrálne územie Udiče leží v doline stredného toku Váhu, severnej časti lľavskej kotliny na rozhraní Javorníkov a Strážovských vrchov. Okolie Udiče patrí ku karpatskej horskej sústave a to k Západným Karpatom.

Podľa regionálneho geomorfologického členenia je riešené územie začlenené do nasledovných geomorfologických jednotiek (Mazúr, Lukniš 1986, Atlas krajiny SR 2002):

Geomorfologické jednotky v katastrálnom území obce Udiča

Sústava	Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok
Alpsko-himalájska	Karpaty	Západné Karpaty	Vonkajšie Západné Karpaty	Slovensko - moravské Karpaty	Javorníky

POLOHA

Obec sa nachádza v Považskom Podolí na predhorí Javorníkov, na pravom brehu rieky Váh. Leží pri ústí Maríkovského potoka, ktorý tvorí prírodnú os Maríkovskej doliny. Popri ňom vedie cesta III/ 1976 na ktorú sa postupne viažu sídelné útvary (smerom od ústia k prameňu): Udiča, Prosné, Hatné, Dolná Mariková a Horná Mariková.

Obec z juhu - pri ústí potoka Maríkovka ohraničuje vodná nádrž Nosice, cez ktorú preteká rieka Váh. Najdlhšiu katastrálnu hranicu zdieľa obec na severozápade: k.ú. Prosné (Udiča) a k.ú. Hatné . Smerom na západ je to najkratšia hranica: k.ú. Prosné (Udiča) a k.ú. Klieština.

Juhozápad obce hraničí s k.ú. Nimnica, táto hranica je zároveň hranicou medzi okresmi Považská Bystrica a Púchov.

Na juhu prebieha hranica medzi katastrálnymi územiami Udiča a Milochovej cez vodný tok Váh a Priehradu mládeže. Na juhovýchode hraničí obec s mestom Považská Bystrica, konkrétne s k.ú. : Orlové, Považské Podhradie, Šebeštanová.

Zo severovýchodu sú to obce Papradnianskej doliny : k.ú. Jasenica, k.ú. Stupné a k.ú. Brvnište. Stupné čiastočne a Brvnište v plnej dĺžke hranice susedí s k.ú. Prosné.

ROZLOHA

Udiča sa rozprestiera na území 22,14 km, so stredom obce v nadmorskej výške 291 m n. m.

V katastrálnom území Udiča sa v zastavanom území (ZÚO) nachádza 107 ha, mimo ZÚO 1434 ha.

V katastrálnom území Prosné sa v zastavanom území (ZÚO) nachádza 28 ha, mimo ZÚO 645 ha.

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov obce Udiča (júl/2022)

Druh pozemku	Druh poľnohospodárskej pôdy	k.ú. PROSNÉ celková výmera v_ha	k.ú. UDIČA celková výmera v_ha	OBEC UDIČA celková výmera v_ha	% z celkovej výmery
PP celkom		236	572	808	36,50
Poľnohospodárska pôda (PP), v tom:	Orná pôda	109	91	110	-
	Záhrady	11	34	45	-
	Ovocné sady	0	1	1	-
	Trvalé trávne porasty	116	446	562	-
Lesné pozemky		386	745	1131	51,08
Vodné plochy		5	62	67	3,03
Zastavané plochy a nádvoría		28	90	118	5,32
Ostatné plochy		18	72	90	4,07
CELKOM		673	1541	2214	100

NAJVYŠŠÍ BOD: VRCH KLAPY 654 METROV NAD MOROM

Chotár obce Udiča, zväčša kopcovitý, pahorkatinný.

Základným typom reliéfu, ktorý prevažuje v riešenom území sú silne členité vrchoviny. Na geomorfologickom vývoji územia, ako aj na jeho súčasnom stave sa prevažnou mierou podieľali erózne a erózne - akumulačné procesy.

B) VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASŤÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Záväznou Územnoplánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa pre spracovanie Územného plánu obce Udiča je :

Územný plán regiónu Trenčianskeho kraja (ÚPN VÚC Trenčiansky kraj), schválený vládou dňa 14.4. 1998 uznesením č.284/1998, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 149/1998 Z.z. zo 14.04.1998,

Zmeny a doplnky č.1 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 23.6. 2004 uznesením č. 259/2004 , záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č.7/2004 zo 23.06.2004

Zmeny a doplnky č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26.10. 2011 uznesením č. 297/2011 , záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č.8/2011 zo 25.11.2011 .

Zmeny a doplnky č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 25. 5. 2018 uznesením č. 98/2018. Záväznú časť Zmien a doplnkov č. 3 Územného plánu Trenčianskeho kraja schválilo Zastupiteľstvo Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 28.05.2018 uznesením č. 97/2018. Vyhlásená bola Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 7/2018 s účinnosťou od 28. 06. 2018.

Na riešenie územnoplánovacej dokumentácie „ ÚPN-O Udiča“ sa bezprostredne vzťahujú záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania, vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie :

I. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.14 Podporovať rozvoj centier osídlenia lokálneho významu v sídlach, ktoré zabezpečujú komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia. Ide o sídla: 1.14.6 v okrese Považská Bystrica: Horná Mariková, Dolná Mariková, Papradno, Udiča, Plevník-Drienové, Brvnište, Pružina, Domaniža a Sverepec, V týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj následných zariadení:
- a) základných škôl,
  - b) predškolských zariadení,
  - c) zdravotníckych zariadení všeobecných lekárov, zubných lekárov a lekární,
  - d) stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania,
  - e) pôšt,
  - f) zariadenia opravárenských a remeselníckych služieb na pokrytie základnej potreby,
  - g) nákupných zariadení na pokrytie základnej potreby,
  - h) zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene,
- 1.15 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia aj mimo priestorov ťažísk osídlenia s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov so zachovaním špecifických druhov osídlenia,
- 1.15.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností
  - 1.15.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru

- 1.15.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak sklbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života

2. V oblasti rekreácie a cestovného ruchu

- 2.1 Podporovať predovšetkým rozvoj tých foriem rekreácie a cestovného ruchu, ktoré majú medzinárodný význam. Sú to : kúpeľníctvo, rekreácia pre pobyt pri vodných plochách, vodná turistika (na Váhu), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový cestovný ruch a výstavníctvo, tranzitný cestovný ruch. Podporovať nenáročné formy cestovného ruchu (agroturistika, vidiecky turizmus) hlavne v kopaničiarskych oblastiach s malým dopadom na životné prostredie.
- 2.3 usmerňovať rozvoj rekreácie a cestovného ruchu do vhodných obcí a rekreačných lokalít, najmä v okrese:
  - 2.3.6 Považská Bystrica: Horná Mariková, Papradno, Udiča - Nosická priehrada, Manínska úžina a Považská Bystrica-Vrbie,
- 2.12 na celom území Trenčianskeho kraja podporovať a usmerňovať využitie územia pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu v súlade s rešpektovaním prírodných hodnôt územia
- 2.16 Cyklistické cesty na lesných pozemkoch a na pozemkoch v ochrannom pásme lesa zriaďovať ako doplnkovú funkciu týchto pozemkov, aby boli prioritne zabezpečené hlavné funkcie lesov a hospodárenie v nich.

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

3.1 Školstvo

- 3.1.1 rozvíjať školstvo na všetkých stupňoch a zabezpečiť územnotechnické podmienky

3.2 Zdravotníctvo

- 3.2.1 Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov Trenčianskeho kraja a napĺňanie verejnej minimálnej siete poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

3.3 Sociálna starostlivosť

- 3.3.1 Dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov¹

Optimalizovať kapacity v súlade s rozhodnutiami Regionálnych úradov verejného zdravotníctva vzhľadom na priestorové možnosti (dodržiavať 8m² na občana)

Dodržiavať štandardy kvality v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2014 - 2020. Dodržiavať iné národné programy a Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím
- 3.3.2 Podporovať a aktívne rozvíjať sieť sociálnych služieb v súlade s prechodom inštitucionálnej starostlivosti na komunitný spôsob poskytovania sociálnych služieb (deinštitucionalizácia, transformácia) Podporovať napĺňanie myšlienky univerzálneho navrhovania v poskytovaní sociálnych služieb Podporovať transformáciu zariadení sociálnych služieb z veľkokapacitných na malokapacitné zariadenia sociálnych služieb - komunitné zariadenia sociálnych služieb
- 3.3.3 Podporovať vytváranie a vytvárať ambulantné formy sociálnych služieb Vytvárať dostupnú a prepojenú sieť sociálnych služieb v súlade s napĺňaním potrieb prijímateľov sociálnej služby - občanov
- 3.3.4 Usmerňovať a podporovať obce a mestá v zriaďovaní druhov sociálnych služieb ako zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár a pod., pre osoby v poproduktívnom veku vzhľadom k demografickému vývoju v územnom obvode Trenčianskeho samosprávneho kraja

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva

- 4.3 uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel
- 4.4 rešpektovať dominantné znaky typu krajinného prostredia
- 4.6 Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
  - 4.6.3 známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk,
  - 4.6.6 historické technické diela
  - 4.6.8 pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a krajiny, ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a v oblasti vytvárania a udržania ekologickej stability

- 5.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu;
- 5.2 realizovať systémy správneho využívania poľnohospodárskych pôd a ich ochranu pred eróziou, zaburinením, nadmernou urbanizáciou, necitlivým riešením dopravnej siete a pred všetkými druhmi odpadov
- 5.3 pri obnovách lesných hospodárskych plánov potrebných k obhospodarovaniu lesov zohľadňovať požiadavky ochrany prírody
- 5.8 vytvárať podmienky pre zastavenie procesu znižovania biodiverzity v celom území kraja,
- 5.11 postupne riešiť problematiku budovania spevnených a nespevnených lesných ciest tak, aby nedochádzalo k erózii pôd na svahoch,
- 5.15 uplatňovať opatrenia na zlepšenie stavu kvality ovzdušia na území TSK, ktoré vyplývajú z aktuálnej platnej legislatívy v tejto oblasti (Programy na zlepšenie kvality ovzdušia, Akčné plány)
  - 5.15.4 pri návrhu výstavby priemyselných areálov na dotyku s obytnou zónou zabezpečiť ochranu vnútorného prostredia budov a príslušného vonkajšieho chráneného územia pred hlukom z vonkajšieho prostredia
- 5.16 Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností a najmä v osobitne chránených častiach prírody a krajiny (v zmysle územnej ochrany, sústavy NATURA 2000 a pod.), biotopov európskeho a národného významu, prvokoch územného systému ekologickej stability, NECONET, zvlášť biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty, mokradí a voľne žijúcich živočíchov. Využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny.
- 5.17 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, v ochranných pásmach vodárenských zdrojov,
- 5.19 odstrániť skládky odpadov lokalizované v chránených územiach prírody
- 5.21 v spolupráci s orgánmi ochrany prírody revitalizovať upravené vodné toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky na realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov
- 5.24 usmerniť v súlade s ochranou životného prostredia, poľnohospodárskej pôdy a vodohospodárskymi záujmami, ťažbu štrkopieskov v alúviu Váhu s uprednostnením ťažby vo vodných nádržiach alebo v korytách tokov oproti ťažbe z porasteného terénu
- 5.28 dopĺňať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásov pôvodných domácich druhov drevín a krovín pozdĺž vodných tokov; budovať zatieňovacie pásy zelene pozdĺž odkrytých vodných tokov,
- 5.29 rešpektovať zaplavované pobrežné pozemky neohrádzovaných vodných tokov, ochranné pásma hrádzí a tokov, inundačné územia, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinno-bylinné porasty,
- 5.30 podporovať revitalizáciu vodných tokov, upravených vodných tokov a príslušných pobrežných pozemkov z dôvodov vodohospodárskych, ekostabilizačných, krajínovorných a estetických funkcií,
- 5.31 Zamedziť vzniku privalových vôd v území napr:

- navrhovať systémy poldrov, záchytných priekop, retenčných nádrží v krajine a vhodné systémy terénnych úprav
  - minimalizovať výstavbu spevnených plôch v krajine
- 5.32 Podporovať zadržiavanie zrážkových vôd v území, formou prírodných retenčných nádrží, jazierok, budovaním občasných vodných plôch plnených len zrážkami, dopĺňaním plôch zelene
- 5.34 zvyšovať mieru zastúpenia prírodných prvkov v zastavaných územiach najmä vo verejných priestoroch; rozvíjať krajinnú zeleň v zastavaných územiach i vo voľnej krajine.
- 5.35 Územnoplánovacími nástrojmi presadzovať realizáciu adaptačných opatrení na zmenu klímy v zastavaných územiach obcí

6. V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

- 6.1 vytvárať podmienky pre zlepšenie výkonnosti a efektívnosti hospodárstva a harmonicky využívať celé územie kraja,
- 6.2 nové podniky lokalizovať predovšetkým do disponibilných plôch v intraviláne obcí v existujúcich hospodárskych areáloch, prípadne uvažovať s možným využitím uvoľnených areálov poľnohospodárskych dvorov,

7. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

7.1 Cestná infraštruktúra

- 7.1.1 rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry a vyplývajúce obmedzenia v jej ochranných pásmach
- 7.1.13 Homogenizovať stavebné parametre cesty v koridore danom osou a ochranným pásmom existujúcej trasy cesty II/507 (regionálneho významu),

7.3 Infraštruktúra vodnej dopravy

- 7.3.1 Zabezpečiť územnú rezervu pre modernizáciu vodnej cesty Vážska vodná cesta na triedu Va. vodných ciest v koridore danom osou a ochranným pásmom vodnej cesty AGN č. E81 lokalizovanej v trase a úsekoch: • existujúceho Vážskeho elektrárenského kanálu, • vodných nádrží a prirodzeného koryta rieky Váh

7.6 Hromadná doprava

- 7.6.1 V návrhovom období, v aglomeráciách Stredného Považia a Hornej Nitry, vybudovať integrované systémy hromadnej prepravy osôb s koordinovanou tarifnou politikou.

8. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

8.1 Energetika

- 8.1.11 vytvárať podmienky pre postupnú plynofikáciu obcí kraja

8.2 Vodné hospodárstvo

- 8.2.1 Rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov, chránených vodohospodárskych oblastí (Strážovské vrchy, Beskydy-Javorníky) a pásma ochrany vodovodných a kanalizačných potrubí
- 8.2.3 Na úseku verejných vodovodov realizovať rekonštrukcie verejných vodovodov s nevyhovujúcim technickým stavom na celom území Trenčianskeho kraja:
V okrese Považská Bystrica, Ilava a Púchov:
c) dobudovanie prívodu vody zo skupinového vodovodu Považská Bystrica pre obce Papradnianskej a Maríkovskej doliny,
- 8.2.4 Na úseku verejných kanalizácií :
v súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky a Koncepciou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky a v súlade s plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja:
b) zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a sekundárneho (biologického) čistenia komunálnych odpadových vôd z aglomerácií s produkciou organického znečistenia v

aglomeráciách od 2 000 EO do 10 000 EO (v zmysle prílohy č. 4.1 Vodného plánu Slovenska),

l) zabezpečiť výstavbu alebo dobudovanie kanalizačných systémov a rekonštrukcií ČOV v aglomeráciách od 2 000 do 10 000 ekvivalentných obyvateľov:

12. Aglomerácia Udiča,

8.2.5 Na úseku odtokových pomerov povodí: v súlade s požiadavkami ochrany prírody a odporúčaniami Rámcovej smernice o vodách a Plánu manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu, Nitry a Myjavy

a) vykonávať na upravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovaných kapacít,

b) zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,

8.2.7 V oblasti protipovodňovej ochrany :

8.2.7.1 rešpektovať záplavové čiary, vyplývajúce z máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika, hlavne v oblastiach, v ktorých možno predpokladať pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika

9.1 V oblasti odpadového hospodárstva

9.1.1 Rešpektovať vypracované platné programy odpadového hospodárstva na úrovni štátu a Trenčianskeho kraja

9.1.2 Podporovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky,

9.1.3 Podporovať zakladanie a rozvoj kompostární v obciach

9.1.4 Podporovať zariadenia na spaľovanie odpadov, používajúce šetrné technológie a moderné odlučovacie zariadenia na znižovanie emisií a celkovo uprednostňovať energetické alebo termické zhodnocovanie odpadu pred skládkovaním,

9.1.5 Podporovať zmapovanie a odstránenie vo voľnej krajine rozptýleného odpadu a nelegálnych skládok odpadu a následne revitalizáciu týchto plôch,

9.1.6 Podporovať aktivity vedúce k uzatváraniu banských diel a lomov s využitím odpadov - predovšetkým výkopových zemín vznikajúcich pri stavebnej činnosti

9.1.7 Podporovať efektívne využívanie areálov existujúcich regionálnych skládok odpadov: • Skládky odpadov Dežerice II (k.ú. Dežerice), Luštek (k.ú. Dubnica nad Váhom), Lieskovec (k.ú. Dubnica nad Váhom), Doliny (k.ú. Kostolné), Pod Bradlom (k.ú. Brezová pod Bradlom), Skládky TKO Brodzany (k.ú. Brodzany), Livinské Opatovce-Chudá Lehota (k.ú. Livinské Opatovce), Dvorníky nad Nitricou (k.ú. Nitrica), Vyšehradné (k.ú. Nitrianske Pravno), Skládky stabilizátu (k.ú. Zemianske Kostoľany), Podstránie - Lednické Rovne (k.ú. Lednické Rovne), Zájelšie-Lysiny (k.ú. Horná Breznica), Považská Bystrica (k.ú. Považská Bystrica)

9.1.8 Minimalizovať množstvo kalov z ČOV ukladaných na skládky.

VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

3 Infraštruktúra vodnej dopravy

3.1 Vážska vodná cesta lokalizovaná v trase a úsekoch Vážskeho elektrárenského kanálu, vodných nádrží a v prirodzenom koryte rieky Váh.

Verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva

1 Oblasť zásobovania pitnou vodou

1.3 Prívod vody zo skupinového vodovodu Považská Bystrica pre obce Papradnianskej a Maríkovskej doliny,

2 Oblasť odvádzania a čistenia odpadových vôd

Verejné kanalizácie v jednotlivých aglomeráciách⁵ :

25. Aglomerácia Udiča

Riešenie Konceptu Územného plánu obce Udiča je v súlade s dokumentami:

- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky SR,
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresov Púchov a Považská Bystrica,
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia; (MŽP SR, 2018),
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja 2013 - 2023 (2015),
- Akčný plán udržateľného energetického rozvoja TSK 2013 - 2023 (2015),
- Stratégia rozvoja vidieka 2013 - 2023 (2015),
- ÚPN - M Považská Bystrica v znení zmien a doplnkov,
- ÚPN - O Udiča v znení zmien a doplnkov,
- ÚPN - M Púchov
- ÚPN - O Nimnica
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR (uzn. Vlády SR č.223/2013),
- DÚR „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK“
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
- Výsledky SODB 2021
- Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu - aktualizácia 2018 (MŽP SR, 2018)

C) ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

DEMOGRAFIA

Demografia zaznamenáva hlavné trendy populačného vývoja na určitom území a hľadá všeobecne platné zákonitosti. Populácia je skupina ľudí, v rámci ktorej dochádza k reprodukcii. Pojem populácie v kontexte demografie sa mierne líši od pojmu obyvateľstvo, ktorý v demografii označuje skupinu ľudí žijúcich na určitom území.

Uvádzané údaje sa týkajú obce Udiča ako celku. Počet obyvateľov jednotlivých miestnych častí nie je sledovaný a štatisticky vyhodnocovaný.

Počet obyvateľov podľa pohlavia

Územná jednotka	Spolu	Muži		Ženy	
		Abs.	%	Abs.	%
Udiča	2 247	1 127	50,16	1 120	49,84

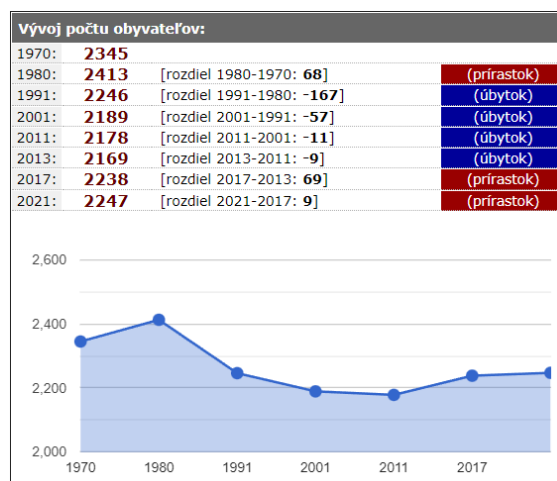
Zdroj : www.scitanie.sk

Obec Udiča nevybočuje z celoslovenského trendu, ktorý predstavuje znižovanie počtu narodených detí. Avšak obec je zaujímavá pre nové rodiny a tak migračné saldo je od roku 2013 vždy v kladných hodnotách. Celkový prírastok je od roku 2013 taktiež v kladnom horizonte, preto možno povedať, že obec Udiča má veľký rozvojový potenciál ako obec vhodná pre život obyvateľov všetkých vekových kategórií.

Celkový prírastok / úbytok obyvateľstva

Prirodzený prírastok, resp. úbytok obyvateľstva je rozdiel medzi narodenými a zomretými obyvateľmi v obci. Celoslovenský trend je spojený s vyššou mierou úmrtnosti ako pôrodnosti. Migračné saldo je rozdiel medzi počtom prisťahovaných a odťahovaných v obci. Celkový prírastok je súčet prirodzeného prírastku a prírastku sťahovaním.

Zo štatistického prehľadu počtu obyvateľov a jeho grafického vyjadrenia vyplýva, že v poslednom období (od roku 2013) počet obyvateľov postupne narastá, početnosť obyvateľstva má rastúci trend. Predpokladá sa, že okrem prirodzeného prírastku priaznivo pôsobí aj migračné saldo, čo však zatiaľ nie je v rámci základných výsledkov SODB 2021 vyhodnoteného.

Zdroj: www.sodbtn.sk

Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

Rodinný stav je významná charakteristika obyvateľstva, pretože vplýva na rôzne stránky spoločenského života. Dôležitý je najmä pre vývoj reprodukčného správania obyvateľov, nakoľko reprodukcia je do značnej miery viazaná na rodinu, resp. partnerské spolužitie. Rodinný stav obyvateľov sa určuje vzhľadom na manželstvo a v konečnom dôsledku závisí od sobášnosti, rozvodovosti a úmrtnosti.

Územná jednotka	Spolu	Slobodný, slobodná		Ženatý, vydatá		Rozvedený, rozvedená		Vdovec, vdova	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Udiča	2 247	978	43,52	968	43,08	117	5,21	183	8,14
Okres PB	-	-	42,98	-	42,14	-	7,63	-	7,11
Kraj TN	-	-	42,26	-	41,40	-	8,78	-	7,31

Poznámka: PB= Považská Bystica, TN= Trenčiansky kraj

Zdroj: www.scitanie.sk

Veková štruktúra obyvateľstva

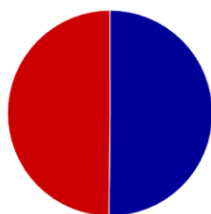
Veková štruktúra obyvateľstva vyjadruje rozdelenie obyvateľstva podľa veku do jednoročných alebo viacročných skupín. Hlavné vekové skupiny sú vymedzené podľa vzťahu obyvateľstva k ekonomickej aktivite vekovými hranicami vyjadrujúcimi potenciálny začiatok a potenciálny koniec ekonomickej aktivity. Na základe uvedených kritérií sa rozlišuje:

- predproduktívny vek (obyvatelia 0 - 14 roční) je vek, v ktorom obyvateľstvo ešte nie je ekonomicky aktívne;
- produktívny vek (obyvatelia 15 - 64 roční) je vek, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna;
- poproduktívny vek (obyvatelia vo veku 65+) je vek, v ktorom väčšina obyvateľstva už nie je ekonomicky aktívna.

Podľa výsledkov SODB 2021 žilo v obci Udiča a jej miestnych častiach celkom 2 247 obyvateľov. V tom 346 obyvateľov bolo v predproduktívnom veku (0 - 14 rokov), čo predstavuje 15,4 % podiel. V produktívnom veku (15 - 64 rokov) bolo celkom 1 494 obyvateľov, čo sa rovná 66,49% podielu. V poproduktívnom veku (65 a viac rokov) bolo 407 obyvateľov s 18,11%-ným podielom vo vekovej štruktúre obyvateľstva. V súčasnosti počet obyvateľov obce narastá prirodzenou menou.

Obyvateľstvo podľa pohlavia

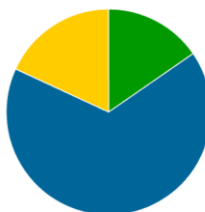
poohlavie	počet	podiel (%)
1.) muži	1127	50,16
2.) ženy	1120	49,84
3.) spolu	2247	

Highcharts.com

Základné vekové kategórie

veková kategória	poohlavie	počet	podiel (%)
1.) Predproduktívny vek (0-14)		346	15,4
2.) Produktívny vek (15-64)		1494	66,49
2.) Poproduktívny vek (65+)		407	18,11
3.) spolu		2247	

Highcharts.com

Zdroj: www.scitanie.sk

Demografické prognózy sa opierajú okrem iného o tzv. index starnutia populácie. Predstavuje podiel počtu obyvateľov v poproduktívnom veku (65+) k počtu obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14) násobený 100. Ak na 100 detí vo veku do 14 rokov pripadá menej ako 99 osôb 65 ročných a starších, môžeme hovoriť o progresívnom type populácie. V opačnom prípade sa jedná o starnutie populácie.

Tab. : Index starnutia - 2001, 2011, 2021.

Kraj, okres, obec	Index starnutia		
	SODB 2001	SODB 2011	SODB 2021
Trenčiansky kraj	65,9	103,7	133,7
okres Považská Bystrica	52,7	88,3	114,7
Udiča	74,6	97,0	117,7

Zdroj: www.sodbtn.sk

V roku SODB 2011 v okrese Považská Bystrica na 100 detí pripadalo iba 88 seniorov. Čo predstavovalo najpriaznivejšiu situáciu medzi okresmi v celom Trenčianskom kraji, aj keď v porovnaní s rokom SODB 2001 výsledky predznamenali smerovanie k starnutiu populácie. V roku 2021 na 100 detí pripadalo iba 114 seniorov v okrese Považská Bystrica. V Udiči na 100 detí v pripadalo 117 seniorov.

Index rastu 2021/2011:

Mesto Považská Bystrica - 93,70

Obec Udiča - s hodnotou indexu rastu 2021/2011 = 103,17 postupne zmierňuje rozpor medzi indexom starnutia a rastom počtu obyvateľov obce.

Obce v okrese Považská Bystrica s najvyšším indexom rastu 2021/2011 obyvateľov : Jasenica 113,32; Sverepec 120,00; Horný Lieskov 116,04 sú obce, ktoré v uplynulom desaťročí vytvorili dobré priestorové a legislatívne podmienky pre výstavbu rodinných domov a stabilizáciu mladého obyvateľstva v obci.

Ukazuje sa, že generácia Mileniálov kladie vysoké požiadavky na kvalitu bývania a životného prostredia a aj v budúcnosti sa môže očakávať pokračovanie trendu presunu časti obyvateľstva z miest na vidiek, čo potvrdzuje aj značná rozostavanosť rodinných domov v Udiči.

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Ekonomická aktivita je údaj o postavení obyvateľa na trhu práce k rozhodujúcemu okamihu sčítania.

Počet obyvateľov podľa súčasnej ekonomickej aktivity k 1. 1. 2021

Územná jednotka	Pracujúci (okrem dôchodcov)		Pracujúci dôchodca		Osoba na materskej dovolenke (otcovskej dovolenke)		Osoba na rodičovskej dovolenke		
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	
	U D I Č A	922	41,03	139	6,19	10	0,45	12	0,53
Spolu 2 247 obyvateľov	Nezamestnaný		Žiak strednej školy		Študent vysokej školy		Osoba v domácnosti		
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	
	95	4,23	88	3,92	47	2,09	100	4,45	
Iná	Dôchodca		Príjemca kapitálových príjmov		Žiak základnej školy		Dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky		
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	
	0	0	459	20,43	0	0	206	9,17	147

www.scitanie.sk

Dôležitým údajom je odvetvie ekonomickej činnosti (OEČ). OEČ je druh výroby alebo činnosti podniku alebo iného subjektu, v ktorom má obyvateľ zamestnanie.

Viac ako polovica ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce dochádza do zamestnania do blízkych okresných miest Považská Bystrica (461), Púchov (175), Žilina (32), Ilava (21), Trenčín (6). 15 osôb pracuje v zahraničí. Z celkového počtu 941 ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádzalo v roku 2021 za prácou 774 obyvateľov, čo predstavovalo takmer 82 %.

Najviac obyvateľov obce (299) je zamestnaných v priemyselnej výrobe, čo predstavuje 27,61% zamestnaných obyvateľov. Druhým najčastejším zamestnaním je veľkoobchod, maloobchod a servisné služby motorových vozidiel a bicyklov, kde pracuje 161 obyvateľov, t.j. 14,87 % so zamestnaných obyvateľov Udiče. Treťou najsilnejšou zamestnaneckou oblasťou - so 74 pracovníkmi (6,83%) z obce je stavebníctvo. V zdravotníctve pracuje 72 obyvateľov (6,65 %), v oblasti vzdelávania 61 obyvateľov (5,63 %). 51 obyvateľov (4,71%) sa venuje dopravným a skladovnickým službám.

V administratívnych a podporných službách pracuje 38 (3,51%) obyvateľov, odbornými, vedeckými a technickými činnosťami sa zaoberá rovnaký počet - 38 (3,51%) zamestnaných obyvateľov Udiče. Poľnohospodárstvom a lesníctvom sa zaoberajú približne 2% obyvateľov.

V návrhovom období sa predpokladá vytvorenie nových pracovných miest v školstve, zdravotníctve v sociálnej starostlivosti, v reštauračných službách a v priemysle na pôde obce. V súvislosti so zavedením spôsobu práce „home office“ návrh UPN-O sa sústreďí na tvorbu podmienok pre kvalitné životné prostredie, komplexnosť základných služieb obyvateľom.

D) RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE OBCE UDIČA DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

SÍDELNÁ ŠTRUKTÚRA

Sídelná štruktúra osídlenia Slovenskej republiky je definovaná v Konceptii územného rozvoja Slovenska KURS 2001 v znení ZaD č.1. Chápe sa ako sústava prírodných a civilizačných podmienok pre udržateľný rozvoj sídiel.

Udiča leží v Trenčianskom kraji v okrese Považská Bystrica. Okres Považská Bystrica má rozlohu 463,15 km² s výrazne formovaným reliéfom okolo nivy Váhu : po ľavej strane Váhu Strážovskými vrchmi, po pravej strane Váhu Javorníkmi. K 1.1.2022 tu žilo celkom 61 617 obyvateľov, 38 641 (62,7%) obyvateľov okresu žilo v okresnom meste.

Z hľadiska hodnotenia štruktúry osídlenia SR podľa KURS sa Udiča nachádza v prímestskom pásme ťažísk druhej úrovne osídlenia, ktoré zahŕňajú jadrové a prímestské pásmo. Územne leží v centre bipolárneho ťažiska osídlenia Považská Bystrica-Púchov. Je centrom osídlenia lokálneho významu, ktoré zabezpečuje komplexné vybavenie so všetkým štandardom základnej sociálnej, občianskej, dopravnej a technickej vybavenosti pre obyvateľov bezprostredného zázemia.

V záväznej časti UPN VUC Trenčianskeho kraja sa určuje prioritne v týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj nasledovných zariadení občianskej vybavenosti :

- predškolských zariadení a základných škôl,
- zdravotníckych zariadení všeobecných lekárov, zubných lekárov a lekární,
- stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania,
- pôšt,
- zariadení opravárenských a remeselníckych služieb na pokrytie základnej potreby,
- nákupných zariadení na pokrytie základnej potreby,
- zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene.

ŠIRŠIE VZŤAHY

Obec Udiča sa nachádza v severovýchodnej časti Trenčianskeho kraja, v okrese Považská Bystrica v regióne Horné Považie, v strede medzi bipolárnymi centrami osídlenia - ktorými sú okresné mestá Považská Bystrica a Púchov.

Od okresného mesta Považská Bystrica je vzdialená 8 km, od mesta Púchov 10 km. Krajské mesto Trenčín je vzdialené 58 km. Južnou hranicou obce prechádza cesta II/507 (Gabčíkovo - Trenčín - Nemšová - Púchov - Považská Bystrica - Bytča - Žilina), na ktorej začína cesta III/1976, ktorá je hlavnou prístupovou cestou do Marikovskej doliny.

Marikovská dolina sa tiahne od ústia Marikovského potoka do Váhu smerom na sever v dĺžke približne 20 km. V súbehu s Marikovským potokom vedie cesta III/1976, ktorá tvorí urbanizačnú os nielen obce Udiča a miestnej časti Prosné, ale aj obcí Hatné, Dolná Mariková a Horná Mariková. Upohlav je prístupný po ceste III/1975, Uhry cestou III/1981, obidve sa na cestu II/507 pripájajú samostatnými križovatkami.

Pri riešení UPN-O Udiča sa rešpektovali existujúce dopravné, technické, prírodné väzby na okolité obce - nielen obce Marikovskej doliny, ale aj Papradňanskej doliny - zvlášť na obec Jasenica.

Najdlhšiu katastrálnu hranicu zdieľa obec na severozápade: k.ú. Prosné (Udiča) a k.ú. Hatné . Smerom na západ je to najkratšia hranica: k.ú. Prosné (Udiča) a k.ú. Klieština.

Juhozápad obce hraničí s k.ú. Nimnica, táto hranica je zároveň hranicou medzi okresmi Považská Bystrica a Púchov.

Na juhu prebieha hranica medzi katastrálnymi územiaми Udiča a Miločov cez vodný tok Váh a Priehradu mládeže. Na juhovýchode hraničí obec s mestom Považská Bystrica, konkrétne s k.ú. : Orlové, Považské Podhradie, Šebešťanová.

Zo severovýchodu sú to obce Papradnianskej doliny : k.ú. Jasenica, k.ú. Stupné a k.ú. Brvnište. Stupné čiastočne a Brvnište v plnej dĺžke hranice susedí s k.ú. Prosné.

Z hľadiska záujmového územia sú v Návrhu UPN-O Udiča rešpektované nasledovné skutočnosti:

- územie európskeho významu Klapy SKUEV0581 - prírodná rezervácia s piatym stupňom ochrany prírody,
- územie obce sa nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti - CHVO,
- v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok sú v obci Udiča evidované objekty vyhlásené za nehnuteľné národné kultúrne pamiatky :
  - 779/1 Rímskokatolícky Kostol sv. Matúša, parcelné číslo 1
  - 780/1 Rímskokatolícka fara, parcelné číslo 2
  - 3251/1 Pamätník padlých, parcelné číslo 347
- ochranné pásmo vzletového a približovacieho priestoru letiska Žilina určené rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017,
- ochranné pásmo hygienickej ochrany vodárenských zdrojov (Klapy),
- cesta II/507,
- navrhovaný vodovod Udiča - Jasenica s umiestnením vodojemu
- kanalizačné stoky - návrh trasovania
- návrh ČOV v časti Udiča
- vodná cesta AGN - výhľad

E) NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ROZVOJA OBCE

Územie obce Udiča tvoria dve katastrálne územia a súbor urbanizovaných častí:

a) katastrálne územie Udiča (1541 ha) :

- Udiča - tvorená z pôvodných miestnych častí Veľká Udiča, Malá Udiča, Okrut
- Uhry - územne oddelená, malá osada ležiaca pod vrchom Klapy vzdialená od centra obce asi 3 km smerom na Považskú Bystricu
- Upohlav - samostatne urbanizovaná miestna časť vzdialená od centra obce asi 2 km smerom na Púchov,

b) katastrálne územie Prosné (673 ha) - miestna časť vzdialená od centra obce asi 2 km smerom na Dolnú Marikovú.

Navrhované usporiadanie funkčných celkov vychádza zo základných faktorov rozvoja obce :

- historicko-kultúrne danosti a spoločenský vývoj obce a jej osobitne urbanizovaných území miestnych častí
- antropogénne a prírodné hodnoty územia
- limity rozvoja územia
- rozvojové zámery v území

Navrhovaná koncepcia a kompozícia sídla a jeho miestnych častí z hľadiska urbanizmu:

- rešpektuje historicky rozvíjanú kompozíciu sídla založenú na princípe prístenej dediny s ustálenou urbanistickou štruktúrou;
- rešpektuje hlavnú kompozičnú os, za ktorú je považovaný dopravný koridor cesty III/1976 (Udiča - Horná Mariková);
- posilňuje význam Marikovského potoka ako výrazného prírodného formotvorného prvku s možnosťou intenzívnejšieho zapojenia do urbanizovanej štruktúry obce;
- navrhuje revitalizáciu a regeneráciu prostredia formou dotvárania uzlových priestorov (centrá spoločenských aktivít) pri zachovaní všetkých kultúrno-historických hodnôt prostredia a jednotlivých objektov architektúry;

PRIESTOROVÁ A FUNKČNÁ CHARAKTERISTIKA

Návrh územného plánu obce nadväzuje na existujúce funkčné a priestorové usporiadanie, rešpektuje súčasnú urbanistickú štruktúru. Obstarávateľ územného plánu obce nepredpokladá zásadnú zmenu v usporiadaní a využívaní územia obce.

Obec Udiča leží na severozápade Slovenska na pravom brehu Váhu pri ústí Marikovského potoka na rozhraní Javorníkov a Strážovských vrchov v Púchovskom prelome. Je prvou dedinou v Marikovskej doline, ktorá je najdlhšia (22 km) v okrese Považská Bystrica.

Obec tvorí niekoľko miestnych častí - kedysi samostatných obcí.

Návrh rozvoja obce Udiča rieši a primerane rozvíja všetky sídelné časti, každú podľa jej špecifických potrieb. Rešpektuje charakter potočnej dediny s prístennou zástavbou a obhospodarovanou krajinou s prechodom ku horskému krajinnému prostrediu Javorníkov. Marikovský potok pretekajúci územím zo severozápadu na juh sa chápe ako hlavná prírodná urbanizačná os, ktorá viaže na seba ťažiskové priestory obce v k.ú. Udiča a v k.ú. Prosné. Na základe požiadaviek obce sa vytvárajú predpoklady pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby.

Princípy rozvoja obce Udiča uplatnené v návrhu:

- Udiča je riešená ako centrum osídlenia lokálneho významu, ktoré zabezpečuje komplexné vybavenie so všetkým štandardom základnej sociálnej, občianskej, dopravnej a technickej vybavenosti najmä pre obyvateľov sídelných častí obce: Malá Udiča, Veľká Udiča, Prosné, Upohlav, Uhry.
- Konceptia rozvoja obce rešpektuje ako hlavnú prírodnú os územia Marikovský potok
- Za hlavnú kompozičnú os sa považuje dopravný koridor cesty III/1976, ktorý vedie v súbehu s Marikovským potokom od križovatky s cestou II/507 smerom do Hornej Maríkovej.
- Centrálna časť obce sa podporuje umiestnením prírodného amfiteátra pre príležitostné vystúpenia v obci.
- Rozvoj obce sa podporuje stabilizáciou výroby a vytváraním nových pracovných miest v oblasti služieb verejného sektora.
- Navrhuje sa rekonštrukcia obecného úradu, Materskej školy, vytvorenie domu dôchodcov prestavbou nevyužívaných obecných budov, aj v miestnych častiach.
- Navrhuje sa umiestnenie bytových domov v k.ú. Udiča - pri hranici s k.ú. Prosné pri ceste III/1975.
- Podporuje sa vytváranie podmienok pre diverzifikáciu služieb turistom a rekreantom Marikovskej doliny (okrem iného výstavba čerpacej stanice pohonných hmôt).
- V rámci širšej obecnej spolupráce sa vytvárajú podmienky pre intenzívnejšie spojenie Marikovskej a Papradňanskej doliny nielen v oblasti rekreácie, ale najmä rozvoja technickej infraštruktúry (vodovod, miestna komunikácia v časti Medzikružie).
- Rozvoj rekreácie a športu denného typu sa navrhuje v polohách :
  - po pravej strane potoka Marikovka v k.ú. Prosné v časti Lúčky
  - po ľavej strane v časti Pod dúbravy, kde kedysi stála prvá škola v území;
  - športové ihriská medzi školou a bytovkami, oproti Šafranici
- Rozvoj priemyselnej funkcie sa navrhuje prioritne na území bývalého areálu poľnohospodárskeho dvora prestavbou a modernizáciou existujúceho stavebného fondu.
- Navrhované urbanizované prostredie v jednotlivých sídelných celkoch Udiča, Prosné, Upohlav, Uhry sa koncipuje s rešpektovaním prírodných daností krajinného reliéfu a využívaním výhľadov a priehľadov na fenomény krajiny - prírodného prostredia (meander Váhu).
- V centrálnej sídelnej časti **Udiča** a **Prosné** sa posilňuje význam Marikovského potoka ako výrazného prírodného formotvorného prvku s možnosťou intenzívnejšieho zapojenia do urbanizovanej štruktúry obce, najmä v plochách navrhovanej rekreácie.
- Navrhuje sa revitalizácia a regenerácia prostredia jednotlivých sídelných celkov obce formou dotvárania uzlových priestorov (centrá spoločenských aktivít) pri zachovaní všetkých kultúrno-historických hodnôt prostredia a jednotlivých objektov architektúry,
- Navrhuje sa trasovanie nových komunikácií s ohľadom na ich formotvornú funkciu nového urbanizovaného prostredia s cieľom zabezpečiť rovnomerný a rovnocenný prístup pre všetky objekty v území .
- Navrhuje sa dobudovanie technickej infraštruktúry obce, najmä verejného vodovodu pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou (zachytenie vrtov, vybudovanie vodojemu v časti Upohlav a Prosné) a verejnej kanalizácie s vyústením do ČOV, ktorá bude vybudovaná v telese Priehrady Mládeže. Umiestnenie ČOV je v návrhu značené len koncepcne, bude upresnené podľa v súčasnosti spracovávanej dokumentácie.

V rámci riešenia rozvoja obce sa neuvažuje s celoplošnými prestavbami a asanáciami častí ani v obci, ani v jej samostatných sídelných častiach. Návrh počíta s individuálnou obnovou a modernizáciou existujúceho domového fondu. Na rekonštrukciu a prestavbu sa navrhujú verejných budov vo vlastníctve obce: obecný úrad, budovy bývalých škôl, hasičské zbrojnice a pod. .

URBANISTICKÁ KONCEPCIA USPORIADANIA ÚZEMIA

V návrhu rozvojových plôch sú premietnuté tie plochy z pôvodného Územného plánu Udiče, ktoré sa preukázali ako rozvojaschopné, resp. bolo na nich zahájené územné konanie, resp. už prebiehali úkony smerujúce k získaniu rozhodnutia na umiestňovanie stavieb či využívanie územia, resp. došlo k úprave vlastníckych vzťahov podľa smerovania rozvoja v zmysle doteraz platného územného plánu, vrátane jeho zmien a doplnkov.

Všetky rozvojové lokality nadväzujú na skutočne zastavané územie, využívajú sa nezastavané plochy, ktoré sa postupom vývoja dostali do vnútra hmotovo-priestorovej štruktúry obce a sú prirodzeným pokračovaním jej rozvoja.

UDIČA

Samotná **Udiča** sa skladá z bývalej Velkej Udiče na ľavom brehu Marikovského potoka, Malej Udiče na jeho pravom brehu, na brehu Váhu smerom na Považskú Bystricu bývalej obce Okрут, ktorá zanikla v roku 1955 výstavbou Priehrady mládeže, pričom väčšinu jej obyvateľov presídlili do Udiče. Okрут je dnes novovybudovaná ulica, predstavuje časť pobrežia Váhu smerom na Púchov.

Návrh rieši rozvoj Udiče prevažne obytnými územiami podľa súkromných a obecných požiadaviek v nadväznosti na súčasne zastavané územie obce. Plochy pozdĺž cesty III/1976 a Marikovského potoka sú prakticky zastavané, ťažisko rozvoja obce sa presúva najmä smerom na východ, do miestnych častí Poddubyčie, Šafranica, Medzíkružie, kde v súčasnosti prebieha intenzívna výstavba a sú požiadavky na jej rozšírenie. Rozvoj v tejto časti je nevyhnutné podporiť výstavbou miestnej komunikácie s minimálnou šírkou vozovky 7,5 m. Z technickej infraštruktúry je tu zabezpečené zásobovanie elektrickou energiou, navrhuje sa vybudovať verejný vodovod a kanalizáciu. Do vybudovania verejných sietí budú objekty zásobované pitnou vodou individuálne - studňami a odkanalizované do vodonepriepustných žump. Záchrastie je územie nad školou, kde sa riešia požiadavky na rozvoj bývania v rodinných domoch. Pre plné využitie územia je potrebné vybudovať miestnu komunikáciu a verejnú sieť technickej infraštruktúry. Smerom na sever, pri hranici katastrálneho územia sa navrhuje rozvoj obce v časti Záskaľcie. Okrem výstavby rodinných domov sa tu navrhuje umiestnenie bytových domov (lokalita č.20). Smerom na západ sa navrhuje rozvoj bývania v rodinných domoch v časti Žľabie a Hájek.

Návrh rozvoja občianskej vybavenosti v centrálnej časti predstavuje najmä prestavbu priestoru za obecným úradom a za predajňou COOP Jednota s vybudovaním obecného amfiteátra pre organizovanie verejných podujatí v nadväznosti na využitie priestorov kultúrneho domu. Navrhuje sa rozšírenie areálu školského dvora smerom na východ.

Časť obce, kde sa nachádza Rímskokatolícky kostol sv. Matúša, rímskokatolícka fara, pamätník padlých, priestor využívaný pre trhovisko, bývalá materská škôlka sa navrhuje na prestavbu a úpravu verejných priestranstiev s súlade s podmienkami ochrany kultúrnych pamiatok. V tejto časti obce sa uprednostňuje umiestnenie funkcií občianskej vybavenosti spolu s bývaním.

Základnú občiansku vybavenosť obce sa navrhuje umiestňovať aj v rámci obytných území formou výstavby do rodinných domov, prípadne novou výstavbou objektov občianskej vybavenosti (napríklad zdravotné stredisko), pokiaľ sa nejedná o samostatné areály vyžadujúce zvýšenú dopravnú obslužnosť a areály zhoršujúce životné prostredie hlukom, zápachom a podobne. Navrhuje sa rozšírenie existujúcich pohrebísk, ich revitalizácie a zriadenie urnového hája. Navrhuje sa rozšírenie areálu základnej školy, vybudovanie okružnej komunikácie a parkovísk v tejto časti, aby sa zvýšila obslužnosť a využiteľnosť územia pre športové podujatia obecného aj regionálneho charakteru.

V priestore školského areálu - vedľa školy pri ceste sa navrhuje dostavba telocvične. Všetky budovy obce slúžiace na verejné účely sa navrhujú na rekonštrukciu, prípadne na prestavbu s dosiahnutím lepších stavebnotechnických parametrov objektov. Umožňuje sa diverzifikácia funkčného využitia podľa aktuálnych potrieb obce, ale pri zachovaní verejných služieb (napr. prestavba materskej

škôlky na domov dôchodcov a podobne). Navrhuje sa prestavba , výstavba požiarnych zbrojníc v miestnych častiach.

Prehľad rozvojových plôch v sídelnej časti Udiča :

Číslo lokality	Miestny názov	Funkčné využitie	Výmera v ha	Limity využitia územia a zásahy pred výstavbou
16	Za skalku	Bývanie v rodinných domoch (ďalej RD)	2,2754	
18	Hájik	Bývanie v RD	0,2053	OP VN vedenia - 10 m obojstr.
19	Marikovský potok	Bývanie v RD	1,1340	
20	Záskalčie	Bývanie v bytových domoch	1,0214	
21	Záchrastie	Bývanie v RD	5,8648	OP VN vedenia - 10 m obojstr.
22	Medziháje	Bývanie v RD	2,4132	OP VN vedenia - 10 m obojstr
23	Stráne	Bývanie v RD	2,2874	Vyjadrenie Hydromeliorácií š.p.
24	Šafranica	Pohrebisko - urnový háj	0,2561	
25	Pri cintoríne	Bývanie v RD	0,2293	
26	Záhorčie	Bývanie v RD	0,1472	
27	Centrum	Občianska vybavenosť	0,1552	
28	Záplotie	Bývanie v RD	0,4517	OP VN vedenia - 10 m obojstr.
29	Šafranica	Bývanie v RD	6,6518	
30	Poddubyčie	Bývanie v RD	4,2529	
31	Medzikružie	Bývanie v RD	3,7607	Vyjadrenie Hydromeliorácií š.p
32	Lipovica	Rekreácia ICHR	0,4474	Vyjadrenie Hydromeliorácií š.p
33	Stráne	Bývanie v RD	0,3094	Vyjadrenie Hydromeliorácií š.p
34	Žľabie	Bývanie v RD	1,9523	
35	Hájek	Bývanie v RD	0,5067	
36	Hájek	Rekreácia ICHR	0,7732	
37	Vrch Hájek	Bývanie v RD	1,1723	OP VN vedenia - 10 m obojstr.
38	Pohrebisko	Pohrebisko	0,2609	
39	Marikovský potok	Bývanie v RD	0,0992	
40	Priehrada mládeže	Rekreácia	2,9627	Bez stavieb
41	Brehy	Bývanie v RD	1,1308	
66	Bunker	Občianska vybavenosť	0,5629	
67	Stráne	Bývanie-RD a rekreácia	0,5605	
68	Kosmolov	Bývanie v RD	2,1127	Vybudovať miestnu obslužnú cestu
69	Pri cintoríne	Bývanie v RD	0,3903	OP VN vedenia - 10 m obojstr

Rozvoj individuálnej chatovej rekreácie sa navrhuje v časti Hájek. Pre verejné využitie sa navrhuje plocha zarastená vegetáciou pri ústí Marikovského potoka do Priehradu mládeže. Plocha je už v súčasnosti využívaná obyvateľmi obce pre rôzne nárazové spoločenské, rekreačné podujatia a na vychádzky. Navrhuje sa revitalizácia priestoru, umiestnenie športových a rekreačných prvkov drobnej architektúry a určenie prevádzkového režimu tak, aby priestor nebol znehodnocovaný, ale sa stal prirodzenou súčasťou obce.

Rozvoj výroby sa sústreďuje v bývalom areáli poľnohospodárskeho družstva, ktorý slúži pôvodnému účelu len v zmenšenej miere. Existujúce objekty sa prestavujú na drobné prevádzky, umiestňuje sa tu kompostáreň a zberný dvor .

V celej obci sa navrhuje doplniť siet' miestnych ciest, vybudovať kanalizačnú stoku s odvedením odpadových vôd so čistiarne odpadových vôd ktorá bude umiestnená v telese Priehrady mládeže. Kanalizačná stoka je značená v grafickej časti len koncepcne, až po vypracovaní projektovej dokumentácie, bude možné upresniť jej polohu a polohu ČOV.

PROSNÉ

Katastrálne územie Prosné bolo priradené k Udiči od 60-tych rokov 20.stor.. Rozvíja sa v Maríkovskej doline okolo cesty III/1976 v nadväznosti na k.ú. Udiča. Medzi centrom obce Udiča a urbanizovaným priestorom Prosného je vzdialenosť približne 2 km, ktorá je postupne zaplňaná výstavbou rodinných domov. Na základe požiadaviek obyvateľov obce a je predpoklad, že časom tieto urbanizované časti splynú. Pôvodní obyvatelia sa zaoberali prevažne poľnohospodárstvom - čo sa doteraz prejavuje v krajinnej štruktúre pozemkov v okolí sídla. Údolie je tu rovinaté a najširšie z Maríkovskej doliny. Práca súčasných obyvateľov je značne diverzifikovaná a poznačená odchádzkou do zamestnania. V Prosnom sa nachádza obchod COOP Jednota s malým námestíčkom vpredu. Obecny dom, kde bola umiestnená bývalá stará škola (s pomerne zachovalou architektúrou Jurkoviča) s potenciálom pre umiestnenie nových funkcií občianskej vybavenosti. Miestna časť má dve pohrebiská, jedno priamo v obci - navrhuje sa revitalizácia, oplotenie (napr. drôtené panely) a živý plot pre vytvorenie pietneho miesta. Druhé pohrebisko s domom smútku sa nachádza po pravej strane cesty III/1976 ; navrhuje sa vybudovať parkovacie miesta a chodník pre peších od predajne COOP Jednota.

Prehľad rozvojových plôch v sídelnej časti Prosné :

Číslo lokality	Miestny názov	Funkčné využitie	Výmera v ha	Limity využitia územia a zásahy pred výstavbou
01	Štepné	Individuálna chatová rekreácia (ďalej ICHR)	2,1386	Zasahuje potenciálny zosuv
02	Tučníkovci	Rekreácia - ICHR	2,1455	
03	Stará škola Prosné	Občianska vybavenosť	0,1819	Zasahuje potenciálny zosuv
04	Záhumnie	Bývanie v rodinných domoch (ďalej RD)	0,7623	Vybudovať miestnu pobslužnú komunikáciu
05	Chrib	Rekreácia - šport	2,3601	Zasahuje potenciálny zosuv, vybudovať most ponad Marikovský potok (aj pre lok.10)
06	Pole	Bývanie v RD	1,9704	Vybudovať miestne prístupové cesty
07	Prosné	Bývanie v RD	2,0080	OP VN vedenia - 10 m na obe strany, vybudovať miestnu obslužnú komunikáciu;
08	Laz	Bývanie v RD	1,6212	OP VN vedenia - 10 m na obe strany, vybudovať miestnu obslužnú komunikáciu;
09	Kruhy	Bývanie v RD	0,5836	
10	Lúčky	Rekreácia - šport	1,4900	Zasahuje potenciálny zosuv
11	Prosné	Bývanie v RD	1,1825	Vybudovať miestnu prístupovú komunikáciu;
12	Pri dome smútku	Bývanie v RD	2,5364	Vybudovať miestnu prístupovú komunikáciu;
13	Nácestie Dielec	Bývanie v RD	3,1795	OP VN vedenia - 10 m na obe strany, vybudovať chodník ku domu smútku
14	Záskalčie	Bývanie v RD	1,0367	Vybudovať miestnu prístupovú komunikáciu;
15	Za skalku	Sady s hospodárskou vybavenosťou	0,1892	
17	Kriačiny	Bývanie v RD	1,4657	OP VN vedenia - 10 m na obe strany,
			24,8516	

Ťažiskový urbanizovaný priestor sa nachádza medzi cestou III/1976 a Marikovským potokom. Vedľajšou urbanizovanou osou v časti Prosné je Prosniansky potok, ktorý rozvíja územie severovýchodným smerom. Tečie v súbehu s miestnou komunikáciou, plochy v ich blízkosti sú prakticky zastavané. Je ľavostranným prítokom Marikovského potoka.

UPN-O navrhuje rozvoj obytných plôch pre bývanie v rodinných domoch na základe verejných a súkromných požiadaviek. Na pravom brehu Marikovského potoka rieši plochy rekreácie určené pre umiestnenie verejných obecných športovísk. Navrhované rozvojové plochy individuálnej chatovej rekreácie (ICHR) nadväzujú na územia už zastavané chatami. Z veľkej miery sú to plochy prebraté z predchádzajúceho územného plánu obce. Navrhuje sa rozvojová plocha pre doplnenie občianskej vybavenosti pre verejnoprospešné služby. Pozitívom je uplatnenie požiadavky zriadiť ovocné sady s hospodárskym zázemím (sklad, administratíva, sociálne vybavenie a pod.) .

UPOHLAV

Upohlav je miestnou časťou obce Udiča so samostatne vymedzeným zastavaným územím. Hranica zastavaného územia je vymedzená ohraňením k 1.1.1990.

Pôvodní usadlíci sa zaoberali poľnohospodárstvom, pasienkarstvom a ovocinárstvom. K Udiči patrí od 60-tych rokov 20.stor. Sídlo je prístupné cestou III/1975 (v celkovej dĺžke 1,093 km), ktorá sa pripája na cestu II/507 približne 1,5 km smerom na Púchov od centrálnej časti Udiča. Za prípojnou križovatkou, napravo, sa nachádza : Centrum sociálnych služieb „Riviéra“ zariadenie pre seniorov, ktoré slúži aj pre obyvateľov širšieho okolia.

Urbanizovaný je pomerne úzky pás územia okolo cesty III. triedy, ktorá je hlavnou urbanizačnou osou územia a končí na malom námestí obostavanom domami, stredom ktorého preteká potôčik. Okrem rodinných domov sa tu nachádza drevená zvonička s prvkami ľudovej architektúry. Námestíčko je nástupným priestorom pre turistov a cykloturistov na výlety do okolia. Navrhuje sa na rekonštrukciu s cieľom zachovať a neprekračovať mierku budov s uprednostnením prvkov tradičnej architektúry a posilniť osobitosť priestoru. Odporúča sa odstránenie vzdušných vedení. Na východnú časť námestíčka nadväzuje plocha požiarnej zbrojnice s viacúčelovou budovou. Budova a prislúchajúce priestranstvo sa navrhuje na prestavbu s umiestnením diverzifikovaných funkcií občianskej vybavenosti. Upohlav má vlastné postačujúce pohrebisko s domom smútku.

Rozvojové plochy v miestnej časti Upohlav :

Číslo lokality	Miestny názov	Funkčné využitie / charakteristika	Výmera v ha	Limity využitia územia a zásahy pred výstavbou
56	Hôrky	Rodinné domy, záhrady	1,6610	Zasahuje potenciálny zosuv; Vybudovať miestne cesty, Vybudovať verejný vodovod, Vybudovať káblový rozvod ELEN
57	Nad Upohlav	Rodinné domy, záhrady	0,2002	Čiastočne OP lesa
58	Záhumenie pod Žiar	Rodinné domy, záhrady	0,5889	
59	Jamy	Rodinné domy, záhrady	0,2323	Čiastočne OP lesa
60	Chriby	Rodinné domy, záhrady	0,1432	
61	Háj	Rodinné domy, záhrady	0,2217	
62	Kopánka	Rodinné domy, záhrady	0,4772	
64	Zadné široké	Rekreácia - ICHR	0,1821	OP lesa
65	Pod Čierne	Rekreácia - ICHR	0,5320	Zasahuje potenciálny zosuv, OP Kúpeľov Nimnica, OP lesa
S P O L U			4,2386	

Navrhujú sa rozvojové plochy bývania celkom pre 27 rodinných domov pre 72 obyvateľov. Navrhuje sa vybudovanie príslušných technických zariadení verejného vodovodu z vodného zdroja nachádzajúceho sa nad Upohlavom. Rovnako sa navrhuje vybudovať verejnú kanalizáciu a ČOV .

Vybudovanie cyklochodníka pre peších a cykloturistov ako pridaného pruhu pri ceste III/1975 - v stiesnených pomeroch riešeného napr. konzolovými konštrukciami. Elektrické vedenia sa navrhujú na prestavbu s cieľom vybudovať dostatočné kapacity pre zásobovanie existujúcich aj navrhovaných lokalít a odstrániť vzdušné vedenia.

UHRY

Uhry, malá osada ležiaca pod vrchom Klapy, asi 3 km od miestnej časti Udiča smerom na Považskú Bystricu. Prví obyvatelia prišli z juhu Slovenska, aby sa tu uchýlili pred Tatármi, ktorí v 13. st. plienili Uhorsko. Domáci ich pomenovali Uhri. Zaoberali sa obchodom a pltníctvom. Uhry ležia medzi horami, terén je značne členitý, s prevýšením od centrálneho námestíčka po najvyššie položené stavby takmer 80m. Urbanizovaná je časť okolo cesty III/1981, ktorá sa začína na ceste II/507 a po 1,094 km končí malým námestíčkom v súčasnosti využívanom najmä ako otoč pre autobusy. Námestíčko sa navrhuje na revitalizáciu a doplnenie prvkami drobnej architektúry. Po ľavej strane cesty sa nachádza záhradkárská osada, ďalej sa okolo cesty nachádzajú rodinné domy. Od centra miestnej časti terén prudko stúpa ku kaplnke Povýšenie svätého kríža a ďalej k rodinným alebo rekreačným domom. Funkčne sa územie nedá jednoznačne definovať, vzhľadom na to, že sa najskôr vyvíjalo ako obytné územie, potom prevažne rekreačné územie. V súčasnosti sú požiadavky na rozvoj oboch funkcií.

V centre sa nachádza autobusová zastávka. Vo vyšších polohách je územie využívaná prevažne na rekreačné účely formou záhradkárčenia, chatovej a chalupníckej rekreácie. Z vyšších polôh terénu poskytuje nádherné výhľady na okolitú prírodu a hladinu vodnej nádrže.

V poslednom období je záujem o výstavbu rodinných domov. Návrh celú túto miestnu časť rieši ako územie obytnej a rekreačnej funkcie, keďže je ťažko identifikovať zámery investorov na využitie pozemkov. Mnohí ostávajú hospodáriť na pôde.

Prehľad rozvojových plôch v sídelnej časti Uhry :

Číslo lokality	Miestny názov	Funkčné využitie	Výmera v ha	Limity využitia územia a zásahy pred výstavbou
42	Doliny	Záhradkárská osada	1,0798	Potenciálny zosuv, OP VN ELEN, OP lesa
43	Stráne	Záhradkárská osada	3,3176	OP cesty II/507, čiastočne potenciálny zosuv
44	Protižiare	RD alebo rekreácia ICHR	1,1814	Vybudovať Miestnu obslužnú komunikáciu + verejné vedenia technickej unfraštruktúry;
45	Vršky	RD alebo rekreácia ICHR	2,4772	Vybudovať Miestnu obslužnú komunikáciu + verejné vedenia technickej unfraštruktúry;
46	Žiarc	RD alebo rekreácia ICHR	1,8997	Zasahuje potenciálny zosuv Vybudovať Miestnu obslužnú komunikáciu + verejné vedenia technickej unfraštruktúry;
47	Uhry	RD alebo rekreácia ICHR	0,2482	
48	Uhry	RD alebo rekreácia ICHR	0,4199	
49	Slávková	RD alebo rekreácia ICHR	0,7186	
50	Sávkovo	RD alebo rekreácia ICHR	0,9532	
51	Záklapie	RD alebo rekreácia ICHR	1,0571	OP lesa
52	Podklapie	RD alebo rekreácia ICHR	0,4252	
53	Podklapie	RD alebo rekreácia ICHR	0,9329	OP lesa
54	Záklapie	Plňh/agroturistika	1,5954	
55	Záklapie	Plňh/agroturistika	1,9080	OP lesa
63	Lopatina	RD alebo rekreácia ICHR	0,9175	OP lesa
S P O L U			19,1317	

Návrh funkčných plôch na území obce Udiča sa sústreďuje v prevažnej miere na rozvoj bývania, ktorý rozvíja rovnomerne vo všetkých sídelných útvaroch obce. Z hľadiska urbanizmu sa návrh sústreďuje na posilnenie osobitostí všetkých štyroch sídelných útvarov obce - Uhry, Udiča, Prosné, Upohlav

ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT

Najstaršia písomná zmienka o obci Udiča pochádza z roku 1321.

V Udiči sa našli praveké výrobky - jaspisové a pazúrikové nástroje pravdepodobne z neolitu, keramika lužickej a púchovskej kultúry. V bývalej Malej Udiči, na východnom úpätí návršia Háj, boli nájdené z doby rímskej aj zvyšky staroslovanského osídlenia a v časti bývalej Veľkej Udiče boli na vrchu Klape objavené črepy z doby sťahovania národov. Významné sú i nálezy zo zaniknutej obce Okrut, ktorá zmizla pod Priehradou mládeže.

KULTÚRNE PAMIATKY

V katastrálnom území obce Udiča sa nachádzajú nasledovné objekty, ktoré sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok :

Národná kultúrna pamiatka	Parcelné číslo	Č.ÚZPF NNKP	Unifikovaný názov NNKP
Rímskokatolícky Kostol sv. Matúša	1	779/1	kostol
Rímskokatolícka fara	2	780/1	fara
Pamätník padlých	347	3251/1	pamätník

Na uvedené národné kultúrne pamiatky sa vzťahujú ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav a sú predmetom pamiatkového záujmu a ochrany. Tento zákon upravuje podmienky ochrany národných kultúrnych pamiatok (ďalej len „kultúrne pamiatky“), pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná.

V zmysle § 27 odsek 2 pamiatkového zákona, podľa ktorého v bezprostrednom okolí kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty vyššie uvedených kultúrnych pamiatok je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky (desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou pozemok).

Dotknutým orgánom štátnej správy v konaniach podľa stavebného zákona je Krajský pamiatkový úrad Trenčín.

ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ

V katastrálnom území obce Udiča nie sú evidované archeologické lokality, ktoré by boli vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku, je tu však predpoklad, že pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou môže dôjsť k archeologickým situáciám, resp. archeologickým nálezom. V obci doposiaľ evidujeme len niekoľko archeologických lokalít. Na hranici katastrov Nimnica a pôvodnej obce Okrut (dnes vodná nádrž), na prechodoch dvoch vetiev ciest prechádzajúcich strmými horskými chrbtami vrchov Diel 528 a Holiž 532, sa identifikovali praveké sídliská - lužisko-púchovské sídlisko z obdobia staršej a mladšej doby železnej.

Zaujímavé nálezy pochádzajú z katastra Prosného, poloha Uhliská. V polohe Uhliská bolo archeologickým výskumom zachytené obetisko (kultové miesto) (Pieta, Moravčík 1980). Tieto nálezy

sa spájajú s etnikom Keltov, s datovaním do mladšej doby železnej. Rozsiahly komplex sídlisk z doby železnej bol objavený v priestore Uhry-Udiča-Jasenica s bohatými nálezmi. Vznikli tu historické náučné chodníky : Zlatý kôň (hradisko Žeravica) a Obetisko (Uhliská).

Krajský pamiatkový úrad predpokladá, že pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou môže dôjsť k archeologickým situáciám, resp. archeologickým nálezom. Na túto skutočnosť bude potrebné prihliadať v jednotlivých stavebných etapách realizácie a uplatňovania územnoplánovacej dokumentácie obce Udiča v praxi, kedy podmienkou pre vydanie územného resp. stavebného povolenia bude v oprávnených prípadoch požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu.

Podmienky z hľadiska ochrany pamiatkového fondu :

1. Stavebník, investor stavieb vyžadujúcich si zemné práce si od KPÚ Trenčín v stupni územného konania vyžiada (v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní) stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických lokalít. KPÚ Trenčín podľa § 11 ods. 2 písm. d) pamiatkového zákona následne vydá záväzné stanovisko. V prípade podozrenia z narušenia archeologickej lokality KPÚ Trenčín vykoná pamiatkový dohľad formou obhliadky výkopov stavby v období od zahájenia zemných prác až po ich ukončenie. V odôvodnených prípadoch KPÚ Trenčín v zmysle § 35 ods. 4 a § 35 ods. 7 pamiatkového zákona vydá rozhodnutie o nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum za účelom záchrany archeologických nálezov a nálezísk a podľa § 39 ods. 1 pamiatkového zákona určí podmienky vykonávania tohto výskumu.
2. V prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavebných prác podľa §40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej „stavebný zákon“) v musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ohlásit' nález KPÚ Trenčín priamo alebo prostredníctvom obce. Oznámenie o náleze je povinný urobiť nálezca najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa oznámenia nálezu.

Podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk. V súvislosti so stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami v územných konaniach, stavebných konaniach, resp. zlúčených územných a stavebných konaniach podľa stavebného zákona je **dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad Trenčín z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezov.**

V zmysle ustanovenia § 14 ods. 4 pamiatkového zákona obec môže rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností obce je možné zaradiť okrem huteľných vecí a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Základom tejto evidencie by mala byť dôkladná fotodokumentácia a základný opis obsahujúci umiestnenie, lokalizáciu, rozmery, techniku, materiál, prípadne iné známe skutočnosti. Bližšie informácie o vedení evidencie pamätihodností sú uverejnené na internetovej stránke MK SR: www.culture.gov.sk.

F) NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

Funkčné využitie územia sa zaoberá organizáciou využitia územia, Funkčnými (prevádzkovými a komunikačnými) väzbami v riešenom území.

Obec Udiča ako celok plní najmä obytnú funkciu. Obytné územie má výrazný podiel na celkovej výmere zastavaného územia obce. V rámci tohto územia sa nachádzajú plochy pre občianske a technickú vybavenosť - najmä v častiach obce Prosné, Upohlav a Uhry. Čiastočne aj v Udiči, tu sa však výraznejšie vyprofilovalo centrum obce, ktoré sa v návrhu posilňuje s vlastnou charakteristikou ako územie občianskej vybavenosti.

Jednotlivé priestorovo oddelené sídelné časti obce Udiča si nesú každá svoju charakteristiku aj vzhľadom na prevládajúce funkčné využite.

Funkčné a priestorovo homogénne územia sú vymedzené na základe charakteristiky jestvujúceho stavu (zastavané územie) a navrhovaného stavu (mimo zastavaného územia).

Obstarávateľ územného plánu obce nepredpokladá zásadnú zmenu v usporiadaní a využívaní územia obce. Nadväzuje sa na existujúce funkčné a priestorové usporiadanie.

V OBCI UDIČA SÚ DEFINOVANÉ FUNKČNO-PRIESTOROVO HOMOGENNE JEDNOTKY:

Funkčno - priestorovo homogénne jednotky predstavujú územia, ktoré svojou rozlohou, počtom a rozsahom v území obce prevažujú, určujú jeho základné charakteristické využívanie.

- OBYTNÉ ÚZEMIA
- ÚZEMIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI
- ÚZEMIA REKREÁCIE A ŠPORTU
- VÝROBNÉ ÚZEMIA

OBYTNÉ ÚZEMIA

Sú plochy s prevahou plôch pre samostatne stojace rodinné alebo bytové domy. Obytné územie je určené aj pre verejné dopravné a technické vybavenie územia, zeleň, detské ihriská, zariadenia prislúchajúce k obytnej funkcii - parkoviská a garáže. Zástavba musí zodpovedať vidieckemu charakteru sídla, rázu krajiny a zabezpečovať zdravé bývanie. Hustota, členenie a výška stavieb musia umožňovať dodržanie odstupov a vzdialeností potrebných na oslnenie a presvetlenie bytov, na zachovanie súkromia bývania, na požiarnu ochranu a CO a na vytváranie zelene.

Na územia bývania nie je možné umiestňovať zariadenia, ktoré majú negatívny dopad na životné prostredie, obťažujú hlukom, exhalátmi, prašnosťou. Tiež zariadenia, ktoré majú špecifické nároky na prevádzku (napr. výrazne zvýšená preprava nákladov a pod.).

Navrhované plochy :	
Udiča	16- Za skalku, 18- Hájik, 19- Marikovský potok, 20- Záskaľčie (bytové domy), 21- Záchrastie, 22- Medziháje, 23- Stráne, 25- Pri cintoríne, 26- Záhorčie, 28- Záplotie, 29- Šafranica, 30- Poddubyčie, 31- Medzikružie, 33- Stráne, 34- Žľabie, 35- Hájek, 37- Vrch Hájek, 39- Marikovský potok, 41- Brehy, 68- Kosmolov, 69- Pri cintoríne
Prosné	04- Záhumnie, 06- Pole, 07- Prosné, 08- Laz, 09- Kruhy, 11- Prosné, 12- Pri dome smútku, 13- Nácestie Dielec, 14- Záskaľčie, 17- Kriačiny
Uhry	Spolu s rekreáciou (obmedzené využitie)
Upohlav	56- Hôrky, 57- Nad Upohlav, 58- Záhumenie pod Žiar, 59- Jamy, 60- Chriby, 61- Háj, 62- Kopánka,

Prípustné funkčné využitie:

- obytné územie obce využívať pre funkciu bývania s prevahou samostatne stojacich rodinných domov s príslužnými záhradami;
- zastavané územie intenzifikovať zastavaním voľných plôch v prielukách rodinnými domami, ku ktorým existuje komunikačný prístup a sú vybudované verejné inžinierske siete s možnosťou individuálnych pripojení;
- výškovú hladinu zástavby v prielukách dodržať priamkou medzi hrebeňmi striech susediacich domov;
- existujúci stavebný fond rekonštruovať a modernizovať;
- existujúce zachovalé drevenice v obci reštaurovať a podľa možností zachovať aj s typickým dvorom;
- na rozvojovom území umiestňovať rodinné domy s príslužnými záhradami, maximálne dve nadzemné podlažia a obytné podkrovie (2NP+P);
- objekty rodinných domov zastrešovať krovom, ktorý môže byť modifikovaný, musí však pokrývať minimálne 30% pôdorysu stavby;
- zastrešenie objektov rodinných domov sa pripúšťa v prípade ucelených urbanistických celkov, prípadne v prielukách ;
- na rozvojových lokalitách s viac ako dvomi rodinnými domami, ak sa stavebníci nezhodnú v rovnakom type domu, je nevyhnutné uplatniť jednotnú farbu fasád a strešnej krytiny;
- uličné čiary stanoviť koncoch ulíc priamkou medzi uličnými nárožiami fasád posledných dvoch domov stojacich v ulici, 6m od okraja uličnej komunikácie; pri pozemkoch šikmých voči ulici dodržať vzdialenosť 6 m od nárožia najbližšieho k ulici;
- pre lokality s počtom rodinných domov väčším ako tri je potrebné vypracovať urbanistickú štúdiu, ktorá vyrieši rovnocenný dopravný prístup k pozemkom rodinných domov vrátane chodníkov, vytvorí podmienky pre rovnocenný prístup k verejným trasám inžinierskych sietí, vymedziť priestory pre verejnú zeleň, detské ihriská a inú vybavenosť drobnou architektúrou pre skvalitnenie životného prostredia ;
- pred povolením ďalšej výstavby v časti Záskaľcie v širokej nive pri Marikovskom potoku je podmienkou vypracovať urbanistickú štúdiu s dôrazom na dopravnú obslužnosť a napojenie územia na cestu III/1976;
- na pozemkoch rozvojových lokalít vymedziť plochy dopravnej a technickej infraštruktúry (chodník pre peších v min. šírke 1,5m jednostranne pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií a tiež plochy zelených pásov v minimálnej šírke 1,5 m medzi chodníkom a oplotením pozemkov pre umiestnenie sietí verejného technického vybavenia) ;
- v území vybudovať verejné trasy sietí dostupnej technickej infraštruktúry;
- v lokalitách navrhovaných na zástavbu bytových domov umiestňovať objekty s maximálnou podlažnosťou štyri nadzemné podlažia a podkrovie (4NP+P), súčasťou plôch je aj obytná verejná zeleň, detské ihriská a doplnkovo občianska vybavenosť, vhodne integrovaná v rámci objektov bytových domov;
- V lokalite Záskaľcie sa navrhuje umiestniť 5 bytových domov, každý s 24 b.j. (4NP+podkrovie)

Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu:

- umiestňovať stavby pre školstvo, kultúru, cirkevné účely, zdravotníctvo a sociálnu pomoc, menšie prevádzky a služby, verejné stravovanie, dočasné ubytovanie, telesnú výchovu, správu a riadenie, požiarne bezpečnosť v obytnom území tak, aby nebola narušená výšková hladina okolitej zástavby. Prednostne využívať na tieto účely existujúce objekty a rekonštruovať ich na potrebný účel;
- využívanie plôch so sklonom terénu väčším ako 15° pre obytnú funkciu;
- výstavba na území, na ktorom sú evidované stabilizované, potenciálne a aktívne zosuvy - v prípade, že preváži investorský záujem - sa podmieňuje inžiniersko-geologickým prieskumom v štádiu projektovej prípravy a v jednotlivých štádiách realizácie stavby;

- výstavba na území, ktoré bolo vymedzené v mapách povodňového rizika Q_{100} s maximálnou výškou záplavy 0,5m musí byť vybavená protipovodňovými opatreniami a odkonzultovaná so Slovenským vodohospodárskym podnikom, š.p.;
- výstavba na území, kde sa vyskytuje stredné radónové riziko sa podmieňuje posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z, o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia. Podľa § 132 ods. 1 zákona č. 87/2018 Z.z. každý kto projektuje alebo stavia bytovú budovu určenú na predaj alebo prenájom, alebo nebytovú budovu určenú na poskytovanie služieb (§ 130 ods. 1 písm. b), je povinný vykonať také preventívne opatrenia, aby objemová aktivita radónu vo vnútornom ovzduší budovy počas pobytu osôb v priemere za kalendárny rok neprekračovala referenčnú úroveň $300 \text{ Bq}\cdot\text{m}^{-3}$ za kalendárny rok,
- na lokalitách č. 23, č.31, č.32, č.33 požaduje predložiť projektovú dokumentáciu k územnému rozhodnutiu a stavebnému povoleniu na odsúhlasenie na Hydromeliorácie, š.p. - Odbor správy a prevádzky, ktorý na základe predloženej dokumentácie a odborného posúdenia stavebníkom určí podmienky výstavby.

Na lokalitách : 67- Stráne (Udiča)a Uhry: 44- Protižiare, 45- Vríšky, 46- Žiarec, 47- Uhry, 48- Uhry, 49- Slávková, 50- Sávko, 51- Záklapie, 52- Podklapie,53- Podklapie, 63- Lopatina; sa pripúšťa výstavba rodinných domov aj rekreačných chalúp. Vzhľadom na zložitý terén s výrazným prevýšením a nevyváženými podmienkami pre zásobovanie objektov technickou infraštruktúrou a tiež historickým vývojom danou skladbou objektov rodinných domov a rekreačných chat nedajú sa presne špecifikovať požiadavky na bývanie a na rekreáciu. Pri prepočtoch návrhu sa vychádzalo z pomeru 1 : 2 (jeden objekt rodinného domu a dve chaty).

- okrem obytnej funkcie - umiestňovať ďalšie komplementárne funkcie zvyšujúce komfort jej obyvateľov, a to v takej miere, ktorá z hľadiska obsluhy a efektívnosti zabezpečuje minimálne „existenčné“ potreby, prislúchajúce doplnkové zariadenia (garáže, drobné hospodárske objekty, altány, pergoly, bazény);
- na pozemkoch izolovaných rodinných domov umožniť výstavbu hospodárskych objektov pre skladovanie poľnohospodárskych produktov a drobnochov podľa VZN obce;
- v nových obytných skupinách RD pripustiť drobnochov úžitkových zvierat a nerušiacu drobnú výrobu - remeselné prevádzky, obchody, služby v maximálnom rozsahu 30% voľného pozemku mimo zastavanej plochy rodinným domom;

Nepripustné využitie:

- umiestňovať činnosti a prevádzky, ktoré negatívne ovplyvňujú obytné prostredie, susedské spoluzitie (rušiaci nočný pokoj, produkujúce hluk, zápach, prach, škodlivé plyny a emisie, väčší objem TKO, zvýšený výskyt hlodavcov);
- umiestňovať objekty náročné na zásobovanie a častý odvoz odpadu;
- iné ako je povolené.

Regulatívy :

Zastaviteľnosť plôch : maximálne % zastaviteľnej plochy pozemkov rodinných domov je 40% pri pozemkoch do 600 m², pri pozemkoch s výmerou väčšou ako 600m² je 35 %.

Výšky zástavby 2 NP + K, pri rodinných domoch; 4 NP pri bytových domoch

Vegetačné plochy : minimálne 50 % zelených plôch z plochy pozemku pri rodinných domoch, 30 % pri bytových domoch

ÚZEMIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Sú plochy na občianske vybavenie, na ktorých sa v súlade s významom a potrebami obce môžu umiestňovať stavby pre školstvo, kultúru, cirkevné účely, pre zdravotníctvo a sociálnu pomoc, spoje, menšie prevádzky a služby verejné stravovanie, dočasné ubytovanie, telesnú výchovu, správu a riadenie, verejnú hygienu a požiarne bezpečnosť. Základné občianske vybavenie skladbou a kapacitou závisí od veľkosti a funkcií obce a potrebám jej záujmového územia.

Navrhované plochy :	
Udiča	27- Centrum, 66- Bunker,
Prosné	03- stará škola,

Prípustné funkčné využitie :

- súčasné územia občianskej vybavenosti rešpektovať ako stabilizované, ale s možnosťou diverzifikácie druhov občianskej vybavenosti podľa potrieb obyvateľov všetkých sídelných častí obce;
- ako centrum obce (Veľká Udiča) rešpektovať priestor v okolí budovy obecného úradu, ktorý sa navrhuje prestavať s cieľom zlepšiť ekonomickú a ekologickú hospodárnosť budovy, kde sa nachádza aj sála kultúrneho domu, pošta a knižnica;
- na lokalite č.27 umiestniť malý amfiteáter pre rôzne podujatia organizované obecným úradom pre obyvateľov obce, ktorý bude využívať sociálne zázemie sály kultúrneho domu;
- lokalitou č.66 sa navrhuje rozšírenie areálu základnej školy s materskou školou, dobudovaním telocvične;
- na lokalite č.02 v k.ú. Prosné sa navrhuje umiestnenie zariadení a stavieb kultúrno-športového a rekreačného charakteru pre voľnočasové regionálne podujatia s prihliadnutím na históriu obce;
- centrum Malej Udiče sa vymedzuje okolo malého námestíčka dominantou kostola sv. Matúša evanjelistu a pamätníkom padlých, udržiavanými drevenicami a čiastočne prestavanými domami; navrhuje sa na revitalizáciu tak, aby sa zachovala mierka a podporila jedinečnosť tohto priestoru;
- v samostatne urbanizovanej miestnej časti Upohlav riešiť obnovu a revitalizáciu centrálnej časti s vodným tokom a so zachovaním zvoničky, so zachovaním výškového zónovania objektov rodinných domov postavených okolo námestia, aby sa zachovala a nenarušila ľudská mierka a charakteristika priestoru námestia a plne sa rešpektovala historicky založená urbanistická štruktúra;
- v Upohlave riešiť prestavbu požiarnej zbrojnice a revitalizáciu prilahlých priestorov s využitím pre verejnoprospešné činnosti, športoviská a dennú rekreáciu;
- pre účely občianskeho vybavenia využiť predovšetkým existujúce objekty vo všetkých samostatne urbanizovaných územiach obce vhodné na tento účel, realizovať prestavby, nadstavby budov občianskej vybavenosti (OV) v zastavanom území;
- realizovať rozšírenie a revitalizáciu pohrebísk a rekonštrukcie domov smútku s vybudovaním prístupových komunikácií a parkovacích miest;
- v staré pohrebiská, kde sa už nepochováva, sa navrhuje doplniť zeleňou a drobnou architektúrou, ktorá podporí ich pietny charakter, odhradiť živým plotom;

Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu:

- vybudovať nevyhnutné technické zariadenia pre prevádzku OV
- vybudovať plochy verejnej zelene, realizovať výsadbu a umiestňovať prvky drobnej architektúry (lavičky, smetné koše, informačné tabule ...)
- zriadiť a udržiavať plochy statickej dopravy a manipulačné plochy prislúchajúce k jednotlivým prevádzkam v zmysle STN 736110;

- umiestňovať stavby pre školstvo, kultúru, cirkevné účely, zdravotníctvo a sociálnu pomoc, menšie prevádzky a služby, verejné stravovanie, dočasné ubytovanie, telesnú výchovu, správu a riadenie, požiarnu bezpečnosť v obytných územiach s dodržaním maximálnej podlažnosti 3 nadzemné podlažia

Nepripustné funkčné využitie :

- iné ako je uvedené;
- umiestňovať komplexy a areály občianskej vybavenosti, ktoré nezodpovedajú stavebnej štruktúre obce, vyžadujú neprímeraný nárast dopravy a narušenie životného prostredia obce.

Regulatív : Zastaviteľnosť plôch : maximálne 80 % zastaviteľnej plochy pozemku

Regulatív : Výšky zástavby maximálne 4 NP(podlažnosť)

Regulatív : Vegetačné plochy : minimálne 15 % zelených plôch z plochy pozemku

ÚZEMIA REKREÁCIE

Predstavujú územia pre zabezpečenie požiadaviek každodennej, víkendovej a pobytovej rekreácie obyvateľov. Umiestňujú sa tu športoviská, ihriská, doplnkové zariadenia pre šport a rekreáciu (napr. šatne, sklady športového náradia, sociálne zariadenia, príležitostného občerstvenia a pod.) Podstatnú časť rekreačných zón musí tvoriť zeleň, najmä lesy a sady, ovocné sady, záhrady a záhradkárske osady , trávne plochy a prípadne aj vodné toky a iné vodné plochy.

Na územia rekreácie nie je možné umiestňovať zariadenia, ktoré majú negatívny dopad na životné prostredie.

PLOCHY REKREÁCIE A ŠPORTU

Obsahujú časti územia obcí, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej aj víkendovej rekreácie bývajúcего obyvateľstva a turistov.

- územia využívať výhradne pre rekreačné a športové aktivity;
- umiestniť športové ihriská medzi školou a bytovkami využívané všetkými obyvateľmi obce;
- v športovom areáli futbalového ihriska pri vstupe do miestnej časti Udiča sa navrhuje dobudovanie športovísk pre najmladšie a najstaršie vekové kategórie obyvateľov, plochy malého futbalového ihriska;
- jednotlivé miestne časti obce doplniť o vybavenie detských ihrísk, preliezačiek, outdoorových ihrísk a fitness prvkov;
- akceptuje sa živelne vzniknutý existujúci areál vodných športov (lokalita č.49) na ostrove zasahujúcom do rieky Váh, rozvoj areálu sa nenavrhuje;
- v miestnej časti Prosné okolo Maríkovky (lokalita č.11) sa umiestňuje oddychovo-rekreačná zóna pre rôzne športové aktivity obecného a regionálneho charakteru, okrem iného napr. skatepark a pumptrack;
- umiestňovať športoviská vrátane adekvátnej statickej dopravy a peších prístupov (vybudovanie mosta ponad Maríkovský potok) ;
- navrhuje sa dobudovať telocvičňu pre základnú školu;
- navrhuje sa umiestniť ihriská medzi školou a bytovkami;
- v športovom areály futbalového ihriska pri vstupe do miestnej časti Udiča sa navrhuje dobudovanie športovísk pre najmladšie a najstaršie vekové kategórie obyvateľov;
- jednotlivé miestne časti obce doplniť o vybavenie detských ihrísk, preliezačiek, outdoorových ihrísk a fitness prvkov;
- akceptuje sa existujúci areál vodných športov na ostrove zasahujúcom do rieky Váh, rozvoj areálu sa nenavrhuje;
- dobudovať siet' komplexných služieb a vybavenosti pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky;

- rešpektovať záhradkársku osadu v Uhroch;
- stabilizovať a rozvíjať existujúce plochy športovísk vo väzbe na okolité funkčné plochy;
- v území podporovať predovšetkým cestovný ruch orientovaný a rozvoj cykloturistiky, pešej turistiky a agroturistiky, v súlade s princípmi trvalej udržateľnosti;
- rešpektované sú miestne turisticky atraktívne trasy, cyklotrasy a náučné chodníky (Zlatý kôň...), ktoré sa navrhujú dovybaviť prvkami drobnej architektúry (turistický mobiliár);
- lokalita č.31 : na hranici s k.ú. Jasenica s Božími mukami, využívaná pre rekreačné stretávky obyvateľov obcí;
- vytvoriť podmienky pre vodné športy na lokalite č.41, pri ústí Marikovského potoka do Váhu;
- realizovať stavbu turistickej rozhľadne v časti obce Záklapie na úpätí .

Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu:

- zriaďovať plochy a zariadenia, ktoré dopĺňujú šport a rekreáciu (parkoviská, stavby technickej infraštruktúry výhradne slúžiace pre zabezpečenie prevádzky športovísk a rekreácie)
- zriaďovať stánky príležitostného občerstvenia a miestnych produktov

Nepripustné funkčné využitie :

- rozšíriť existujúci živelne vzniknutý areál vodných športov v telese priehrady
- iné ako je uvedené

Regulatív : Zastaviteľnosť plôch : maximálne 40 % zastaviteľnej plochy pozemku

Regulatív : Výšky zástavby max. 2 NP, telocvičňa max. 12m

Regulatív : Vegetačné plochy : minimálne 60 % zelených plôch z plochy pozemku

PLOCHY INDIVIDUÁLNEJ CHATOVEJ REKREÁCIE

Predstavujú územia pre víkendovú a pobytovú rekreáciu. Podstatnú časť rekreačných území musí tvoriť zeleň, najmä lesy a sady, ovocné sady, záhrady, trávne plochy a prípadne aj vodné toky a iné vodné plochy.

Prípustné funkčné využitie :

- rešpektovať územie Uhrov ako územie typických krajinných štruktúr a podporiť doterajší spôsob hospodárenia na pozemkoch;
- na navrhovaných plochách umiestňovať stavebné objekty pre rekreáciu diverzifikovanými formami : rekreačných chalúp, individuálnej chatovej rekreácie;
- dobudovať a osadiť účelové prvky drobnej architektúry športového a rekreačného charakteru pre potreby turistov a cykloturistov;
- budovať náučné chodníky , turistické chodníky, cyklotrasy, umiestňovať náučné tabule a športové náradia ;

Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu:

- využívať územia Uhrov pre chov hydiny, oviec a koní pre potreby agroturistiky;
- zriaďovať zariadenia, ktoré dopĺňujú šport a rekreáciu (turistické odpočívadlá, športové exteriérové náradia , požičovne a opravovne športových potrieb, mobilné príležitostné stánky s občerstvením a miestnymi špecialitami)
- výstavba na území, na ktorom sú evidované stabilizované, potenciálne a aktívne zosuvy - v prípade, že preváži investorský záujem - sa podmieňuje inžiniersko-geologickým prieskumom v štádiu projektovej prípravy a v jednotlivých štádiách realizácie stavby.

Nepripustné funkčné využitie :

- iné ako je uvedené

Regulatív : Zastaviteľnosť plôch : maximálne 25 % zastaviteľnej plochy pozemku

Regulatív : Výšky zástavby 2NP (podlažnosť)

Regulatív : Vegetačné plochy : minimálne 65 % zelených plôch z plochy pozemku

V Ý R O B N É   Ú Z E M I A

PLOCHY PRIEMYSELNEJ VÝROBY, SKLADOVÉ HOSPODÁRSTVO, PREVÁDZKOVÉ BUDOVY A ZARIADENIA sú plochy určené pre prevádzkové budovy a zariadenia výroby, ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytných, rekreačných a zmiešaných územiach.

PLOCHY POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY A AGROTURISTIKY

sa zriaďujú v obciach v súlade s rozvojom osídlenia a v súlade s podmienkami kapacitného a druhového rozvoja poľnohospodárskej produkcie; vo vidieckych sídlach sa na tejto ploche umiestňujú všetky stavby a zariadenia rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby, ak ich prevádzka nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

Existujúce územia:	
Udiča	areál bývalého poľnohospodárskeho družstva, jestvujúce plochy na začiatku obce
Navrhované plochy :	
Udiča	
Prosné	15- Za skalku
Uhry	54- Záklapie, 55- Záklapie
Upohlav	-

PLOCHY POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY A AGROTURISTIKY

sa zriaďujú v obciach v súlade s rozvojom osídlenia a v súlade s podmienkami kapacitného a druhového rozvoja poľnohospodárskej produkcie; vo vidieckych sídlach sa na tejto ploche umiestňujú všetky stavby a zariadenia rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby, ak ich prevádzka nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

Prípustné funkčné využitie :

- na poľnohospodárskej pôde uplatňovať optimálne agrotechnické postupy;
- realizovať chov hospodárskych zvierat povolený v kapacite, ktorá nebude mať vplyv na ekologickú stabilitu územia;
- umiestňovať prístrešky pre chov oviec a poľnohospodársku výrobu,
- budovať a udržiavať ekostabilizačné prírodné prvky (nelesnú drevinovú vegetáciu, brehové porasty, lúky a pasienky)
- Uhry - lokality č. 54 Záklapie a č.55 Zadné Jamy realizovať výstavbu ubytovacích zariadení rodinného typu agropenzión, gazdovský dvor na plochách agroturistiky s maximálnou zastavanosťou pozemkov maximálne 10% .
- Prosné - lokalita č.15 - Za Skalku - umiestniť prevádzkové a skladové budovy pre príslušné ovocné sady, s možnosťou umiestniť 1 bytovú jednotku pre majiteľa, maximálna zastavanosť pozemkov 60% , maximálna podlažnosť objektov- 2 NP + K,
- umiestniť potravinársku výrobu (pálenicu, muštáreň, sušiareň ovocia),

Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu:

- umiestňovať dopravné plochy - účelové komunikácie

Neprípustné funkčné využitie :

- iné ako je uvedené

Regulatívy :

Zastaviteľnosť plôch : **maximálne 40 %** zastaviteľnej plochy pozemku

Výšky zástavby (podlažnosť) - **max. 2 NP nad terénom**

Vegetačné plochy : **minimálne 60 %** zelených plôch z plochy pozemku

PLOCHY PRIEMYSELNEJ VÝROBY

sú plochy určené pre prevádzkové budovy a zariadenia, obchodné a skladové procesy, ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytných, rekreačných a zmiešaných územiach.

Rozvojové plochy: nenavrhujú sa, dostatočný priestor pre umiestnenie výrobných prevádzok sa nachádza v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva

Prípustné funkčné využitie :

- primárne využiť a prestavať existujúci stavebný fond v areáli;
- umiestňovať malé a stredné podniky priemyselnej výroby;
- umiestňovať objekty výrobných servisných a opravárenských služieb;
- umiestňovať nevyhnutné plochy technických zariadení pre zlepšenie technickej a dopravnej infraštruktúry v území;
- umiestňovať prevádzkové budovy pre obchodné a skladové procesy, logistiku a baliace jednotky;
- umiestňovať stavebné firmy, prevádzkovať činnosti podporné pre stavebnú činnosť (napr. garážovanie stavebných strojov) ;
- prevádzkovať plochy triedeného zberu odpadového hospodárstva;

Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu:

- umiestňovať občiansku vybavenosť - administratívu súvisiacu s podnikaním a prevádzkami
- realizovať dopravné plochy - účelové komunikácie, odstavné plochy, garáže

Neprípustné funkčné využitie :

- iné ako je uvedené

Regulatívy :

Zastaviteľnosť plôch : **maximálne 80 %** zastaviteľnej plochy pozemku

Výšky zástavby (podlažnosť) - **max. 15 m nad terénom**

Vegetačné plochy : **minimálne 10 %** zelených plôch z plochy pozemku

Verejný priestor : **minimálne 10 %** z plochy pozemku , ak nebol už vymedzený

G) NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA

Bývanie tvorí charakteristickú funkciu v obci. Prevládajúcou formou je tradičná zástavba rodinnými domami, zväčša jednopodlažnými zastrešenými krovom.

K 1.1.2021, ku dňu sčítania obyvateľov, domov a bytov SODB 2021 - mala obec 863 rodinných domov, ktoré tvoria 91,71 % z celkového počtu obytných budov. Bytové domy boli v obci 3 s percentuálnym zastúpením 0,32 %.

Štruktúra domov podľa obdobia výstavby

Územná jednotka	Spolu	Obdobie výstavby							
		do roku 1945		1946 - 1960		1961 -1980		1981 - 2000	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
UDIČA	941	181	19,24	215	22,85	270	28,69	152	16,15

Zdroj: www.scitanie.sk

Najviac, 270 obývaných domov pochádza z doby výstavby v období rokov 1961 až 1980.

Pomerne vysoké percento domov pochádza z obdobia do roku 1945. Jedná sa prevažne o pôvodné drevenice, ktoré už prešli rekonštrukciou. Murované domy z neskorších období sú postupne rekonštruované s cieľom zlepšiť stavebno-technické vlastnosti objektov a znížiť energetickú spotrebu. V súčasnosti stúpa počet novostavieb a rozostavaných domov.

Podľa SODB 2021 sa väčšina bytových jednotiek nachádza v rodinných domoch, menšia časť bytového fondu sa nachádza v bytových domoch. Z celkového počtu 962 bytov, sa 866 (90,02%) nachádza v rodinných domoch.

Štruktúra bytov podľa typu domov

Územná jednotka	Spolu	Bytové jednotky v rodinnom dome		Bytové jednotky v bytovom dome		Ostatné budovy na bývanie	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Udiča	962	866	90,02	21	2,18	46	4,76

K dátumu 1.1.2021 bolo pred kolaudáciou 18 novostavieb rodinných domov.

Zásobovanie pitnou vodou z verejnej siete využíva 385 (40,91 %) domov. Bez prípojky bolo 89 domov, čo predstavuje 9,46 % z celkového počtu domov.

Obec je odkanalizovaná len čiastočne v časti obce Malá Udiča. Kompletné riešenie je v štádiu projektovej a finančnej prípravy. 561 domov odpadové vody zhromažďuje v žumpách, alebo septikoch. Domácu čističku má 33 domov a prípojku na kanalizačnú sieť 159 domov.

Obec je plne elektrifikovaná, nie je plynifikovaná.

Rozvojové plochy obytných území

Návrh UPN-O rieši ďalší rozvoj obce s rešpektovaním historicky vytváraného typu osídlenia prícestnej dediny. Z urbanistického hľadiska koncepcia rozvoja obce vychádza z prírodných podmienok územia, akými sú výrazná morfológia územia a prítomnosť viacerých zosuvných území, ktorým sa prispôsobuje a rešpektuje. Územný plán sa zo zákona nezaobera majetkoprávnymi pomermi. Pre požiadavky stavebníkov na výstavbu rodinných domov vzhľadom ku predpokladanému rozvoju obce je potrebné navrhnuť dostatočne veľké územie. Zo skúseností je totiž známe, že veľká

časť navrhnutých pozemkov - najmä pre bytovú výstavbu je dlhodobou majetkoprávne nevysporiadateľná. Z tohto dôvodu je potrebné územia pre výstavbu nových rodinných domov primerane nadhodnotiť. S ohľadom na charakter existujúcej zástavby obce sú možnosti výstavby v zastavanom území, ktoré je vymedzené hranicou k 1.1.1990 obmedzené, a nepostačujú pre krytie potrieb novej výstavby s ohľadom na predpokladaný rozvoj obce. Z uvedených dôvodov sa väčšina navrhovaných plôch bývania situuje na doposiaľ nezastavané územie vo väzbe na súčasne zastavané územie obce. Obyvatelia podľa tradície a prieskumov majú záujem prevažne o samostatne stojace rodinné domy. Na základe tejto skutočnosti sa rozvoj obce zameriava najmä na vytvorenie nových plôch pre rozvoj bývania - formou rodinných domov.

Navrhované plochy pre výstavbu rodinných domov:

Číslo FP	Lokalita	Sídelná časť	výmera FP v ha	RD/b.j.	Počet Obyvat.	Limity výstavby
04	Záhumnie	Prosné	0,76	8	21	vybudovať miestnu obslužnú cestu
06	Pole	Prosné	1,97	13	35	vybudovať miestnu obslužnú cestu
07	Prosné	Prosné	2,00	13	35	OP VN - 10m obojstranne, vybudovať miestnu obslužnú cestu
08	Laz	Prosné	1,62	10	27	OP VN - 10m obojstranne, vybudovať miestnu obslužnú cestu
09	Kruhy	Prosné	0,58	3	6	Bez limitu
11	Prosné	Prosné	1,18	9	26	vybudovať miestnu obslužnú cestu
12	Pri Dome smútku	Prosné	2,54	20	52	vybudovať miestnu obslužnú cestu
13	Nácestie Dielec	Prosné	3,18	21	57	OP VN -10m obojstranne, vybudovať chodník k pohrebisku, vybudovať obslužnú komunikáciu
14	Záskalčie	Prosné	1,04	7	18	Vybudovať miestnu prístupovú komunikáciu
15	Za skalku	Prosné	0,19	1	3	*sady
16	Za skalku	Udiča	2,27	18	48	
17	Kriačiny	Prosné	1,46	9	26	OP VN -10m obojstranne, vybudovať obslužnú komunikáciu
18	Hájik	Udiča	0,21	2	6	OP VN -10m obojstranne
19	Marikovský potok	Udiča	1,13	2	6	
21	Záchrastie	Udiča	5,86	38	100	OP VN -10m obojstranne, vybudovať obslužnú komunikáciu
22	Medziháje	Udiča	2,41	16	43	OP VN -10m obojstranne, OP lesa - 50m, vybudovať obslužnú komunikáciu
23	Stráne	Udiča	2,29	15	40	Zasahuje potenciálny zosuv, Vybudované odvodnenie
25	Pri cintoríne	Udiča	0,23	2	6	
26	Záhorčie	Udiča	0,15	1	3	
28	Záplotie	Udiča	0,45	3	8	
29	Šafranica	Udiča	6,65	45	120	

číslo FP	Lokalita	Sídlná časť	výmera FP v ha	RD/b.j.	Počet Obyvat.	Limity výstavby
30	Poddubyčie	Udiča	4,25	28	75	
31	Medzikružie	Udiča	3,76	25	67	Vybudované odvodnenie
33	Stráne	Udiča	0,31	2	6	Vybudované odvodnenie
34	Žľabie	Udiča	1,95	13	34	Vybudovať miestne cesty + TI
35	Hájek	Udiča	0,51	5	13	
37	Vrch Hájek	Udiča	1,17	8	21	OP VN -10m obojstranne, OP lesa - 50m, vybudovať obslužnú komunikáciu
39	Marikovský potok	Udiča	0,10	1	3	Bez limitu
41	Brehy	Udiča	1,13	7	20	OP cesty II/507, vybudovať prístupovú komunikáciu
56	Hôrky	Upohlav	1,66	6	16	Čiastočne zasahuje potenciálny zosuv, vybudovať miestne cesty + trasy TI
57	Nad Upohlav	Upohlav	0,20	2	5	Čiastočne OP lesa
58	Záhumenie po Žiar	Upohlav	0,59	5	14	
59	Jamy	Upohlav	0,23	3	8	Čiastočne OP lesa
60	Chriby	Upohlav	0,14	2	5	
61	Háj	Upohlav	0,22	4	10	
62	Kopánka	Upohlav	0,48	5	14	
68	Kosmolov	Udiča	2,11	17	47	
69	Pri cintoríne	Udiča	0,39	3	9	
Spolu			57,37	391	1051	

Prepočet : 1 RD = 1 200 m² (vrátane plôch pre verejné dopravné a technické vybavenie)

Obložnosť = predpokladaná KOB VUC TN kraj 2,72 osoby/ bytovú jednotku

Navrhované plochy bývania v rodinných domoch podľa sídelných útvarov :

Katastrálne územie Udiča	Urbanizovaná časť	Návrh UPN-O	
		Počet domov (bytových jednotiek)	Počet obyvateľov
	Udiča	231	619
		251	675
	Upohlav	26	70
	Uhry	18*	45*
k.ú. Prosné	Prosné	114	306

*Uhry - majú špecifický charakter pôvodne obytného územia, neskôr využívaného prevažne na rekreáciu a v súčasnosti sa opäť zvyšuje záujem o bývanie v tejto sídelnej časti. Funkcie navrhovaných plôch je preto nemožné územne rozlíšiť. Pre výpočet sa použil pomer 1 rodinný dom : 2 rekreačné objekty.

Obec pripravuje podmienky pre diverzifikovanie bytovej výstavby prostredníctvom nájomných obecných bytov v bytových domoch.

Navrhované plochy bývania v bytových domoch :

Katastrálne územie U D I Č A	Lokalita Záskalčie	Návrh UPN-O		
		Počet bytových domov	Počet bytových jednotiek	Počet obyvateľov
		5	120	326

V lokalite Záskalčie, v k.ú. Udiča, sa navrhuje 5 bytových domov, každý s 24 bytových jednotiek a vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry.

Celkovo sa navrhuje v obci 529 bytových jednotiek pre 1422 obyvateľov.

Pre rozvoj bývania sa uplatňujú princípy:

- bytová výstavba bude usmerňovaná a realizovaná v súlade s vidieckym charakterom obce,
- rešpektuje sa predpokladaná KOB TN kraj 2,72 obyvateľa na 1 bytovú jednotku ;
- priemerná veľkosť stavebného pozemku vrátane pozemku pre technickú infraštruktúru , vymedzeného verejného dopravného priestoru a záhradu je 1 200m²
- predpoklad 1 rodinný dom = 1 byt
- z každého pozemku rodinného domu, ktorý nemá existujúci prístup a vybudované siete technickej infraštruktúry je nutné vyčleniť plochu pre verejný dopravný a technický priestor a parkovanie osobných vozidiel.

OBČIANSKE VYBAVENIE SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU - NÁVRH

Obec Udiča je sídlom nasledovných úradov a inštitúcií: Obecný úrad Udiča, Rímsko-katolícky farský úrad, Slovenská pošta. V obci Udiča sa nachádza Spoločenský dom, Miestna ľudová knižnica, Klub dôchodcov, rímskokatolícky kostol i v miestnej časti Prosné a Upohlav sa nachádza Spoločenský dom.

Obec Udiča má vybudovanú sieť maloobchodných predajní potravinárskeho a nepotravinárskeho tovaru. V obci sú prevádzkované dve stravovacie zariadenia (PIZZERIA PIETRO a POHOSTINSTVO ČERTOV MLYN). Ubytovacie zariadenie sa v Udiči nenachádza, v obci sa nachádza tržnica.

Z hľadiska zastúpenia a štruktúry občianskej vybavenosti nie je v súčasnosti v obci vyhovujúci stav.

V záväznej časti UPN VUC Trenčianskeho kraja sa určuje prioritne v týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj nasledovných zariadení občianskej vybavenosti :

- predškolských zariadení a základných škôl,
- zdravotníckych zariadení všeobecných lekárov, zubných lekárov a lekární,
- stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania,
- pôšť,
- zariadení opravárenských a remeselníckych služieb na pokrytie základnej potreby,
- nákupných zariadení na pokrytie základnej potreby,
- zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene.

ROZVOJ OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI**ŠKOLSTVO**

Zriaďovateľom školských inštitúcií v Udiči je Obec Udiča. Od 1. januára 2006 sa výrazne zmenilo postavenie školy. Stala sa spojenou školou s názvom Základná škola s materskou školou Udiča.

Súčasť školy

- základná škola - 10 tried, prvý a druhý stupeň
- materská škola - tri triedy
- školský klub detí - dve oddelenia
- školská jedáleň a kuchyňa pri základnej škole
- jedáleň a výdajná školská kuchyňa pri materskej škole

V roku 2010 sa začalo s rozsiahlou rekonštrukciou, dnes je budova ZŠ zrekonštruovaná, nachádza sa tu i školská jedáleň, ktorá začala prevádzku na základe rozhodnutia MŠ SR o zaradení do siete škôl dňom 1. januára 2006. V súčasnosti MŠ navštevuje 56 detí. Počet žiakov v ZŠ je 174.

Od 1. septembra 2011 je sídlo Materskej školy v kmeňovej budove Základnej školy. Priestory nepostačujú, preto v návrhovom období sa rieši prestavba a dostavba v súčasnosti nevyužívanej materskej školy. Vzhľadom na predpokladaný zvýšený počet mladých rodín sa navrhuje zriadiť v návrhovom období materskú školu na území určenom pre funkciu bývania v rekonštruovaných, alebo nových objektoch v objeme rodinného domu.

Navrhuje sa rozšírenie a usporiadanie verejných priestorov okolia základnej školy, vybudovanie miestnej okružnej komunikácie a parkovacích miest, doplnenie športovísk na školskom dvore, výstavba telocvične v areály školy medzi školou a cestou .

KULTÚRA

V centre obce sa nachádza kultúrny dom, ktorý slúži občanom na rôzne kultúrne podujatia, oslavy a spoločenské zábavy. V budove sídli aj obecný úrad, obecná knižnica a pošta. Obecná knižnica je kultúrnou, informačnou a vzdelávacou inštitúciou, zriaďovateľom je obec, výpožičný čas 2x týždenne. V návrhu UPN-O sa vytvárajú územné predpoklady pre výstavbu amfiteátra za obecným úradom, aby zázemie pre kultúrny dom bolo využívané aj ako zázemie amfiteátra. V nadväznosti na túto plocha sa plánuje revitalizácia verejného priestranstva so vzrastlou zeleňou a lavičkami, medzi nástupným priestorom do obecného úradu a obchodom COOP Jednota.

Pre obec slúži Rímskokatolícky farský úrad farnosť Udiča, Kostol Svätého Matúša, ktorý sa nachádza v centre obce v miestnej časti Malá Udiča. Ku kostolu patrí aj budova fary za kostolom. V blízkosti kostola je umiestnený Pamätník padlých v druhej svetovej vojne. Všetky tri objekty sú zapísané v zozname Národných kultúrnych pamiatok a majú stanovené ochranné pásmo 10m od obvodového múru stavby . Kostol sa postupne rekonštruuje, námestie pred kostolom sa navrhuje na revitalizáciu a rekonštrukciu.

V časti obce Malá Udiča sa nachádza lokalita Ostrovek, na ktorej prebiehajú výročité outdoorové oslavy a kultúrne podujatia obce. V návrhovom období sa navrhuje i naďalej využívať ako rekreačný priestor pre denný relax obyvateľov, bez trvalých stavebných objektov, tak, aby sa predišlo znehodnoteniu prírodných prvkov.

ŠPORT

Rieši sa doplnenie súčasného areálu futbalového ihriska - doplnenie ihrísk pre mládež, malý futbal, prípadne iných atraktivít prednostne pre deti a mládež. V jednotlivých sídelných útvaroch v rámci obytných súborov je možné umiestňovať športoviská pre denný relax pre všetky vekové kategórie obyvateľov.

Za ZŠ s MŠ sa nachádzajú športoviská multifunkčné ihrisko, workoutové ihrisko so športovými náradiami pre všetky vekové kategórie. Navrhuje sa rozšírenie športovísk za školou a dobudovanie telocvične v areály školy.

Plochy pre obecné športoviská regionálneho charakteru , prípadne špeciálneho zamerania (napr. cyklokros) sa navrhujú v Prosnom v lokalitách Chrib a Lúčky, pri Marikovskom potoku. Pre plné využitie lokalít je nutné zlepšiť prístup a vybudovať pre túto časť nový most ponad Marikovský potok.

KOMERČNÁ VYBAVENOSŤ

Sieť **malooobchodných predajní** je v súčasnosti primeraná veľkosti obce. Obchodnú sieť v obci reprezentujú prevádzky nachádzajúce sa na území obce, a to:

- 4 predajne potravín a zmiešaného tovaru
- predajňa textil a drogéria.
- UPN-O v rámci regulatívov pre občiansku vybavenosť vytvára predpoklady na rekonštrukciu verejných priestorov pri predajniach,

- na základe ustanovení §12 odst.10 Vyhlášky MŽP SR 55/2001 je možné umiestňovať objekty základnej obchodnej vybavenosti aj v obytných územiach, s výnimkou umiestňovať v obci obchodné strediská;

Stravovacie zariadenia a služby občerstvenia v obci využívajú najmä obyvatelia obce, zamestnanci, návštevníci obce a turisti. Medzi najvýznamnejšie patria :

- Pohostinstvo Čertov mlyn v centre obce,
- Pizzeria

Ubytovacie zariadenia v obci sa nachádza ubytovacie zariadenie Penzión Zuzka. Navrhuje sa vybudovanie penziónov zameraných na agroturistiku v časti obce Uhry.

VEREJNÉ SLUŽBY

Zberné miesto na komunálny triedený odpad sa nachádza v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva v Udiči. Otvorené je v utorok a štvrtok poobede, v sobotu doobeda. Služi pre obec Udiča vrátane miestnych častí Prosné, Upohlav a Uhry.

Slovenská pošta, a.s. - Pobočka sídli v priestoroch obecného úradu Udiča. Hodiny pre verejnosť sú v pondelok až piatok od 8,00 do 15.45, v stredu do 17:00 hod.

Lekárň Heliantus sídli v priestoroch Domu služieb Udiča - slúži obyvateľom od utorok do piatku v poobedňajších hodinách.

Okrem uvedených, Obec Udiča zabezpečuje služby: vývoz komunálneho odpadu, vývoz fekálií, autodoprava, hasenie požiarov.

Okrem obce Udiča poskytujú služby pre obyvateľov súkromní podnikatelia v odboroch : autodoprava, autoservis, pneuservis, stolárske práce, tesárske práce, zámočnícke, murárske, maliarske a natieračské práce.

Kvetinárstvo INGA,

Kaderníctvo PETI

Predajňa - rozličný tovar

Predajňa - textil, galantéria, papiernictvo, kozmetika, drogéria, kuchynka- elektrospotrebiče, kopírservis.

Predajne potravín COOP Jednota Čadca - COOP Supermarket Udiča a KORUNA s.r.o. sú otvorené sedem dní v týždni.

Širokú ponuku syrových, mliečnych, mäsových výrobkov a sudových i fľaškovaných vín ponúka Drevenička na rázcestí.

Marikovská dolina je dlhá 20 km, pomerne husto osídlená, ukončená rekreačnou krajinou, ktorá je využívaná miestnymi, ale aj zahraničnými turistami a rekreatmi.

VEREJNÁ SPRÁVA A ADMINISTRATÍVA

Zariadenia verejnej správy a administratívy v obci reprezentuje obecný úrad, spoločenský dom a pošta. Všetky sa nachádzajú v centre obce pod jednou strechou. Počet zamestnancov obecného úradu je 8.

Navrhuje sa :

- prestavba a dostavba kultúrneho domu a obecného úradu Udiča pre využívanie verejnosťou spoločne s plochou pre umiestnenie amfiteátra,
- rekonštrukcie a prestavby všetkých obecných budov vo všetkých sídelných častiach s možnosťou zmeniť pôvodnú funkciu na iné využitie verejnosťou obce
- umiestnenie parkovísk pri zariadeniach občianskej vybavenosti,
- prestavby a revitalizácie obecných budov s prípadnou zmenou funkčného využitia druhu občianskej vybavenosti.

POHREBISKÁ

Obec spravuje päť pohrebísk a štyri domy smútku. Počet a rozmiestnenie vyplýva z postupného vývoja urbanizácie územia .

- Pohrebisko vo Velkej Udiči s domom smútku sa nachádza juhozápadne od centra časti Velká Udiča, má osvetlenie a prívod pitnej vody. Navrhuje sa rozšírenie územia pohrebiska južným smerom a vyčlenenie plôch pre parkovanie minimálne siedmich osobných automobilov.
- Pohrebisko s domom smútku v Malej Udiči leží na exponovanom svahu na východ od centra Udiče, smerom na Šafranice. Navrhuje sa rozšírenie o nové plochy pre umiestnenie urnového hája, dobudovanie oplotenia. Navrhuje sa rekonštrukcia domu smútku, revitalizácia zelene s doplnením prvkov drobnej architektúry ktorá podporí pietny charakter územia pohrebiska. Pred vchodom sa navrhuje prekrytie potoka, vzniknutú plochu využívať na parkovanie v čase pohrebov.
- Hlavné pohrebisko v Prosnom s cintorínskou kaplnkou sa nachádza po pravej strane cesty III/1976 smerom do centra miestnej časti. Navrhuje sa prepojiť priestor námestia pred obchodom COOP Jednota a územie pohrebiska chodníkom pre peších v minimálnej šírke 2,5m. V záujme bezpečnosti obyvateľov je nevyhnutné, aby chodník viedol oddelene od cesty III/1976, po vrchnej hrane medze, ktorá susedí s pravou stranou cesty. Navrhuje sa doplnenie a revitalizácia zelene, vybudovanie 3 parkovacích miest.
- Pohrebisko v Prosnom (pôvodné) sa nachádza po ľavej strane cesty III/1976 smerom do centra miestnej časti. Navrhuje sa kompletná revitalizácia zelene, vysadenie zeleného plota od cesty (minimálne) a vyriešenie celého priestoru ako pietneho parku.
- V časti zaniknutej školy v Prosnom (na vršku smerom k Tučníkovcom) existovalo v minulosti pôvodné pohrebisko, ktoré je v súčasnosti už ťažko identifikovať. Miesto tohto pôvodného pohrebiska sa navrhuje zachovať bez výstavby s umiestnením informačnej tabule a miesta pre meditáciu.
- Pohrebisko s domom smútku sa v Upohlave nachádza po ľavej strane cesty III/1975 smerom do centra miestnej časti. Jeho výmera postačuje pre návrhové obdobie.

Ochranné pásma pohrebísk v obci Udiča sú vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením VZN obce Udiča č. 1/2021 o ochranných pásmach pohrebísk na území obce Udiča, ktoré nadobudlo účinnosť 15.12. 2021. OP pohrebiska je 5m od oplotenia.

ROZVOJ SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

ZDRAVOTNÍCTVO

Základnú zdravotnú starostlivosť v obci Udiča zabezpečuje ambulancia praktického lekára pre dospelých. V obci je k dispozícii obyvateľom jedna lekáreň.

Špecializovanú odbornú zdravotnícku starostlivosť poskytujú zdravotnícke zariadenia:

- ambulancia všeobecného lekára pre dospelých v Dolnej Marikovej
- okresná Nemocnica s poliklinikou Považská Bystrica;
- Nemocnica s poliklinikou Zdravie - NsP Púchov,
- Fakultná nemocnica - FN Trenčín.

Pre zdravotnícke služby sa nová plocha nerieši. Potrebné ordinácie všeobecných lekárov a jedného zubného lekára je možné umiestniť v rámci existujúcich aj navrhovaných obytných území.

OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA

Obec Udiča poskytuje opatrovateľskú službu v prirodzenom domácom prostredí. Opatrovateľskú službu vykonávajú dve pracovníčky formou terénnej práce. Prestárlym občanom stravovacie služby poskytuje školská kuchyňa, obec zabezpečuje rozvoz stravy pre dôchodcov.

V miestnej časti Upohlav sa nachádza súkromné zariadenie sociálnej starostlivosti „Riviera“ zo 111 lôžkami, ktoré poskytuje svoje služby aj pre obyvateľov blízkych okresných miest.

Navrhuje sa riešiť objekt pre umiestnenie sociálnych služieb miestneho významu ale aj regionálneho významu, vo väzbe na obytné územie (senior centrum, stacionár, hospic) prestavbou existujúcich obecných budov a revitalizáciou priľahlých priestorov v obci v rámci existujúcich obytných plôch. Výstavbu nových sociálnych zariadení je možné umiestňovať na plochách určených primárne na bývanie v zmysle §12 ods.10 Vyhlášky MŽP SR č55/2001.

NÁVRH RIEŠENIA REKREÁCIE

Športové zariadenia v obci reprezentuje jeden športový areál - futbalové ihrisko a štyri detské ihriská a tenisové kurty pri Centre sociálnych služieb RIVIERA, n.o. v miestnej časti Upohlav.

Doplnkové športové plochy a zariadenia sa nachádzajú aj pri základnej škole. Nedávno k nim pribudlo multifunkčné ihrisko.

Vodná nádrž Nosice ponúka vodné športy ako je rybolov.

V návrhovom období :

- navrhuje sa dobudovať telocvičňu pre základnú školu;
- navrhuje sa umiestniť ihriská medzi školou a bytovkami;
- v športovom areály futbalového ihriska pri vstupe do miestnej časti Udiča sa navrhuje dobudovanie športovísk pre najmladšie a najstaršie vekové kategórie obyvateľov; plochy malého futbalového ihriska,
- jednotlivé miestne časti obce doplniť o vybavenie detských ihrísk, preliezačiek, outdoorových ihrísk a fitnes prvkov;
- akceptuje sa existujúci areál vodných športov na ostrove zasahujúcom do rieky Váh, rozvoj areálu sa nenavrhuje;
- v miestnej časti Prosné okolo Maríkovky sa umiestňuje oddychovo-rekreačnú zónu,
- komplexne sa riešia športoviská, vrátane adekvátnej statickej dopravy, peších prístupov

CESTOVNÝ RUCH

Obec Udiča sa nachádza v krásnom podhorskom prostredí Javorníkov. V spojení s blízkosťou Nosickej priehrady má veľký potenciál na rozvoj cestovného ruchu. Krajinnou dominantou obce je Prírodná rezervácia PR Klapy. Vodná nádrž VS Nosice je zatiaľ málo využívaná pre vodné športy, - väčšinou pre rybolov, má však predpoklady k tomu, aby sa stala centrom cestovného ruchu na Považí zameraného na vodné športy.

Návrh UPN-O :

- vytvára územné predpoklady pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky, pre ktoré je potrebné dobudovať sieť komplexných služieb a vybavenosti,
- vytvára územné predpoklady pre rozvoj záhradkárskych osád (Uhry),
- podporuje rozvoj rekreačno - športovo - oddychovej funkcie v obci (lokality č.05, 10),
- v území sa podporuje predovšetkým cestovný ruch orientovaný a rozvoj cykloturistiky, pešej turistiky a agroturistiky, v súlade s princípmi trvalej udržateľnosti,
- rešpektované sú miestne turisticky atraktívne trasy, cyklotrasy a náučné chodníky (Zlatý kôň...), ktoré sa navrhujú dovybaviť prvkami drobnej architektúry (turistický mobiliár)
- vytvoriť podmienky pre vodné športy,
- vytvárajú sa územné podmienky pre výstavbu miestnej rozhľadne v časti obce Záklapie na úpätí postavať Rozhľadňu.

Súčasťou výhodných lokalizačných predpokladov pre rekreačné aktivity cestovného ruchu je vhodná členitosť terénu, mierne klimatické podmienky a zachovalé prírodné prostredie.

NÁVRH RIEŠENIA VÝROBY

VÝROBA

Výrobné funkcie sú v obci zastúpené:

- v priemyselnej zóne na konci miestnej časti Udiča,
- v areáli pôvodného JRD sa nachádzajú plochy pre rozvoj výroby a skladov, plochy pre zriadenia kompostárne a zberný dvor
- pri ceste II/507 oproti odbočke do miestnej časti Uhry - sa nachádza Štrkovňa Udiča ťažba štrkopieskov (Slovenské štrkopiesky, s.r.o.).

V obci sa nachádzajú prevažne prevádzky drobného charakteru ako je: výroba nábytku, výroba kakaa, čokolády a cukrovíniiek, oprava a údržba motorových vozidiel, kaderníctvo, sklady logistiky a olejov (PAGANIK OIL DISTRIBUTOR), prevádzky poskytujúce služby súvisiace s lesníctvom, (MI-LANO).

Výrobné územie v obci predstavujú plochy pre poľnohospodársku živočíšnu prvovýrobu a priemyselnú výrobu, plochy skladov, logistiky s vyššími objemom výroby a z toho vyplývajúci priestorovými nárokmi, nárokmi na obsluhu, prepravu materiálu a osôb, statickú dopravu.

Výrobné územia sú v obci považované za stabilizované, keďže všetky plochy výroby sú v kontakte s obytným územím, stabilizovaným resp. rozvojovým, je potrebná ich ustavičná kvalitatívna premena pre zachovanie hygienickej a zdravotnej nezávadnosti a vylúčenie negatívnych dopadov na obyvateľstvo obce.

Výrobné, skladové, opravárenské prevádzky vznikajú postupnou rekonštrukciou budov v bývalom areáli poľnohospodárskeho družstva, v ktorom sa nachádza aj zberný dvor drobná výroba je dostačujúci na budúcu intenzifikáciu výroby.

V obci sa nachádza zberný dvor vo výrobnom území s postačujúcou kapacitou pre návrhové obdobie.

Živočíšna výroba - chov oviec - je lokalizovaná mimo obytného územia obce Udiča v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva, o smernej maximálnej kapacite do 200 ks oviec.

POLNOHOSPODÁRSTVO

Polnohospodársky areál je situovaný v okrajovej severnej časti zastavaného územia. V areáli PD sa nachádza ovčia farma (SALAŠ UDIČA) s 3 zamestnancami. Zaoberá sa výrobou ovčieho syra, bryndze a žinčice, chov oviec je v počte 200 ks.

V návrhovom období :

- využívať existujúce územné podmienky pre stabilizáciu a rozvoj podnikateľského prostredia, revitalizovať bývalý areál PD;
- nové rozvojové plochy pre podnikateľské aktivity sa nenavrhujú, prednostne sa výrobné prevádzky umiestňujú do areálu bývalého družstva, kde prestavbou existujúceho stavebný fond dávajú prostrediu novú vyššiu kvalitu stavebnú aj estetickú, navrhuje sa v tomto trende pokračovať
- rovnako plochy skladového hospodárstva, nevýrobných a výrobných servisných a opravárenských služieb sa navrhuje umiestniť do areálu bývalého PD po revitalizácii stavieb a prostredia,
- umiestniť potravinársku výrobu (pálenicu, muštáreň, sušiareň ovocia),
- podmienky pre rozvoj poľnohospodárskej výroby a agrovýroby v obci v spojení s rozvojom agroturistiky vytvára návrh UPN-O v časti obce Uhry;
- vytvárať ochranné izolačné pásy zelene od susediaceho obytného územia.

H) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

SÚČASNÉ ZASTAVANÉ ÚZEMIE

Zastavané územie obce Udiča tvorí viac priestorovo oddelených zastavaných území (Udiča, Prosné, Upohlav, Uhry) v súbore katastrálnych území (Udiča, Prosné) v správe obce. Hranice súčasne zastavaného územia boli vymedzené k 1.1.1990, sú znázornené v grafickej časti dokumentácie.

Zastavané územie je súbor

- a) stavebných pozemkov, zastavaných plôch, dvorov a susedných parcel, ktoré sa užívajú na účel, na ktorý boli stavby uskutočnené;
- b) poľnohospodárskych pozemkov a vodných plôch obkolesených parcelami uvedenými v písmene a);
- c) pozemkov ostatných plôch;
- d) pozemkov vhodných na zastavanie vymedzených na tento účel schváleným územným plánom obce;
- e) pozemkov, ktoré podľa schváleného územného plánu obce sú určené na umiestnenie stavieb na účel uspokojovania voľnočasových a rekreačných potrieb obyvateľstva (rekreácie).

Podľa § 139a odst.(8) Zákona 50/1976 Zb. (stavebný zákon)

NAVRHOVANÉ ÚZEMIE NA ZÁSTAVBU

V územnom pláne obce Udiča sa navrhuje rozšírenie hraníc zastavaného územia jednotlivých urbanizovaných častí v zmysle grafickej dokumentácie - výkres č.2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami a č.5 Výkres budúceho možného použitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely .

I) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

VYMEDZENÉ OCHRANNÉ PÁSMA

V územnoplánovacej dokumentácii sú premietnuté záväzné ochranné pásma, ktoré sa vyskytujú v území obce s limitujúcim vplyvom na zástavbu :

OCHRANNÉ PÁSMA NEHNUTEĽNÝCH KULTÚRNYCH PAMIATOK

V území obce Udiča sa nachádzajú nasledovné objekty, ktoré sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok :

Rímskokatolícky Kostol sv. Matúša, Rímskokatolícka fara, Pamätník padlých

V zmysle § 27 odsek 2 pamiatkového zákona, podľa ktorého v bezprostrednom okolí kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty vyššie uvedených kultúrnych pamiatok je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky (desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou pozemok).

OCHRANNÉ PÁSMA CIEST

Ochranné pásma ciest sa určujú v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

Hranicu cestných ochranných pásiem určujú (v zmysle Vyhlášky č. 35/1984 Zb. v §15) zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti :

- 25 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce pri ceste II triedy č. 507
- 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce pri cestách III. triedy
- 15 m od osi vozovky miestnej komunikácie.

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich; príslušný cestný správny orgán povoľuje v odôvodnených prípadoch výnimky z tohto zákazu alebo obmedzenia.

Príslušný cestný správny orgán môže nariadiť vlastníkovi, správcovi alebo užívateľovi nehnuteľností alebo zariadenia, aby v cestnom ochrannom pásme odstránil alebo upravil stavbu alebo zariadenie, stromy, kry alebo iné porasty, prípadne aby upravil povrch pôdy.

OCHRANNÉ PÁSMA LETISKA ŽILINA

Časť katastrálneho územia obce Udiča sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017, z ktorých vyplývajú nasledovné obmedzenia:

Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené:

- ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru (sklon 2 % - 1:50) s výškovým obmedzením 588 - 609,5 m n.m.Bpv.

Nad túto výšku je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez predchádzajúceho súhlasu Dopravného úradu. Terén v časti katastrálneho územia už presahuje výšky stanovené ochrannými pásmami Letiska Žilina (tzn. tvorí leteckú prekážku).

Ďalšie obmedzenia sú stanovené:

- kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu. V tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je

vyššia ako $50 \mu\text{W}/\text{cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

➤ Výškové obmedzenie stavieb, zariadení stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené: V zmysle ust. § 28 ods. 3 a ust. § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoloňacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané ochranné pásma Letiska Žilina,
- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods.1, písmeno a) leteckého zákona),
- stavby a zariadenia vysoké 30m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1, písmeno b) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice (§ 30 ods.1, písmeno o) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods.1, písmeno d) leteckého zákona).

OCHRANNÉ PÁSMA TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

OCHRANNÉ PÁSMA VEDENIA ELEKTRICKEJ ENERGIE

V ÚPN-O Udiča sú rešpektované OP elektroenergetických zariadení v zmysle zákona č.251/2012 Z.z.. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku. Pri líniových trasách technickej infraštruktúry je ich ochranné pásmo závislé od druhu, veľkosti a intenzity prenosu.

OP vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia:

- pre napätie od 1 kV do 35 kV nasledovne:
- pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7m na obe strany;
- vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2m
- pre NN sieť je OP - 1 m od vodičov
- stĺpová trafostanica má OP s priemerom 10 m;
- kiosková trafostanica 1m od objektu.

V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je okrem iného zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- vysádzať a pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m, vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku.

OP vonkajšieho podzemného elektrického vedenia:

- 1m pri napätí do 110kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- 3m pri napätí nad 110 kV

OCHRANNÉ PÁSMA VODÁRENSKÝCH VEDENÍ A ZARIADENÍ

V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách § 32 Ochranné pásma vodárenských zdrojov a Vyhlášky č. 398/2002 o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd je potrebné rešpektovať: • ochranné pásmo vodárenského zdroja s názvom „Udiča - Studňa“ v centre obce s vymedzeným ochranným pásmom I stupňa a II. stupňa vnútorná časť II. stupňa vonkajšia časť, ochranné pásmo bolo vyhlásené rozhodnutím OÚ ŽP-792/1992-405 zo dňa 03.08.1993. Vodný zdroj „Udiča - Klapy“ s vymedzením ochranného pásma I. stupňa bolo vyhlásené rozhodnutím OÚ ŽP 1213/95-405 zo dňa 26.7.1995.

Na ochranu verejných vodovodov a verejných kanalizácií pred poškodením sa vymedzuje podľa § 19 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach pásmo ochrany:

- 1,5 m na obidve strany od vonkajšieho obrysu potrubia pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm;
- 2,5 m pri priemere nad 500 mm.

OCHRANNÉ PÁSMA VODNÝCH TOKOV A VODNÝCH STAVIEB

Podľa § 49 ods.2 zákona č.364/2004 Z. z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2120 sa rešpektujú :

- Marikovský potok - ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku v šírke min. 6 m od brehovej čiary a jeho prítokov v šírke min. 4 m obojstranne
- Vodná nádrž VS Nosice - ochranné pásmo v šírke min. 10 m od max. prevádzkovej hladiny, ktorá je manipulačným poriadkom stanovená na kóte 279,60 m n.m.
- Drobné vodné toky - ochranné pásmo v šírke min. 4 m obojstranne od brehovej čiary

V ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Tiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

POBREŽNÉ POZEMKY

Podľa § 49 ods.2 zákona č.364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie. V obci sa nachádza vodohospodársky významný vodný tok Váh a Marikovský potok, ktorého sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary ochranným pásmom; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

Pre uskutočnenie, zmenu alebo odstránenie stavieb, zariadení a na činnosti vykonávané na pobrežných pozemkoch a v inundačnom území vodného toku je potrebný súhlas orgánu štátnej vodnej správy podľa §27 vodného zákona.

OCHRANNÉ PÁSMO VODNEJ STAVBY VODNÁ NÁDRŽ NOSICE

Stanovené v šírke min. 10 m od zátopovej čiary vodnej nádrže pri maximálnej prevádzkovej hladine 279,60 m.n.m. v zmysle vyhlášky č.29/2005 Z.z.

OCHRANNÉ PÁSMO POHREBISKA

Ochranné pásma pohrebísk v obci Udiča sú vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením VZN obce Udiča č. 1/2021 o ochranných pásmach pohrebísk na území obce Udiča, ktoré nadobudlo účinnosť 15.12. 2021.

Šírka ochranného pásma pohrebiska je :

- pre cintorín vo Veľkej Udiči na parcele registra „KN- C“ č. 944 o výmere 8368 m² - 5 m

- pre cintorín v Malej Udiči na parcele registra „KN- C“ č.184/1 o výmere 2876 m² a 184/2 o výmere 1321 m² - 5 m
- pre cintorín v Prosnom na parcele registra „KN- C“ č. 738/1 o výmere 2600 m² - 5 m
- pre cintorín v Prosnom na parcele registra „KN- C“ č. 101 o výmere 1424 m² - 5 m
- pre cintorín v Upohlave na parcele registra „KN- C“ č. 1710/1 o výmere 3497 m² - 5 m od hranice pozemku každého pohrebiska umiestneného na území obce Udiča

V ochrannom pásme sa nesmú povoľovať a ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom.

OCHRANNÉ PÁSMA LESOV

Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch

Podľa §10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesov tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesných pozemkov; na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje aj záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva,

- stavby v ochrannom pásme lesa umiestňovať v súlade so záväzným stanoviskom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva,
- v zmysle ustanovenia § 24 ods. 2 zákona o lesoch, obhospodarovateľ lesa alebo nákupca dreva je v odôvodnených prípadoch oprávnený použiť cudzie pozemky na činnosti súvisiace s ťažbou a prepravou dreva v nevyhnutnom rozsahu,
- na hranici s lesnými pozemkami platí zákaz výstavby murovaných oplotení.

CHRÁNENÉ ÚZEMIA PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Chránená vodohospodárska oblasť (zák.č.364/2004 Z. z. o vodách)

Riešené územie patrí do vodohospodárskej oblasti CHVO Beskydy - Javorníky.

Minerálne pramene

V Udiči sa nachádza Kyselka na pasienku prameň PB-20 Veľká Udiča a Kyselka v lese I. prameň.

Chránené územia podľa medzinárodných dohovorov a NATURA 2000

ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (ÚSES)

V nadradených dokumentáciách ÚSES (Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability, Regionálny územný systém ekologickej stability) sa z vyčlenených prvkov kostry ÚSES v predmetnom území nachádza:

Nadregionálny biokoridor Váh - staré koryto, vrátane VN Nosice - vedie údolím Váhu. Má interkontinentálny význam z hľadiska migrácie vodnej fauny a avifauny.

J) NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

NÁVRH OBRANY ŠTÁTU

Podľa dostupných informácií na riešené územie ÚPN - O Udiča neboli a nie sú uplatňované žiadne požiadavky z hľadiska záujmov obrany štátu (MO SR).

CIVILNÁ OCHRANA OBYVATEĽSTVA

Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v aktuálnom znení (stavebný zákon) a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa na úrovni územného plánu obce (ÚPN-O) samostatná doložka CO nespracováva.

Požiadavky a podmienky civilnej ochrany stanovuje zákon NR SR č.42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v znení neskorších predpisov.

Riešené územie spadá pod územný obvod Okresného úradu Považská Bystrica. Ukrytie obyvateľstva, varovanie obyvateľstva a vyznamenie osôb v katastri obce je potrebné zabezpečiť v súlade s:

- vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení CO,
- vyhláškou MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany.

Požiadavky a podmienky civilnej ochrany stanovuje zákon NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v znení neskorších predpisov. V rámci funkčného využitia územia obce a následnej príprave výstavby zariadení pre pobyt obyvateľov, ako aj pri činnostiach, ktoré môžu ohroziť ich bezpečnosť a zdravie je potrebné riadiť sa citovaným zákonom.

POŽIARNA OCHRANA

Požiarne ochrana na území obce je zabezpečovaná predovšetkým cez Okresný hasičský a záchranný zbor v Považskej Bystrici.

Popri ňom sú v obci organizované dobrovoľné hasičské zbory :

- Dobrovoľný hasičský zbor Udiča - DHZ skupiny B, naviazaný na jestvujúcu hasičskú zbrojnicu v obci, vybavený protipožiarňým vozidlom IVECO a protipovodňovým vozíkom.
- Obnovený Dobrovoľný hasičský zbor Prosné - DHZ skupiny C, vybavený protipožiarňým vozidlom IVECO. Požiarna zbrojnica sa nachádza v centre miestnej časti - za kaplnkou, navrhuje sa na prestavbu.
- Obnovený Dobrovoľný hasičský zbor Upohlav - DHZ skupiny C, vybavený protipovodňovým vozíkom. Jestvujúca požiarna zbrojnica sa navrhuje na prestavbu.

Z hľadiska súčasného stavu potreba vonkajšej požiarnej vody je v dostatočnom množstve. Náhradným zdrojom požiarnej vody je vodný tok Marikovský potok pre Udiču a Prosné, pre Upohlav je to potok v Upohlave. Pre Uhry je náhradným zdrojom vodná nádrž Nosice.

Vnútornú potrebu požiarnej vody majú všetky objekty riešené podľa platnej legislatívy. Odborné miesta na krytie požiarnej potreby budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových plochách v zmysle požiadaviek vyhlášky č.699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

Miestne komunikácie musia spĺňať základné parametre pre dostupnosť zásahových vozidiel a techniky na prípadný protipožiarňý zásah.

Požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany je potrebné riešiť v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a so súvisiacimi predpismi a s Vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarňu bezpečnosť pri výstavbe a užívaní stavieb a príslušnými STN.

OCHRANA PRED POVODŇAMI

Potenciálne povodňové ohrozenie predstavuje Marikovský potok (ID - 4-21-07-3159); plocha povodia 102,409 km²; dĺžka 21,64 km. Podľa spracovanej mapy povodňového rizika (2015) by bolo povodňou ohrozených 119 obyvateľov Udiče. Hĺbka záplavy by bola prevažne 0,5 metra . V súčasnosti sa mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika prehodnocujú. Smerom od prameňa preteká územím obcí Horná Mariková, Dolná Mariková, Hatné, Udiča (Prosné) a cez obec Udiča vteká do Váhu vo vodnej nádrži Nosice. V záujme zabezpečenia ochrany územia obce Udiča pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v aktuálnom znení.

Pri realizácii rozvojových zámerov v území sa požaduje rešpektovať realizované opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami - úpravy pred vybrežovaním veľkých vôd a zabezpečenie stability koryta na tokoch:

- optimalizovať spôsobu obrábania pôdy a optimalizovať spôsoby a druhovú skladbu výsadby pre spomalenie prívalového odtoku vody z povodia,
- úpravy a opatrenia v lesoch aj mimo lesov podporujúce prirodzenú akumuláciu vody,
- permanentne udržiavať v dobrom stave systémy kanálov na zachytávanie a odvádzanie povrchovej vody v intravilánoch obcí. Systematicky venovať pozornosť udržiavaniu prietokovej kapacity vodných tokov, odstraňovať nánosy z koryt a nevhodné porasty z brehov (opatrenia na ochranu pred povodňami podľa § 4 ods. 2 písm. e) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami),
- v rámci povodňových prehliadok vykonávaných podľa § 13 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami sústavne venovať pozornosť objektom, ktoré obmedzujú plynulé prúdenie vody a zachytávajú vodou unášané predmety, čo máva za následok vytváranie bariér a vylievanie vody na územia vedľa vodných tokov,
- je nevyhnutné realizovať organizačné, agrotechnické, biologické a technické opatrenia na obmedzenie splavovania humusového horizontu z poľnohospodárskej a lesnej pôdy náchylnej k vodnej erózii a to nielen z dôvodu ochrany pred povodňami.
- rešpektovať Rozvojový program investícií na roky 2017 - 2022 v rámci ktorého vodohospodársky podnik uvažuje v k. ú. Obce Udiča s investičnou akciou - „Udiča - Prosné, úpravu vodného toku Marikovský potok“. Jedná sa o viacročný program a realizácia jednotlivých akcií záleží od zabezpečenia finančných zdrojov na ich realizáciu.
- rešpektovať zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a príslušné normy STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“,
- rešpektovať a zakresliť do územnoplánovacej dokumentácie záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia, výstavbu situovať nad hladinu Q_{100} -ročnej veľkej vody, mimo záplavové územie (súvislá zástavba, významné líniové stavby a objekty a pod.), stavby osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov,
- je potrebné obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov a realizovať opatrenia na zadržanie zrážok v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod),
- vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí, podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďovej vody do územia
- v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,
- akúkoľvek investorskú činnosť a výstavbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma sa požaduje odsúhlasiť s vodohospodárskym podnikom, správcom vodných tokov

K) NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

OCHRANA PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny definuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Cieľom zákona je zamedziť a predchádzať nežiaducim zásahom, ktoré by nejakým spôsobom ohrozili, poškodili alebo zničili podmienky a formy života, biodiverzitu a ekologickú stabilitu. Prvky ochrany prírody sú preto významným limitujúcim podkladom pre rozvoj činností v záujmovom území.

Obec Udiča sa nachádza na území s prvým stupňom ochrany, podľa §12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ochrane prírody a krajiny).

V katastrálnom území obce Udiča sa nachádza:

- **PR Prírodná rezervácia Klapy** (654 m n. m.), o výmere 6,2 ha. Bola vyhlásená Vyhláškou MŽP SR č.83/1993 z 23. marca 1993. Platí v nej piaty 5. stupeň ochrany podľa §16 Zákona o ochrane prírody a krajiny a 100m smerom von od hranice PR platí 3. tretí stupeň ochrany podľa §14 uvedeného zákona. Na identickom území (parcela KN-C č. 2356) s rovnakým stupňom ochrany sa nachádza ako súčasť sústavy **Natura 2000** navrhované územie európskeho významu **SKUEV0581 Klapy**.

Chránené územia podľa medzinárodných dohovorov a NATURA 2000

- Na území PR Klapy (parcela KN-C č. 2356) a s rovnakým stupňom ochrany sa nachádza ako súčasť sústavy **Natura 2000** navrhované územie európskeho významu **SKUEV0581 Klapy**.

ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA PRÍRODNÝCH HODNÔT, OCHRANA PRÍRODY A PRÍRODNÝCH ZDROJOV

ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

V nadradených dokumentáciách ÚSES (Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability) sa z vyčlenených prvkov kostry ÚSES v predmetnom území nachádza:

- **Nadregionálny biokoridor Váh** - staré koryto, má interkontinentálny význam z hľadiska migrácie vodnej fauny a avifauny. Lemuje južnú časť územia obce.
- **Regionálne biocentrum Rieka Váh**. Brehové porasty so súvislým zápojom sú vyvinuté v severnej a južnej časti trasy

Podľa RÚSES okresu Považská Bystrica (1994) a jeho aktualizácie v roku 2005 v území boli vyčlenené ďalšie ekologicky významné časti krajiny:

- **Regionálne biocentrum RBc 22 Klapy-Lopatina**, ktorého jadro tvorí PR Klapy. Z neho sa smerom na sever tiahne k RBc 14 Brusné (mimo územia) **nadregionálny terestrický biokoridor**.

Prvok RÚSES schválený v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení doterajších zmien a doplnkov:

Regionálny hydrický biokoridor Marikovský potok - (stav)

OCHRANA PRÍRODNÝCH ZDROJOV

OCHRANA VODNÝCH ZDROJOV

Katastrálnym územím obce Udiča preteká vodohospodársky významný vodný tok Marikovský potok (spravovaný SVP, š.p.) s dvomi ľavostrannými prítokmi, ďalej dva bezmenné prítoky vodnej

nádrže Nosice a okrajovo na južnej hranici k.ú. zasahuje časť vodnej plochy VS Nosice. Taktiež sa v k.ú. nachádzajú vodné toky, ktoré sú v správe organizácie Lesy SR, š.p. Banská Bystrica.

Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Beskydy a Javorníky je územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. Z tohto dôvodu je možné plánovať a vykonávať činnosti v tomto území, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd.

Pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou slúžia vodné zdroje:

Názov OP vodárenského zdroja	Typ ochranného pásma	Stanovenie OP vod. zdroja
Vodný zdroj „Udiča - Studňa“	I. stupňa II. stupňa vnútorná časť III. stupňa vonkajšia časť	OÚ ŽP-792/1992-405 zo dňa 03.8.1993
Vodný zdroj „Udiča - Klapý“	I. stupňa II. stupňa vnútorná časť	OÚ ŽP 1213/95-405 zo dňa 26.7.1995

POVRCHOVÉ VODY

Územie obce Udiča spadá do povodia rieky Váh, ktorá odvádza všetky povrchové vody z riešeného územia. Jej najväčším - v smere toku pravostranným prítokom - je vodohospodársky významný vodný tok Marikovský potok. Má dva ľavostranné prítoky, ďalej dva bezmenné prítoky vodnej nádrže Nosice. Južný okraj územia obce sa nachádza v dotyku s veľkou vodnou plochou vodnej nádrže Nosice. V katastrálnych územiach obce sa nachádzajú vodné toky v správe Lesy SR, š.p. Banská Bystrica.

PODZEMNÉ VODY

Územie obce po hydrogeologickej stránke charakterizuje rajón Q 040 - Paleogén a mezozoikum bradlového pásma Javorníkov a SV časti Bielych Karpát. Pozostáva z dielčieho rajónu pohoria budovaného flyšovými horninami vonkajšieho flyšového pásma a dielčieho rajónu vonkajšieho bradlového pásma ktoré je geologicky zaradené do myjavsko-žilinského úseku v ktorom vápence vytvárajú morfológicky vystupujúce bradlá z obalových flyšových hornín. Vodárenská hodnota týchto rajónov je veľmi malá, bradlá majú malú rozlohu a tým aj malú infiltračnú oblasť. Oblasť Javorníkov je chudobná na podzemné vody.

MINERÁLNE PRAMENE

V Udiči sa nachádza Kyselka na pasienku prameň PB-20 Veľká Udiča a Kyselka v lese I. prameň.

OCHRANA PÔDNYCH ZDROJOV

Medzi chránené poľnohospodárske pôdy patria pôdy zaradené podľa kódu do bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (BPEJ) v zmysle zákona č. 57/2013, ktorým sa dopĺňa zákon č. 220/2004 Z.z., o ochrane

Katastrálne územie	Chránené BPEJ
Udiča	0702002, 0703003, 0763212, 2076322, 0763412, 0763422, 0763442, 0763512, 0764423, 0769412, 0778462, 0787443, 0863412, 0863442, 0863542, 0864423, 0864513
Prosné	0702002, 0703003, 0706012, 0763222, 0763422, 0763442

OCHRANA LESNÝCH ZDROJOV

Ochranné lesy sú lesy, ktoré boli za také vyhlásené a ktorých funkčné zameranie vyplýva z prírodných podmienok. V týchto lesoch sa musí hospodáriť tak, aby plnili účel, na ktorý boli vyhlásené. Táto kategória teda zahŕňa porasty, ktorých hlavnou funkciou je chrániť pôdu (pôdu pod porastom, v prípade vetrolamov aj vedľa porastu), brehovú čiaru alebo nižšie (po svahu) položené porasty. Dlhé roky prevažovala tendencia ponechávať tieto porasty úplne bez zásahu. Tieto porasty sú ochrancami prírody často považované za akési neoficiálne prírodné rezervácie. V mnohých prípadoch je však potrebné aj v týchto porastoch zasahovať, jednak z dôvodu nepriaznivých zmien životného prostredia alebo z dôvodu nevhodnej štruktúry a drevinového zloženia (ako dôsledku hospodárenia v minulosti), jednak z dôvodu udržať štruktúru porastov vhodnú pre plnenie ochranných funkcií.

Hlavným cieľom hospodárenia v týchto porastoch nikdy nie je produkcia, ale vždy zabezpečenie trvalého plnenia ochrannej funkcie. Toto je možné len prostredníctvom trvalej existencie porastu, neprerušovanej ani krátkym odkrytím väčšej súvislej plochy. V niektorých prípadoch je nežiaduci aj pokles zakmenenia, pokles transpirácie a p. Z pohľadu ochranných funkcií sú krajne nežiaduce lesné požiare, hospodárske zásahy by teda mali smerovať k znižovaniu rizika požiarov (znižovanie množstva suchého mŕtveho dreva, prevencia odumierania porastov) a uľahčovaniu prípadných protipožiarnych zásahov.

Ochranné lesy vyhlasuje, alebo ruší orgán štátnej správy na základe návrhu stanoviteľného prieskumu.

Zdroj : forestportal.sk

OCHRANA DREVÍN

V predmetnom území sa nenachádzajú chránené stromy vyhlásené podľa zákona č. 543/2002 z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Pri všeobecnej ochrane drevín je potrebné dodržiavať legislatívne opatrenia, podľa ktorých je zakázané bez súhlasu orgánu ochrany prírody, dreviny rastúce mimo les rúbať, alebo inak poškodzovať. Kompetencie ochrany prírody v prípade ochrany drevín vykonáva obec.

NÁVRH EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

- intenzívne využívané plochy polí je možné naďalej obrábať doteraz používaným spôsobom;
- minimalizovať používanie pesticídov a umelých hnojív vo voľnej krajine, kde hrozí kontaminácia prostredia a znečistenie zdrojov minerálnych a liečivých vôd;
- zachovať mimolesnú drevinovú vegetáciu, ktorá z ekologického hľadiska zvyšuje biodiverzitu prostredia;
- priebežne obnovovať sady a chrániť pôvodné kultivary ovocných drevín;
- vhodné je naďalej pasienky extenzívne využívať (pastva oviec), pričom je nutné košariská prekladať a tým zabrániť erózii pôdy a šíreniu nitrofilných a konkurenčne silnejších druhov vo vegetácii,
- Pri extenzívnom a polointenzívnom pasení je dôležité strieďať pasienky a ponechať im dostatočný čas na obnovu, čím sa taktiež zabráni šíreniu druhov nitrofilných a druhov znášajúcich zošľap.
- pastvu je vhodné kombinovať s kosením porastov, čím sa zabráni sukcesii vegetácie a nežiadúcemu šíreniu burinných druhov, ktoré nie sú spásané a šíria sa do voľnej krajiny,
- za účelom obmedzenia sukcesie vegetácie vo voľnej krajine sa doporučuje kosť a vypásť aj plochy zarastené najmä s *Calamagrostis sp.* (smlz), čiže lokality s výskytom vysokobylinných druhov tráv
- je nutné zabrániť šíreniu nepôvodných, invázných druhov v rámci poľnohospodárskych pozemkov a systematicky ich porasty likvidovať biologickým spôsobom bez použitia chemikálií;

- nepoužívať alochtónne druhy tráv pri prípadných rekultiváciách, v takom prípade využiť nastielanie z pôvodných druhov tráv,
- redukovať prípadné šírenie náletu drevín a tým zabrániť zarastaniu územia;
- nenarušovať vodný režim v krajine.
- hospodárenie v lesných porastoch a ťažbu je potrebné vykonávať prírode blízkym spôsobom;
- je potrebné zachovávať poloprirodzené a prirodzené porasty;
- druhové zloženie vysádzaných hospodárskych lesov orientovať na rôznoveké porasty so zmiešaným druhovým zložením z autochtónnych drevín;
- nepoužívať chemické prostriedky proti škodcom;
- z hľadiska ochrany prírody sa odporúča územne chrániť brehový porast vodného toku Marikovského potoka (vrátane priľahlých aluviálnych zamokrených lúk)
- dodržiavať legislatívne predpisy ochrany prírody a krajiny na územnú i druhovú ochranu,
- zachovať pestrú krajinnú mozaiku lúk, pasienkov, sadov a lesných porastov, mokradí a brehových porastov,
  - odporúča sa kosiť 1x ročne na konci vegetačnej sezóny (po vysemeňovaní ohrozených druhov),
  - je potrebné zabrániť zmene vodného režimu,
  - je potrebné zabrániť reguláciám tokov, ktorých brehové porasty fungujú ako vsakovací systém,
  - chrániť a nezasahovať do brehových porastov miestnych tokov,
  - zabrániť znečisťovaniu, eutrofizácii a vytváraniu skládok odpadu na brehoch tokov,
- plochy využívané ako lúky a pasienky kosiť s odstraňovaním biomasy, pričom je potrebné vypásanie a kosenie striedať, čím sa z porastov eliminujú druhy konkurenčne schopnejšie (nitrofilné druhy, druhy ktoré nie sú spásané - napr. *Cirsium arvense* a pod.), ktoré sa môžu takýmto spôsobom šíriť do okolia a výrazne znižovať biodiverzitu.
- odstraňovať nálety drevín, ponechávať významné solitéry v krajine
- zachovať remízky a nelesnú drevinovú vegetáciu v blízkosti poľnohospodárskych pozemkov, v rekreačnej oblasti príliš rozsiahle porasty citlivo redukovať
- prípadný výskyt invázných druhov rastlín evidovať a odstraňovať biologickou cestou (kosenie, vykopávanie),
- zachovať prirodzené lesné porasty,
- zabrániť akémukoľvek vypaľovaniu trávnych porastov,
- inštalovať účinné zábrany proti sadaniu dravcov na elektrické stĺpy,

Návrhy opatrení na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva a elimináciu stresových javov

- zabrániť vytváraniu tzv. „divokých skládok odpadu“,
- zabrániť znečisťovaniu prostredia a používaniu chemikálií rôzneho druhu,

L) NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

ŠIRŠIE DOPRAVNÉ VZŤAHY

DIAĽNICA D1

Diaľnica je súčasťou multimodálneho dopravného koridoru, vetva č.Va (Viedeň) - Bratislava - Trenčín - Považská Bystrica - Žilina - Košice - Užhorod.

Z hľadiska širších cestných dopravných vzťahov má obec Udiča výhodnú polohu s dobrou dostupnosťou napojenia na diaľnicu D1:

- v okresnom Považskej Bystrici vzdialenej 7,9 km s dostupnosťou 10 minút
- v Púchove vzdialenému 10,9 km s dostupnosťou 12 minút

ŽELEZNICE ŽSR

Územím obce železničná trať neprechádza. Najbližší prístup k železnici (trasa č.120) je v obci Nimnica, pre nástup na rýchlikové spojenia sú určené stanice v okresných mestách Považská Bystrica a Púchov.

LETISKO ŽILINA

Územie obce Udiča čiastočne z východu zasahuje ochranné pásmo vzletového a približovacieho priestoru letiska Žilina, ktoré vplýva na umiestnenie stavieb v časti Klapy a Záklapie.

K obci najbližšie medzinárodné letisko sa nachádza v Bratislave. Regionálne letisko s civilnou a vojenskou prevádzkou sa nachádza v Trenčíne a najbližšie civilné letisko je letisko Žilina v Dolnom Hričove.

Časti katastrálnych území obce Udiča (Prosné, Udiča) sa nachádzajú v plošnom priemete ochranných pásiem Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017.

Z uvedených ochranných pásiem vyplýva pre časť územia obce Udiča nasledovné:

Výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane použitia stavebných mechanizmov), porastov a pod., ktoré je stanovené:

- ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru s výškovým obmedzením v rozmedzí 588,5 - 609,5 m n.m.Bpv (obmedzujúce nadmorské výšky stúpajú v sklone 2% - 1 : 50 v smere od letiska).

Nad tieto výšky je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez súhlasu Dopravného úradu. Terén vo východnej časti katastrálneho územia Udiča presahuje výšky stanovené ochrannými pásmami Letiska Žilina (ochranné pásmo vzletového a približovacieho priestoru), tzn. tvorí leteckú prekážku. Umiestnenie objektov v území, kde už samotný terén presahuje obmedzujúce výšky určené ochrannými pásmami Letiska Žilina, môže byť povolené len za predpokladu, že objekty nebudú mať negatívny vplyv na bezpečnosť leteckej prevádzky a ďalší rozvoj letiska, t. j. každý objekt bude Dopravným úradom individuálne posúdený a ak objekt neohrozí bezpečnosť leteckej prevádzky, nevzniknú žiadne prevádzkové obmedzenia, nedôjde k zníženiu úrovne bezpečnosti leteckej prevádzky a ku vplyvu na rozvoj letiska, môže Dopravný úrad takýto objekt povoliť.

Ďalšie obmedzenie je stanovené:

- kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu. V tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 50 $\mu\text{W}/\text{cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle ust. § 28 ods. 3 a ust. § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by

mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri :

- stavbách a zariadeniach nestavebnej povahy, ktoré by svojou výškou, použitím stavebných mechanizmov alebo charakterom by mohli narušiť alebo narušia ochranné pásma Letiska Žilina;
- stavbách a zariadeniach vysokých 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods.1, písmeno a) leteckého zákona);
- stavbách a zariadeniach vysokých 30m a viac umiestnených na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1, písmeno b) leteckého zákona),
- zariadeniach, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods.1, písmeno c) leteckého zákona),
- zariadeniach, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods.1, písmeno d) leteckého zákona).

VÁŽSKA VODNÁ CESTA

Cez Váh a Nosickú priehradu je výhľadovo plánovaná VÁŽSKA VODNÁ CESTA Va.

Vláda SR svojim uznesením č. 469/2000 schválila „Konceptiu rozvoja vodnej dopravy Slovenskej republiky“. Jej rozpracovanie, ktorého predmetom bola realizácia Vážskej vodnej cesty a prepojenie vodných ciest Váh - Odra, bolo schválené uznesením Vlády SR č 463/2002.

Efektívnosť prepojenia Vážskej vodnej cesty s Odrou je podmienená centrálnym severo-južným európskym tranzitom Severné more/ Baltické more - Čierne more, teda náhradou za niekoľko násobne dlhšiu pobrežnú morskú vodnú cestu okolo Európy.

Vážska vodná cesta je dielo s veľkým medzinárodným dosahom. Plán dobudovania Vážskej vodnej cesty a idea prepojenia na rieku Odra je členený na 4 etapy: • etapa, Komárno - Sereď, bola uvedená do prevádzky v júni 1998 • etapa, Sereď - Púchov • etapa, Púchov - Žilina • etapa, Žilina - Časový harmonogram jednotlivých etáp výstavby Vážskej vodnej cesty nie je záväzne určený.

Požiadavky na výstavbu Vážskej vodnej cesty triedy Va. vodných ciest si vyžadujú úpravu existujúcich vodných kanálov a úpravy stupňov existujúcich vodných elektrární. Nosický kanál bude potrebné rozšíriť z 18,0 na 34,0 m v smere do inundácie.

Podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj

HROMADNÁ DOPRAVA

Hromadnú autobusovú dopravu formou PHM (prímestskej hromadnej dopravy) zabezpečuje Slovenská autobusová doprava - SAD Trenčín a.s.. Spoje odchádzajú približne každú hodinu. Niektoré zachádzajú aj do miestnych častí Upohlav - celkom 3 spoje a Uhry - celkom 5 spojov, čo súvisí s odchádzkou do zamestnania do okolitých miest.

Autobusové zastávky sa navrhujú revitalizovať, vybaviť prvkami drobnej architektúry, zelene a informačnými panelmi. So zaujímavou iniciatívou prišlo občianske združenie Spektrum SZ, ktoré postupne umiestňovalo na autobusových zastávkach tabule s dobovými obrazmi a povestami.

VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE

CESTNÁ DOPRAVA V OBCI

V obci Udiča sa nachádzajú cesty II. a III. triedy, sú v majetku a správe Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Územím obce Udiča prechádza cesta II/507 v úseku Považská Bystrica - Púchov, ktorá lemuje zastavané územie obce z južnej strany. Na nej začína staničenie ciest : III/1981- smer Uhry, III/1976 - smer Udiča - Prosné - Horná Mariková, III/1975 - smer Upohlav.

Hlavnou dopravnou tepnou centrálného územia Udiče a Prosného je prietah cesty III/1976, ktorá začína križovatkou s cestou II/507 v Udiči a pokračuje cez Prosné - Hatné - Dolnú Mariková - Hornú

Mariková a končí po cca 20km v Hornej Marikovej v časti Ráztoka. Na ňu sa pripájajú miestne obslužné a prístupové cesty.

Miestna časť Uhry je dopravne napojená cestou III/1981, ktorá začína na križovatke s cestou II/507 a končí v centre miestnej časti v dĺžke 1,093 km.

Do miestnej časti Upohlav vedie cesta III/1975 začínajúca križovatkou s cestou II/507, končí v centre miestnej časti v dĺžke 1,094 km.

Obec zabezpečuje prípravu a výstavbu miestnych komunikácií a ciest vo vlastníctve obce. e, pri úče Chodníky sú čiastočne vybudované jednostranne pozdĺž cesty III/1976 (Udiča - Horná Mariková

V obci boli čiastočne zrekonštruované existujúce miestne komunikácie. Cieľom návrhu UPN-O Udiča je koncepčné dobudovanie siete miestnych komunikácií, ktoré umožnia priamu a bezpečnú obsluhu všetkých funkčných plôch .

UDIČA a všetky časti obce platí :

Obojsmerné miestne obslužné komunikácie sú navrhnuté vo funkčnej triede C3, kategórie MO 8,00/40, pričom šírka vozovky je 5,5 m + 1,2 m chodník pre peších + 1,3 m zelený pás pre vedenie verejných trás technickej infraštruktúry (podzemné kábelové elektrické vedenie, trasy verejného vodovodu a kanalizácie, verejné osvetlenie,...).

Obojsmerné obslužné komunikácie pre obsluhu rozvojových plôch bývania sa navrhujú vo funkčnej triede C3, kategórie MOU 6,00/30.

Jednosmerné upokojené komunikácie sú navrhnuté vo funkčnej triede D1 v kategórii MOU 4,00/30, ide o prístupové komunikácie k jednotlivým pozemkom.

PROSNÉ : prioritne vyriešiť dopravnou štúdiou napojenie lokalít v nive Marikovského potoka (Prosné) súbežnou komunikáciou pre rovnocennú obsluhu navrhovaných objektov, bez riešenia nových výjazdov na cestu III/1976;

UPOHLAV : zvýšiť bezpečnosť bicyklistov a chodcov - vybudovať chodník pri cesta III/1981;

UHRY : v návrhovom období sa navrhuje rekonštruovať cestu III/1981 a najmä jej ukončenie v miestnej časti, revitalizovať a upresniť organizáciu dopravného priestoru. Komunikácie v hraniciach súčasného zastavaného územia riešiť ako miestne obslužné s krajinou MOK 5,5/30, za hranicami z.ú. ako účelové komunikácie. V časti Vríšky a Podžiare riešiť MO 5,5/40.

Ochrana vodohospodárskych záujmov vzhľadom na dopravnú infraštruktúru

Za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej údržby vodných tokov (v zmysle § 48 a § 49 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách) správca vodných tokov požaduje nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodné toky navrhovať :

- ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.), ktorá v prípade vhodných technických podmienok môže byť v súbehu s vodným tokom, a s následným - iba jedným spoločným križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku;
- križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi” a v súlade s STN 73 6201 Projektovanie mostných objektov“;
- za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, návrh situovania (umiestnenia) sa požaduje ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej projektovej dokumentácie odsúhlasiť so správcom vodného toku (Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.) a v prípade možností prednostne využívať už vybudované mostné objekty, ak to technické vybavenie záujmového územia umožňuje.

CHODNÍKY PRE PEŠÍCH

V obci sú vybudované neucelené krátke úseky peších chodníkov. Z hľadiska bezpečnosti chodcov je nutné vybudovať trasy a parametre chodníkov pre peších a určiť spôsob využívania verejných

priestranstiev tak, aby sa zvýšila dostupnosť verejných priestorov a bola podporená bezpečnosť chodcov.

V poslednom období obec vybuďovala chodníky v miestnej časti Prosné. Chodníky sú jednosmerné v obci vybudované v dĺžke 500 m a to v smere k autobusovým zástavkám. Cieľom je vybudovať pešie trasy tak, ak boli obyvatelia chránení pred dopravou, najmä pri cestách III. triedy.

Navrhuje sa vybudovať chodník od predajne COOP v Prosnom po nové pohrebisko s Domom smútku v Prosnom.

UPOHLAV -Vybudovanie cyklochodníka pre peších a cykloturistov ako pridaného pruhu pri ceste III/1975 - v stiesnených pomeroch riešeného napr. konzolovými konštrukciami.

STATICKÁ DOPRAVA

Odstavovanie aj parkovanie motorových vozidiel prebieha v rámci obytných území, na pozemkoch rodinných domov aj bytových domov, vo vstavaných aj individuálne stojacich garážach, ojedinele na okrajoch vozoviek (ale aj na plochách zelene). V poslednom období obec vybuďovala samostatné parkovacie plochy pri jednotlivých zariadeniach občianskej vybavenosti.

Majitelia obslužných prevádzok a výrobných podnikov si riešia parkovanie v rámci vlastných areálov. Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú :

Miesto	Počet parkovacích miest	Stavebno-technický stav
Obecný úrad	8	Asfaltový koberec
Predajňa COOP Jednota	8	
Pri cintoríne	10	Neuspokojivý
Materská škola	4	Asfaltový koberec
Pálenica	5	Asfaltový koberec

Odstavovanie vozidiel v rámci rodinných domov je zabezpečené na vlastných pozemkoch a v garážach.

Navrhuje sa v súlade s cestným a stavebným zákonom na pozemkoch rodinných domov vyhradiť minimálne dve parkovacie stojiská pre osobné automobily.

CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Katastrálnymi územiami obce prechádzajú evidované cyklotrasy :

002 - Vážska cyklomagistrála

2307 - EXPERT - Udiča - Podvážie modrá 45 km expert, regionálne cykloturistická trasa spája hrebeň Javorníkov s 002

5312 - REKREA - Jasenica - Udiča miestna zelená trasa, v sedle medzi k.ú. Udiča a Jasenica je možnosť napojiť sa na 8313

8313 - SPORT - 7,6 km asphalt, spevnená cesta

V zastavanom území obce sa pre cyklistickú dopravu využíva hlavne cesta III. triedy a miestne komunikácie, čo platí aj pre peší pohyb. V návrhovom období sa počíta s dobudovaním cykloturistickej infraštruktúry.

TURISTICKÉ TRASY

Turistické trasy často navštevované turistami sú:

- 8581 - Považské Podhradie - Púchov je turistická trasa so zastávkami : Považský hrad - Uhry - Záklapie - Klapy - Udiča - Upohlav - Salaše Nimnica - Biela skala - Púchov
- Náučný chodník KLAPY - NCH KLAPY,
- Vyhliadka Klapy
- Považská Bystrica - Malý Javorník

- Náučný chodník hradisko Zlatý kôň
- Náučný chodník obetisko

Nachádzajú sa v krásnej prírode. Turistický potenciál územia sa navrhuje podporiť výstavbou turistickej rozhľadne v k.ú. Prosné, časť Žeravica.

Turistické chodníky tvoria pomerne hustú sieť s výhľadmi na vodnú plochu priehrady Nosice, okolité kopce, ale aj vzdialenejší horizont. Navrhuje sa dobudovanie turistickej infraštruktúry - vybudovanie turistických odpočívadiel, vybudovanie turistickej rozhľadne, umiestnenie informačných tabúl o jedinečnosti prírody, zabezpečenie podmienok pre dodržanie základných hygienických štandardov pre turistov prednostne v miestnej časti Uhry.

VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE

VODNÉ HOSPODÁRSTVO

ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU

Zásobovanie časti obce Udiča pitnou vodou zabezpečuje verejný vodovod v správe Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Považská Bystrica. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 46,8%.

V obci sa nachádzajú dva vodné zdroje a dva pramene. Dva pramene sa vyskytujú v lese pod Klapmi.

Štruktúra domov podľa vodovodnej prípojky

Územná jednotka	Spolu	V dome – z verejnej siete		V dome - vlastná		Mimo domu – z verejnej siete		Mimo domu - vlastná	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Udiča	941	385	40,91	377	40,06	38	4,04	42	4,46

Zdroj: www.scitanie.sk

Zásobovanie pitnou vodou z verejnej siete využíva 385 (40,91 %) domov. Bez prípojky bolo 89 domov, čo predstavuje 9,46 % z celkového počtu domov.

Vodný zdroj Udiča o výdatnosti 10,0 l/s-1. Predpokladaný rozvoj verejných vodovodov Udiča - navrhnutá na zásobovanie na báze miestnych zdrojov, pričom perspektívne je možné uvažovať s prepojením celej Marikovskej doliny na SKV Považská Bystrica.

Udiča má 2173 obyvateľov, vodou z verejného vodovodu je zásobovaných 959 obyvateľov, čo predstavuje 44,1 %.

Vodný zdroj :

Studňa Udiča - 10,0 l/s-1 - (kapacita vodného zdroja v l/s-1)

Klapy - 1,2 l/s-1

Vodný zdroj **UDIČA** v centrálnej časti obce s vymedzeným ochranným pásmom I. stupňa (vnútorná časť) a II. stupňa vonkajšia časť. Ochranné pásmo bolo vyhlásené Rozhodnutím OÚ ŽP-792/1992-405 zo dňa 03.08.1993.

Vodný zdroj „Udiča - Klapy“ s vymedzením ochranného pásma I. a II. stupňa bolo vyhlásené Rozhodnutím OÚ ŽP 1213/95-405 zo dňa 26.7.1995.

Prepočet potreby pitnej vody pre navrhované plochy bytovej výstavby formou rodinných domov v sídle Udiča :

- predpokladaný nárast počtu obyvateľov o 619 osôb
- špecifická potreba vody: $q_{spec} = 100 \text{ l/os/d}$ podľa čl. 1.3
- $Q_{p1} = \text{počet osôb} \times q_{spec} = 675 \times 100 \text{ l/os/d} = 67500 \text{ l/d}$
- $Q_m = Q_p \times k_d = 67500 \times 1,6 = 108000 \text{ l/d}$
- $Q_h = Q_m \times k_h = 108000 \times 1,8 = 194400 = 2,25 \text{ l/s}$

Prepočet potreby pitnej vody pre navrhované plochy bytovej výstavby formou bytových domov v sídle Udiča :

- predpokladaný nárast počtu obyvateľov o 326 osôb
- špecifická potreba vody: $q_{\text{spec}} = 100 \text{ l/os/d}$ podľa čl. 1.3
- $Q_{p1} = \text{počet osôb} \times q_{\text{spec}} = 326 \times 100 \text{ l/os/d} = 32600 \text{ l/d}$
- $Q_m = Q_p \times k_d = 32600 \times 1,6 = 52160 \text{ l/d}$
- $Q_h = Q_m \times k_h = 32600 \times 1,6 \times 1,8 = 93888 = 1,09 \text{ l/s}$

Realizovanie kompletného návrhu v zmysle UPN-O Udiča, si vyžiada zabezpečenie zvýšenia prívodu pitnej vody o 3,34 l/s len pre sídelnú časť Udiča.

Pre zásobovanie miestnej časti **PROSNÉ** pitnou vodou sa navrhuje vybudovať verejný vodovod s využitím prameňa nachádzajúceho sa v Záskalčí. Voda bude vedená do navrhovaného vodojemu . V súčasnosti sú obyvatelia zásobovaní zväčša z vlastných studní, alebo skupinových vodovodov. Pri plnej zastavanosti navrhovaných plôch vznikne nárast potreby pitnej vody.

Prepočet potreby pitnej vody pre navrhované plochy bytovej výstavby formou rodinných domov v sídle Prosné :

- predpokladaný nárast počtu obyvateľov o 306 osôb
- špecifická potreba vody: $q_{\text{spec}} = 100 \text{ l/os/d}$ podľa čl. 1.3
- $Q_{p1} = \text{počet osôb} \times q_{\text{spec}} = 306 \times 100 \text{ l/os/d} = 30600 \text{ l/d}$
- $Q_m = Q_p \times k_d = 30600 \times 1,6 = 48960 \text{ l/d}$
- $Q_h = Q_m \times k_h = 30600 \times 1,6 \times 1,8 = 88128 = 1,02 \text{ l/s}$

Objekty v miestnej časti **UHRY** sú zásobované pitnou vodou zo súkromných skupinových vodovodov a z vlastných studní.

V súčasnom období sú obyvatelia miestnej časti **UPOHLAV** zásobovaní vodou z vlastných studní. Kapacita vody v studniach je nedostatočná pre zásobovanie domácností. Obec Udiča hľadala nové vodné zdroje. Niekoľko rokov bola sledovaná výdatnosť dvoch prameňov, ktoré sa nachádzajú mimo zastavaného územia miestnej časti Upohlav. Pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou v miestnej časti Upohlav sa navrhuje vybudovať verejný vodovod. Ako zdroj vody budú slúžiť dva pramene č.1 a č.2 „ Pod dielcom“ zachytené v lesnom poraste nad obcou v roku 2008 - 2009. Z prameňov bude voda zvedená do vodojemu 26 m^3 , a prívodným potrubím vedená k miestnej časti. Vodovod - rozvodné potrubia budú zároveň slúžiť aj ako zdroj požiarnej vody.

Prepočet potreby vody pre predpokladaný počet obyvateľov Upohlavu na základe návrhu :

- Zásobovaní obyvatelia -
- súčasný počet - 150 obyvateľov
- nárast do roku 2040 počet - 220 obyvateľov
- táto miestna časť obce nemá občiansku vybavenosť
- špecifická potreba vody: $q_{\text{spec}} = 100 \text{ l/os/d}$ podľa čl. 1.3
- $Q_{p1} = \text{počet osôb} \times q_{\text{spec}} = 220 \times 100 \text{ l/os/d} = 22000 \text{ l/d}$
- $Q_m = Q_p \times k_d = 22000 \times 1,6 = 35200 \text{ l/d}$
- $Q_h = Q_m \times k_h = 22000 \times 1,6 \times 1,8 = 63360 = 0,73 \text{ l/s}$

ODVÁDZANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

V roku 2011 mal okres Považská Bystrica 28 obcí, z toho verejnú kanalizáciu malo len 5 obcí. Počet komunálnych ČOV bol 7.

Kompletné riešenie odkanalizovania obcí celej Marikovskej doliny s čistením vôd na novej ČOV situovanej pod obcou Udiča verejnoprospešnou stavbou uvedenou v záväznej časti UPN VUC Trenčiansky kraj . Výstavba je v štádiu finančnej prípravy.

Obec Udiča je odkanalizovaná len čiastočne, v dolnej časti obce. Na kanalizáciu je pripojených malá časť domácností. V obci Udiča sa nachádzajú tri ČOV. 561 domov odpadové vody zhromažďuje v žumpách, alebo septikoch. Domácu čističku má 33 domov a prípojku na kanalizačnú sieť 159 domov.

Štruktúra domov podľa typu kanalizačného systému

Územná jednotka	Spolu	Septik, žumpa		Prípojka na kanalizačnú sieť		Domáca čistička odpadových vôd		Bez kanalizácie	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Udiča	941	561	59,62	159	16,9	33	3,51	184	19,55

Zdroj : www.scitanie.sk

Vybudované kanalizácie a ČOV :

ČOV Udiča II - Veľká Udiča (Okрут) - preťažená, v r. 2018 bola rekonštruovaná na vyšší výkon, odvtedy vyhovuje,

ČOV Udiča I - Malá Udiča - vyhovuje

Prehľad existujúcich ČOV v obci Udiča

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkuje	Počet napojených obyvateľov	Dĺžka kanalizačnej siete	Voda čistená (tis.m ³)	Projekt. Kapacita ČOV-EO	recipient
ČOV Malá Udiča	Udiča I. Malá Udiča	PVS, a.s.	PVS, a.s.	208	0,6	4,0	200	Nosice Váh
ČOV Veľká Udiča	Udiča II. Veľká Udiča	PVS, a.s.	PVS, a.s.	154	0,7	3,6	50	Marikovský potok
ČOV Udiča	Udiča	obec	EKOSPOL a.s.	300	1,2	16,5	600	Marikovský potok

Zdroj: UPN VUC Trenčiansky kraj (údaje z roku 2013), tab. č.262

Miestne časti Prosné, Upohlav, Uhry a Malá Udiča nemajú vybudovanú kanalizáciu.

V súčasnosti - v zmysle záväznej časti Územného plánu Trenčianskeho kraja (ÚPN VÚC) sa pripravujú projekty pre verejnoprospešnú stavbu :

2. Oblasť odvádzania a čistenia odpadových vôd Verejné kanalizácie v jednotlivých aglomeráciách⁵ :**25. Aglomerácia Udiča**

Kanalizačná stoka prechádzajúca územím Prosného a Udiče bude odvádzat' splašky do čističky odpadových vôd, ktorá bude umiestnená v telese Priehrady mládeže.

Odkanalizovanie obce a miestnych častí sa v UPN-O rieši:

- navrhuje sa vybudovanie kanalizačných stôk vo všetkých urbanizovaných častiach obce,
- pre vodovodné a kanalizačné potrubia platia ustanovenia zák. č. 442/2002 Z. z. v aktuálnom znení, ako i STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia,
- pre verejné vodovody a kanalizácie do priemeru 500 mm sa vymedzujú ochranné pásma 1,5 m od vonkajšieho okraja na každú stranu,
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít sa rieši podľa požiadaviek na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a NV SR č.269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd,
- v miestnej časti Upohlav sa navrhuje vybudovať kanalizáciu ústiacu do samostatnej ČOV (alternatíva: koreňová ČOV);
- navrhuje sa umiestnenie novej ČOV v telese priehrady Nosice ako VPS vyplývajúca z UPN VUC Trenčiansky kraj.
- do vybudovania kanalizácie, z miestnych častí Upohlav, Uhry, Prosné, Malá Udiča sa rieši splaškové vody akumulovať do nepriepustných žump a pravidelne zabezpečiť vyvážanie;

HOSPODÁRENIE SO ZRÁŽKOVÝMI VODAMI

Dažďové vody sú odvádzané do potokov vybudovanými cestnými rigolmi ako menšie odvodňovacie zariadenia. Súvislejšie zariadenia na odvádzanie dažďovej vody sú spravidla súčasťou telesa príslušnej komunikácie.

Koncepčné princípy:

- odvádzanie dažďových vôd sa rieši v zmysle „Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia; (MŽP SR, 2018)“,
- v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

RIEŠENIE ZÁSOBOVANIA ELEKTRICKOU ENERGIU

Obec je kompletne elektrifikovaná. Obec Udiča s miestnymi časťami je v súčasnej dobe zásobovaná el. energiou zo vzdušného vedenia VN 22 kV, linky č.195 Považská Bystrica - Púchov. VN odbočky sú pripájané VN prípojkami na jednotlivé transformátory obce Udiča.

Energetická bilancia podľa rozvoja sídelných častí - navrhované územia - nárast potreby :

Sídelná časť	Funkčné využitie	Počet bytových jednotiek	Pi /kW/	ΣPi /kW/	β	ΣPs /kW/
Udiča	bývanie v rodinných domoch	251	15	3765	0,5	1 882
	bývanie v bytových domoch	120	15	1800	0,5	900
Prosné	bývanie v rodinných domoch	114	15	1710	0,5	885
Upohlav	bývanie v rodinných domoch	26	15	390	0,5	195
Uhry	bývanie v rodinných domoch	18	15	270	0,5	135
	rekreácia	34	8	272	0,5	136

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z existujúcej nízko napät'ovej siete, ktorá je v obci vedená po podporných bodoch z jednotlivých trafostaníc. Počet trafostaníc 22/0,4 kV v časti **UDIČA** v súčasnom období je 9, ide stožiarové, stĺpové a o kioskové trafostanice. Pre realizáciu stavebných zámerov navrhovaných v UPN-O bude potrebné zaústiť výstavbou nových trafostaníc najmä lokality „Šafranica“, „Záchrastie“ a „Kosmolov“. Trafostanice sa navrhujú ako kioskové, nové distribučné NN vedenia ako podzemné káblové.

Miestna časť **PROSNÉ** - centrálna časť je zásobovaná elektrickou energiou vzdušným vedením z trafostanice: - č. 2441 (dvojstĺpová) TS 250 kVA. Pre prebiehajúcu výstavbu rodinných domov na nive Marikovského potoka sú vybudované dve kioskové trafostanice -Záskalčie a oproti cintorínu, ich výkonové parametre budú upresnené v čistopise UPN-O.

Ďalšia trafostanica - v lokalite Pod Dúbravky zásobuje rodinné domy v okolí Prosnianskeho potoka. Pre zabezpečenie dodávok elektrickej energie sa navrhuje nová kiosková trafostanica v lokalite Laz o výkone 400 kVA. Navrhuje sa výmena jestvujúcej stožiarovej trafostanice č. 2441 za novú kioskovú o výkone 630 kVA, ktorá pokryje jestvujúce odoberané výkony ako aj požadovaný nárast výkonu v plánovaných rodinných domoch.

Do urbanizovanej časti **UPOHLAV** je privádzaná elektrická energia z transformačnej stanice pri cintoríne - stožiarová pozinkovaná TS č.2432, 160 kVA. Pre úspešné pripojenie plánovaných odberov je potrebné zrealizovať výmenu vzdušného vedenia AlFe 4x50mm pri Lipe na námestí za kábel Retilens so zabudovanými vodičmi pre verejné osvetlenie. Navrhuje sa navýšenie výkonu trafostanice na 400 kVA, čo konštrukcia tejto existujúcej stožiarovej stanice umožňuje.

Zásobovanie miestnej časti **UHRY** elektrickou energiou je z dvoch trafostaníc. Záhradkárska osada je zásobovaná z dvojstĺpovej trafostanice s výkonom 160 kVA, VN vedenie je rekonštruované,

z transformátora ide elektrická energia do obce NN zemným káblom. V centre Uhrov sa nachádza štvorstĺpová trafostanica č.5758 Centrum, transformátor 160 kVA. Zásobovanie je vzdušným vedením, (4 x 50 + 35 AlFe) a 2x kábel Retilens. Pre navrhovanú výstavbu je potrebné nahradiť vedenie silnejším prierezom, riešiť posilnenie výkonu transformátora min. na 400 kVA. Nové NN vedenia pre bývanie a rekreáciu riešiť zemnými káblami AYKY 3 x 240/120mm² cez istiace skrine RIS.

VEREJNÉ OSVETLENIE

bolo zrekonštruované a nahradené úsporným osvetlením v roku 2016. Boli vymenené staré svietidlá na jestvujúcich podperných bodoch distribučnej siete za nové a došlo k doplneniu osvetľovacích stožiarov.

V návrhovom období sa navrhuje rozšíriť trasy verejného osvetlenia popri miestnych komunikáciách. Pri výstavbe sa uprednostnia energeticky úsporné technológie pri zabezpečení svetelných štandardov v zmysle potreby a rozhodnutí obecného úradu.

Realizácia akejkoľvek technickej úpravy elektrických zariadení bude riešená prostredníctvom technického návrhu a projektovej dokumentácie v súčinnosti s SSD.

ZÁSOBOVANIE ZEMNÝM PLYNOM A TEPLOM

V katastrálnom území obce sa plynárenské zariadenia včítane ich príslušenstva (napr. zariadenia katódovej ochrany) nenachádzajú. SPP - distribúcia, a.s. v riešenom území nerealizuje výstavbu ani nepripravuje realizáciu výstavby plynárenských zariadení.

Vzhľadom k tomu, že obec nie je plynofikovaná sú jednotlivé objekty rodinných a bytových domov domy alebo občianska vybavenosť zásobované teplom z vlastných tepelných zdrojov, ktorých palivová základňa je elektrická energia alebo pevné palivo; občania využívajú aj alternatívne zdroje tepla.

V zmysle výsledkov SODB 2021 (k 1.1.2021) sa uvádza:

V obci je celkom 962 bytov.

V rodinných domoch využíva ako hlavný zdroj tepla elektrickú energiu 51 bytov, kvapalné palivo 2 byty, pevné palivo 782 bytov. Iný zdroj uviedlo 6 a žiadny 24 obyvateľov bytov.

V bytových domoch 1 byt využíva elektrickú energiu a 20 bytov pevné palivo.

TELEKOMUNIKAČNÁ SIEŤ, KAMEROVÝ SYSTÉM

Telekomunikačný systém obce je pripojený na primárnu oblasť Považská Bystrica a na sekundárne centrum Žilina. Tento systém sa pripája na medzinárodnú telefónnu ústredňu Banská Bystrica.

Obec je pokrytá signálom telefónnych mobilných sietí a internetu. Pokrytie signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile, O2 je vyhovujúce.

Miestny rozhlas je vedený na samostatných stĺpoch z oceľových trubiek a čiastočne aj na elektrických stĺpoch. Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu.

1. Obecný rozhlas Udiča
2. Obecný rozhlas Prosné, Upohlav a Uhry

V návrhovom období pokračovať s rozšírením miestneho rozhlasu pre navrhované rozvojové lokality, využívať nové technológie a nové trasy viesť zemou, prestavať existujúce na vedenie zemou.

Kamerový systém vybudovaný v rámci projektu „Kamerový systém obce Udiča ako forma prevencie“ pozostáva zo siete 5 kamier umiestnených v obci, na miestach s najvyššou koncentráciou osôb, ako sú:

Základná škola s materskou školou,

Kostol sv. Matúša evanjelistu

stred dediny - kde je monitorovaná hlavná cesta na Marikovú a smer na Jasenicu.

M) KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE (PRÍPADNE HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

VODA - OCHRANA ČISTOTY PODZEMNÝCH A POVRCHOVÝCH VÔD

V súlade s požiadavkami RSV sa od roku 2007 sa monitorovanie kvality podzemných vôd vykonáva na základe ohraničenia útvarov podzemných vôd pre každé povodie.

Ďalším negatívnym faktorom v environmentálnej oblasti je stav Maríkovského potoka, ktorý je znečistený rôznymi druhmi odpadu. Maríkovský potok je regulovaný, obcou preteká v koryte so spevnenými brehmi. Z hľadiska funkcie potoka ako biokoridoru pre migráciu vodnej fauny je nepriaznivým javom jeho prehradenie, čo tvorí výraznú bariéru. Negatívnym javom je aj zanesenie potoka nánosom a znečistenie potoka, výrubu brehových porastov a výskyt invázných druhov rastlín v alúviu potoka.

OVZDUŠIE - OCHRANA ČISTOTY OVZDUŠIA

Znečistenie ovzdušia

Hodnotenie kvality ovzdušia vykonáva SHMU. Najväčší problém kvality ovzdušia na Slovensku predstavuje v súčasnosti znečistenie ovzdušia časticami PM₁₀. Kvalita ovzdušia je považovaná za dobrú, ak úroveň znečistenia neprekračuje limitné hodnoty. Územie celého okresu Považská Bystrica je považované za oblasť so strednou úrovňou zaťaženie ovzdušia. V riešenom území sa nenachádzajú monitorovacie stanice, pre vyhodnotenie kvality ovzdušia boli použité údaje najbližšej stanice (Trenčín).

Veľké zdroje znečistenia sa v území nenachádzajú. Znečistenie z lokálnych kúrenísk je pomerne výrazné hlavne v zimnom období, pretože sa ako palivová základňa používa prevažne drevo a uhlie. Lokálne je kvalita ovzdušia ovplyvňovaná existujúcimi malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa priamo v zastavanom území obce a v jeho širšom okolí. Znečistenie ovzdušia emisiami z automobilovej dopravy (mobilné zdroje znečistenia), vzhľadom na intenzitu cestnej dopravy sú minimálne. Lokálne znečistenie ovzdušia v obci nie sú kontinuálne monitorované žiadnou meracou stanicou SHMÚ.

Z hľadiska zlepšenia kvality ovzdušia je potrebné uplatňovať zásady :

- rešpektovať ustanovenia zákona 137/2010 Z. z. o ovzduší a súvisiacej legislatívy,
- Uvažovať so zmenou palivovej základne z pevného paliva na alternatívne zdroje energií
- systematicky znižovať emisie základných znečisťujúcich látok s dôrazom na SO₂, CO₂, NO_x, skleníkové plyny, tuhé emisie, prchavé organické zlúčeniny, perzistentné organické látky, ťažké kovy a iné látky poškodzujúce ozónovú vrstvu
- neumiestňovať do existujúcich výrobných území zariadenia a prevádzky so stredným alebo veľkým zdrojom znečistenia ovzdušia,
- zabezpečiť výsadbu ako aj následnú starostlivosť o ochrannú a izolačnú zeleň v blízkosti frekventovaných komunikácií,

PÔDA - OCHRANA PÔDNEHO FONDU

Degradácia pôdy

Medzi hlavné prejavy fyzikálnej degradácie poľnohospodárskych pôd patrí pôdna erózia. Plošná vodná erózia ohrozuje orné pôdy na svahoch, výmoľová erózia ohrozuje lesné aj poľnohospodárske

pôdy a spolupôsobí pri vzniku alebo aktivizácii zosuvov. Intenzívny rozvoj erózie podmieňuje geologická stavba (flyš), energia reliéfu a človek svojou činnosťou (porušením alebo odstránením vegetačného krytu, pasením dobytka, výrubom lesov, ťažkou kolesovou technikou a pod.).

Veľkoplošné orné pôdy na nive Váhu v rovinatom teréne, nie sú ohrozované eróziou. V riešenom území sú potenciálnou eróziou ohrozené poľnohospodárske pôdy na svahoch so sklonmi nad 3°. Reálna erózia je zmiernená súčasným využívaním svahovitých pozemkov, ktoré sú porastené trvalými trávnyimi porastmi, prípadne krovinovou vegetáciou. Bočná erózia tokov sa uplatňuje na horných úsekoch tokov, vzhľadom na ich bystrinný charakter, kde hlavne počas vysokých prietokov je narúšaná stabilita brehov.

Podľa mapy Kontaminácia pôd sa v riešenom území vyskytujú pôdy zaradené do kategórie nekontaminované pôdy, a to relatívne čisté pôdy resp. mierne kontaminované pôdy, kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty A, A₁, teda pôdy nekontaminované.

Medzi lokálne zdroje kontaminácie pôd patria najmä nelegálne skládky odpadov a znečistenia podzemných vôd odpadovými látkami zo žump.

Pôdna erózia

Patrí medzi hlavné prejavy fyzikálnej degradácie poľnohospodárskych pôd. Plošná vodná erózia ohrozuje orné pôdy na svahoch, výmoľová erózia ohrozuje lesné aj poľnohospodárske pôdy a spolupôsobí pri vzniku alebo aktivizácii zosuvov. Intenzívny rozvoj erózie podmieňuje geologická stavba (flyš), energia reliéfu a človek svojou činnosťou (porušením alebo odstránením vegetačného krytu, pasením dobytka, výrubom lesov, ťažkou kolesovou technikou a pod.).

V riešenom území sú potenciálnou eróziou ohrozené poľnohospodárske pôdy na svahoch so sklonmi nad 3°. Reálna erózia je zmiernená súčasným využívaním svahovitých pozemkov, ktoré sú porastené trvalými trávnyimi porastmi, prípadne krovinovou vegetáciou. Bočná erózia tokov sa uplatňuje na horných úsekoch tokov, vzhľadom na ich bystrinný charakter, kde hlavne počas vysokých prietokov je narúšaná stabilita brehov.

Kontaminácia pôdy

Podľa mapy Kontaminácia pôd sa v riešenom území vyskytujú pôdy zaradené do kategórie nekontaminované pôdy, a to relatívne čisté pôdy resp. mierne kontaminované pôdy, kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty A, A₁, teda pôdy nekontaminované.

Medzi lokálne zdroje kontaminácie pôd patria najmä nelegálne skládky odpadov, a znečistenia podzemných vôd odpadovými látkami zo žump.

Z hľadiska racionálneho využívania pôdneho fondu uplatňovať zásady:

- záber najkvalitnejších pôd na nepoľnohospodárske aktivity umožňovať len na základe opodstatneného, spoločensky zdôvodneného záujmu,
- kvantifikovať reálnu úroveň kontaminácie pôdy,
- obmedziť pestovanie plodín na priamy konzum na kontaminovaných pôdach,
- znížiť zaťaženie pôdy cudzorodými látkami,
- chrániť poľnohospodársku pôdu
- na PPF ohrozenom eróziou zabezpečiť zmenu využitia na trvalé kultúry, účelovú zeleň, prípadne realizovať maloblokové využitie PPF s realizáciou protierozných opatrení

FAKTORY NEGATÍVNE OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

HLUK, ZÁPACH A VIBRÁCIE

Hluk z automobilovej dopravy predstavuje environmentálnu záťaž postihujúcu takmer každé sídlo a krajinu pozdĺž ciest zaťažených intenzívnou dopravou. Obytné územia sú dostatočne vzdialené od líniových zdrojov hluku, preto zaťaženie v riešenom území nie je výrazné.

Obytné územia sú dostatočne vzdialené od líniových zdrojov hluku, zápachu a vibrácií, preto zaťaženie v riešenom území nie je výrazné.

V riešenom území sa okrem areálu poľnohospodárskej výroby-salaš nenachádzajú objekty, ktoré by mohli výrazne ovplyvniť úroveň zápachu.

SEIZMICKÉ JAVY

Z hľadiska seizmicity (Atlas krajiny SR, 2002) patrí severná časť katastra podľa STN 73 0036 do 7° makroseizmickej intenzity (v ° MSK - 64). Uvedenému stupňu v území odpovedá špičkové zrýchlenie na skalnatom podloží 1,0 - 1,29 m.s⁻², čo znamená možnosť vzniku veľmi silného zemetrasenia s následnými škodami, ktoré nie je možné z dôvodu nedostatku vhodnej metodiky explicitne vyhodnotiť.

Zdroj: *Informácie pre verejnosť, Ministerstvo vnútra SR - Verejná správa (minv.sk)*

HMLY, POĽADOVICE

V okolí nádrže vodného diela VD Nosická priehrada sa často vyskytuje hustá hmla, ktorá pri poklese teploty vytvára námrazu a poľadovicu, čo zapríčiňuje zvýšenú nehodovosť.

FAKTORY POZITÍVNE OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE **ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO - NAKLADANIE S ODPADMI**

Odpadové hospodárstvo je činnosť zameraná na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie a nakladanie s odpadmi v súlade so zákonom o odpadoch.

Účelom odpadového hospodárstva je predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu, zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín, využívať odpady ako zdroj energie (ak nie je možný alebo účelný postup podľa uvedeného) a zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

*Odpadové hospodárstvo obce Udiča sa riadi **Všeobecne záväzným nariadením o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Udiča.***

(podľa www.obecudica.sk)

Obec Udiča vybudovala zberný dvor v areály bývalého poľnohospodárskeho družstva, kde môžu obyvatelia odovzdať tuhý, nadrozmerný a separovaný odpad (okrem nebezpečných odpadov). Zabezpečuje separovaný zber v zmysle Programu odpadového hospodárstva, vo vybraných komoditách ako aj klasický zber TKO. Triedia sa plasty, sklo, papier, železo, textil, tetrapacky a elektronika. Likvidáciu odpadu v obci zabezpečuje súkromná spoločnosť. Z obce sa komunálny odpad odváža jedenkrát za dva týždne. Plasty sa odkladajú do odpadových nádob, ktoré občanom poskytuje obec a odvážajú sa z obce jedenkrát za mesiac. Sklo sa odváža asi každých 10 týždňov. Dvakrát do roka obec zabezpečuje aj odvoz elektronického odpadu. Plnenie zákona o likvidácii kuchynského odpadu rieši zakúpením kompostérov do každej domácnosti.

Prehľad priebehu ukazovateľov povinne zverejňovaných na stránke obce

Rok	2018	2019	2020	2021
Komunálny odpad celkom (kg)	914 579	853 776	798 766	833 196
Vytriedené zložky odpadu celkom (kg)	289 830	219 086	168 046	266 416
Úroveň vytriedenia odpadu %	31,69 %	25,66 %	21,04%	31,98 %

Zdroj: www.obecudica.sk

N) VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Obvodný banský úrad v Prievidzi v obci Udiča neeviduje žiadne výhradné ložisko nerastných surovín s určeným chráneným ložiskovým územím alebo dobývacím priestorom, ani žiadne ložisko nevyhradeného nerastu.

O) VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU, NAPR. ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIE, ÚZEMIE ZNEHODNOTENÉ ŤAŽBOU...

ENVIRONMENTÁLNE ZÁŤAŽE

Environmentálna záťaž (EZ) je v zmysle geologického zákona zadefinovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu.

Na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží sú evidované environmentálne záťaže:

- PU (006) / Udiča - skládka, registrovaná ako: C sanovaná/rekultivovaná lokalita,
- PB (010)/Udiča - bývalá riadená skládka komunálneho odpadu: Pod Beláčnicou, registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna záťaž, ktorá môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIE

Na základe Smernice Európskeho parlamentu a rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Banská Štiavnica vypracoval Mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika vodných tokov Slovenska.

Mapy povodňového ohrozenia, zobrazujú rozsah záplav územia povodňami s priemernou dobou opakovania raz za 5, 10, 50, 100 (Q_{100}) a 1000 rokov.

Mapy povodňového rizika, znázorňujú pravdepodobné následky povodní zobrazených na mapách povodňového ohrozenia na obyvateľstvo, hospodárske aktivity, kultúrne dedičstvo a životné prostredie. Sú tu uvedené údaje o odhadovanom počte povodňou potenciálne ohrozených obyvateľov.

Cez obec Udiča zo severu na juh preteká Marikovský potok, ktorý v južnej časti obce vteká do Váhu vo vodnej nádrži Nosice.

Povodňou ohrozeným územím je spravidla:

- a) Územie pri vodnom toku na úseku, v ktorom sa očakáva alebo už nastalo výrazné zvýšenie vodnej hladiny v dôsledku intenzívneho povrchového odtoku z povodia a vytvorenia povodňovej vlny na vodnom toku.
- b) Vznikania prekážok, ktoré obmedzujú plynulý odtok vôd.

V roku 2021 mali byť mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika prehodnotené a aktualizované. Obec Udiča, čo sa týka jej územia o tom nemá informácie.

Pre oblasti, v ktorých bolo identifikované existujúce alebo potenciálne významné povodňové riziko, na základe vyhodnotenia informácií získaných z predbežného hodnotenia povodňového rizika, máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika sú uvedené v kapitole J) Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami.

SVAHOVÉ DEFORMÁCIE - ZOSUVY

V riešenom území obce Udiča je zaregistrované pomerne veľké množstvo existujúcich svahových deformácií s rôznym stupňom aktivity. Zaregistrované sú svahové deformácie typu zosúvania. Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona sú vymedzené ako riziká stavebného využitia územia. Zosuvy sú situované na úpätiach prilahlých svahov a v blízkosti vodných tokov, pričom v niektorých prípadoch zasahujú priamo aj do zastavaného územia obce. Celkovo je v k.ú. zaregistrovaných až 41 svahových deformácií (4 aktívne, 17 potenciálnych, 20 stabilizovaných), ktoré obmedzujú ďalšie využitie územia.

Existujúce svahové deformácie sú zaradené do rajónu nestabilných území s vysokým a stredným stupňom náchylnosti územia k aktivizácii, resp. vzniku nových svahových deformácií vplyvom prírodných podmienok s možnosťou rozširovania existujúcich svahových pohybov. Na súčasný stav existujúcich zosuvov negatívne vplyvajú najmä klimatické faktory. Vo viacerých zosuvných svahoch sú zaznamenané aj zamokrené územia a pramene, ktoré môžu spolu so vztlakovými účinkami podzemných vôd negatívne vplyvať na aktuálnu stabilitu svahu. Územie je veľmi citlivé na negatívne antropogénne zásahy. V území bezprostredného okolia zaregistrovaných svahových deformácií existuje možnosť rozšírenia súčasných zosuvov.

Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1:50 000 (Šimeková, Martinčeková et.al., 2006), list 25-44 Považská Bystrica, ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava. Na webových stránkach sú dostupné aj informácie o zmapovaných a zaregistrovaných svahových deformáciách;

http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv,

<http://mapserver.geology.sk/zosuvy/>

Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely.

RADÓNOVÉ RIZIKO, PRIRODZENÁ RÁDIOAKTIVITA

Stupeň radónového rizika vyjadruje riziko prenikania radónu z geologického podlažia do stavebných objektov. Stredný a vysoký stupeň radónového rizika je podnetom na uskutočnenie protiradónových opatrení pred výstavbou (vyhláška MZ SR č. 406/1992 Z. z. o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania radónom a ďalšími prírodnými rádionuklidmi). Podľa §2, písm. f, územie s nízkym radónovým rizikom je územie, kde objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu je menšia než 30kBq.m⁻³. Podľa §3, ods. 2, stavby stavané na území s vyššou objemovou aktivitou radónu v pôdnom vzduchu, je potrebné zabezpečiť proti prenikaniu radónu z podlažia.

Na základe zatriedenia územia podľa radónového rizika (Atlas krajiny SR, 2002) patrí riešené územie do oblasti nízkeho až stredného stupňa radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Ak preváži záujem o výstavbu v oblasti stredného radónového rizika, stavby budovať bez pivničných priestorov, nebudovať stavby s rekuperačnou technológiou a zároveň stavebnými úpravami zamedziť prenikanie radónu do obydlia.

P) VYHODNOTENIE MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE A INÉ ÚČELY

Návrh územného plánu obce Udiča predstavuje záber **86,0423 ha** celkovej plochy na lokalitách pod.č. 01 až 69 v katastrálnom území Udiča a v katastrálnom území Prosné. Záber poľnohospodárskej pôdy je o výmere **81,4344 ha**, v zastavanom území obce k 1.1.1990 je o výmere **6,4176 ha** a mimo zastavané územie obce o výmere **75,0168 ha**. V návrhu dochádza k záberu aj ostatných plôch a zastavaných plôch o výmere 4,6079 ha.

Navrhované lokality sú situované v nadväznosti na zastavané územie s existujúcou infraštruktúrou, prípadne s možnosťou sa na ňu napojiť.

Číslo lokality predpokladaného odňatia poľnohospod. pôdy	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy (PP) Návrh ÚPN - O Udiča				Užívateľ PP	Vybudované hydrometeorické zariadenia (ha)	Návrhové obdobie	Iná informácia	
				spolu v ha	v zastavanom území		mimo zastavaného územia					
					Kód / skupina BPEJ	výmera v (ha)	Kód / skupina BPEJ					výmera v (ha)
01	Prosné	Rekreácia	2,1386	2,1386			0763442/6	2,1386				
02	Prosné	Rekreácia	2,1455	2,1455			0763442/6 0782872/9	2,1000 0,0455				
03	Prosné	Občianska vybavenosť	0,1818	0,1818			0763442/6 0782872/9	0,0909 0,0909				
04	Prosné	Bývanie - RD	0,7623	0,7623			0706012/5	0,7623				
05	Prosné	Rekreácia	2,3601	2,3601			0706012/5	2,3601				
06	Prosné	Bývanie -RD	1,8665	1,8665	0706012/5	1,8665						
07	Prosné	Bývanie -RD	2,0080	2,0080			0786012/5 0792683/9	1,3298 0,6782				
08	Prosné	Bývanie -RD	1,6212	1,6212			0792683/9 0782872/9	0,8106 0,8106				
09	Prosné	Bývanie -RD	0,5836	0,5836	0790462/8	0,1124	0790462/8	0,4712				
10	Prosné	Rekreácia	1,4900								1,4900	
11	Prosné	Bývanie -RD	1,1825	1,1825			0702002/6	1,1825				
12	Prosné	Bývanie -RD	2,5364	2,5364			0702002/6	2,5364				
13	Prosné	Bývanie -RD	3,1795	3,1795			0764423/7 0768222/5	3,1000 0,0795				
14	Prosné	Bývanie -RD	1,0367	1,0367			0702002/6	1,0367				
15	Prosné	Sady, plnh. výroba	0,1047	0,1047			0702002/6	0,1047				
16	Udiča	Bývanie -RD	2,2754	2,2754			0702002/6	2,2754				
17	Prosné	Bývanie -RD	1,4657	1,4657			076322/5	1,4657				
18	Udiča	Bývanie -RD	0,2053	0,2053			076322/5	0,2053				
19	Udiča	Bývanie -RD	1,1340	1,1340			07020026	1,1340				
20	Udiča	Bývanie-BD	1,0214	1,0214			07020026	1,0214				
21	Udiča	Bývanie -RD	5,6600	5,6600	0702002/6	0,1250	0782872/9	0,2000				

Číslo lokality predpokladaného odňatia poľnohospod. pôdy	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy (PP) Návrh ÚPN - O Udiča				Užívateľ PP	Vybudované hydrometeorologické zariadenia (ha)	Návrhové obdobie	Iná informácia	
				spolu v ha	v zastavanom území		mimo zastavaného územia					
					Kód / skupina BPEJ	výmera v (ha)	Kód / skupina BPEJ					výmera v (ha)
22	Udiča	Bývanie -RD	2,4132	2,4132								
23	Udiča	Bývanie -RD	0,2155	0,2155			0769412/7	0,2155				
24	Udiča	Pohrebisko	0,2561	0,2561			0792682/6	0,2561				
25	Udiča	Bývanie -RD	0,2293	0,2293	0792682/6	0,2293						
26	Udiča	Bývanie -RD	0,1472	0,1472			0792782/9	0,1472				
27	Udiča	Občianska vybavenosť	0,1552							0,1552		
28	Udiča	Bývanie -RD	0,4517	0,4517			0792782/9	0,4517				
29	Udiča	Bývanie -RD	6,802	6,802	0792782/9	1,1000	0792783/9	1,346				
							0792782/9	4,3325				
							0769412/7	0,1235				
30	Udiča	Bývanie -RD	4,2529	4,2529			0769412/7	0,4622				
							070892/9	1,3452				
							0792782/9	2,4455				
31	Udiča	Bývanie -RD	2,0719	2,0719			0769412/7	2,0000				
							0792782/9	0,0719				
32	Udiča	Rekreácia	0,4474	0,4474			0792782/9	0,4474				
33	Udiča	Bývanie -RD	0,3094	0,3094			0769412/7	0,3094				
34	Udiča	Bývanie -RD	1,9523	1,9522	0,9761	0,96761	0763422/6	0,9761				
35	Udiča	Bývanie -RD	0,5067	0,5067			0792683/9	0,5067				
36	Udiča	Rekreácia	0,7732	0,7732			0787443/7	0,7732				
37	Udiča	Bývanie -RD	1,1723	1,1723			0792683/9	1,1723				
38	Udiča	Pohrebisko	0,2609	1,1723			0792683/9	1,1723				
39	Udiča	Bývanie -RD	0,0992	0,0992			0792683/9	0,0992				
40	Udiča	Rekreácia	2,9627						Vodná plocha	2,9627		
41	Udiča	Bývanie -RD	1,1308	1,1308			0892782/9	1,1308				
42	Udiča /Uhry	Záhradkárská osada	1,0798	0,2160			0778462/8	0,2160		8638 m2 záhradky		
43	Udiča /Uhry	Záhradkárská osada	3,3176	0,6635			0778462/8	0,6635		26541 m2 záhradky		
44	Udiča /Uhry	RD alebo rekreácia	1,1814	1,1814			0778462/8	1,1814				
45	Udiča /Uhry	RD alebo rekreácia	2,4772	2,4772			0778462/8	2,4772				
46	Udiča /Uhry	RD alebo rekreácia	1,8997	1,8997			0778462/8	1,8997				

Číslo lokality predpokladaného odňatia poľnohospod. pôdy	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy (PP) Návrh ÚPN - O Udiča					Užívateľ PP	Vybudované hydrometeorologické zariadenia (ha)	Návrhové obdobie	Iná informácia
				spolu v ha	v zastavanom území		mimo zastavaného územia					
					Kód / skupina BPEJ	výmera v (ha)	Kód / skupina BPEJ	výmera v (ha)				
47	Udiča /Uhry	RD alebo rekreácia	0,2482	0,2482			0778462/8	0,2482				
48	Udiča /Uhry	RD alebo rekreácia	0,4199	0,4199	0778462/8	0,4199						
49	Udiča /Uhry	RD alebo rekreácia	0,7186	0,7186	00763512/6	0,1951	0763512/6	0,5235				
50	Udiča /Uhry	RD alebo rekreácia	0,9532	0,9532	0763512/6	0,2500	0763512/6	0,7032				
51	Udiča /Uhry	RD alebo rekreácia	1,0571	1,0571			0763412/5	1,0571				
52	Udiča /Uhry	RD alebo rekreácia	0,4252	0,4252			087462/8	0,4252				
53	Udiča /Uhry	RD alebo rekreácia	0,9329	0,9329			087462/8	0,9329				
54	Udiča /Uhry	Agroturistika	1,5954	1,5954			087462/8 0882682/9	1,2594 0,3000				
55	Udiča /Uhry	Agroturistika	1,9080	1,9080			0863412/7	1,9080				
56	Udiča Upohlav	Bývanie -RD	1,6610	1,6610			0878462/8	1,6610				
57	Udiča Upohlav	Bývanie -RD	0,2002	0,2002			0778462/8	0,2002				
58	Udiča Upohlav	Bývanie -RD	0,5889	0,5889			0782672/9	0,5889				
59	Udiča Upohlav	Bývanie -RD	0,2323	0,2323			0782672/9	0,2323				
60	Udiča Upohlav	Bývanie -RD	0,1432	0,2323	0782672/9	0,2323						
61	Udiča Upohlav	Bývanie -RD	0,2217	0,2217	0782672/9	0,2217						
62	Udiča Upohlav	Bývanie -RD	0,4772	0,4772			0782672/9	0,4772				
63	Udiča /Uhry	RD alebo rekreácia	0,9175	0,9175			0763412/5	0,9175				
64	Udiča Upohlav	Rekreácia	0,1821	0,1821			0782672/9	0,1821				
65	Udiča Upohlav	Rekreácia	0,5320	0,5320			0782672/9	0,533				
66	Udiča	Občianska vybavenosť	0,3513	0,3513	0702002/6	0,5629						
67	Udiča	Bývanie -RD alebo rekreácia	0,5605	0,5605			0792782/9	0,5605				
68	Udiča	Bývanie -RD	2,1127	2,1127			0792683/9 0763422/6	0,8451 1,2676				
69	Udiča	Bývanie -RD	0,3903	0,3903			0792682/9	0,3903				
Spolu po úpravách			86,0423	81,4344		6,4176		75,0168				4,6079

Požiadavka ochrany poľnohospodárskej pôdy vyplýva z § 12 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy a zákona č. 57/2013 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy. Osobitným predpisom pre zabezpečenie ochrany najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území je Nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z.z. Toto nariadenie ustanovuje základnú sadzbu odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, výšku odvodu, spôsob platenia

odvodu, splatnosť odvodu a oslobodenie od odvodu. Zaberané najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v návrhu sú označené v tab. **Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde** hrubým šikmým vyznačením.

V zmysle Prílohy č.2 nariadenia vlády č.58/2013 Z.z. sa nachádzajú k.ú. Udiča uvedené najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek(BPEJ):

0702002 0703003 0763212 0763222 0763412 0763422 0763442 0763512 0764423

0769412 0778462 0787443 0863412 0863442 0863542 0864423 0864513

V k..ú. Prosné: **0702002 0703003 0706012 0763222 0763422 0763442**

Hydromeliorácie, Štátny podnik v k.ú. Udiča a v k.ú. Prosné neeviduje žiadne hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p. V riešenom území je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom.

R) HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

ENVIRONMENTÁLNE DÔSLEDKY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Návrh Územného plánu Udiča rešpektuje ochranu prírody a krajiny, navrhuje rozvojové plochy tak, aby nepredstavovali negatívny vplyv na chránené územia. V UPN-O sú zapracované všetky prvky územného systému ekologickej stability na regionálnej a nadregionálnej úrovni. Plnenie navrhovaných ekostabilizačných opatrení prispeje k zachovaniu a zlepšeniu ekostabilizačných prvkov. Charakter súčasnej krajinnej štruktúry a prírodná scenéria ostanú zachované. V území sa požaduje rešpektovať obmedzenia stavebnej činnosti vyplývajúce z rešpektovania zosuvných území, povodňového rizika, stredného radónového rizika a ochranných pásiem ochrany prírody a krajiny, technickej infraštruktúry a národných kultúrnych pamiatok. Ochranné pásma sú stanovené najmä na ochranu zdravia a majetku obyvateľov.

EKONOMICKÉ A SOCIÁLNE DÔSLEDKY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Územný rozvoj navrhnutý v územnom pláne obce zahŕňa všetky požiadavky a zámery rozvoja obce. Návrh je v zmysle súborného stanoviska spracovaný v optimálnej kombinácii variantov A a B Konceptu. UPN-O vytvára legislatívne a územné podmienky na výstavbu rodinných a bytových domov pre kvalitné bývanie a prispieva tak k stabilizácii mladého obyvateľstva v obci. Umožňuje rozvoj priemyselných prevádzok a poľnohospodárskej výroby. Vytvára podmienky pre vznik nových pracovných miest priamo v obci, najmä v oblasti služieb. Diverzifikuje a dopĺňa občiansku vybavenosť obce. Miestne samostatne urbanizované územia Udiča, Upohlav, Uhry, Prosné, rozvíja rovnomerne, podľa využívania územia, prírodných a morfológických podmienok.

ÚZEMNO - TECHNICKÉ DÔSLEDKY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Realizácia novej výstavby obytných území si vyžiada okrem intenzifikácie v zastavanom území aj plošné nároky na záber poľnohospodárskych pôd v nadväznosti na zastavané územie. Výstavba si vyžiada investičné náklady najmä na vybudovanie efektívnej dopravnej siete. V obci je nevyhnutné vybudovať verejný vodovod najmä v Upohlave a v Prosnom. Naplánované je vybudovanie centrálnej kanalizačnej stoky pre celú obec v súbehu s Marikovským potokom, resp. s cestou III/1976 vyústením do ČOV, ktorá bude umiestnená v telese vodného diela Nimnica. Umiestnenie ČOV bude upresnené v zmysle výsledného projektu kanalizácie, ktorý je v súčasnosti v štádiu prípravy. Pre zabezpečenie plynulej dodávky elektrickej energie je potrebné rekonštruovať trafostanice na vyšší výkon, a tiež vybudovať nové.

SÚHRNNÉ HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Územný plán obce Udiča predstavuje rozvojový dokument pre obec v dlhodobom horizonte, ktorý umožňuje primeraný rozvoj obce vo všetkých oblastiach rozvoja, najmä v oblasti bývania. Základným východiskom pre vypracovanie návrhu Územného plánu je Súborné stanovisko ku Konceptu ÚPN-O Udiča, kde sa odporúča spracovať návrh ako kombináciu variantov A a B. Návrh kladie dôraz najmä na vyváženosť rozvoja jednotlivých miestnych samostatne urbanizovaných častí

obce. Posilňuje jedinečnosť ich charakteristických priestorov a stavených štruktúr vo väzbe na krajinu. V návrhu nie sú riešenia, ktoré by potenciálne mohli ohroziť zdravotný stav obyvateľstva, zhoršovali stav životného prostredia, narušovali kvalitu a pohodu života, alebo mali negatívne sociálno-ekonomické dopady. Naopak, riešenie ÚPN-O predkladá viaceré návrhy smerujúce k zlepšovaniu životného prostredia a zlepšovanie sociálnoekonomických podmienok života ľudí. Sú to predovšetkým návrhy v oblasti dopravy, technickej infraštruktúry, environmentálnej infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre oddych a rekreáciu a celý súbor opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia. Negatívne dopady niektorých nevyhnutných činností eliminuje navrhnutými opatreniami, čo vytvára podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj. Bola vyvinutá maximálna snaha, aby bol vplyv riešenia územného plánu na obec, jej záujmové územie, ale aj na susediace obce pozitívny, resp. aby sa jeho uplatňovaním odstránili alebo aspoň minimalizovali existujúce negatíva, resp. aby sa súčasný stav v niektorých problémoch nezhoršil. Návrh riešenia územného plánu obce Udiča bol v procese tvorby permanentne konfrontovaný s podnetmi od rôznych subjektov podieľajúcich sa na využívaní územia.